

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Gornji Trebuli, od 18.
septembra 1944 do 1. maja
1945 v tiskarni »Slovenija«
pod Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 259 (13.197)

Trst, nedelja, 20. novembra 1988

Na stotisoče ljudi se je včeraj udeležilo v Beogradu najmnogičnejšega povojnega mitinga

»Slobo, dobro te naučil Tito«

Za Srbijo in Jugoslavijo sta po Miloševićevih besedah najvažnejša red in mir na Kosovu - Jugoslavija se bo z bojem branila - Napad na predsednika SR Slovenije Stanovnika in predsednika slovenske SZDL Smoleta

BOGO SAMSA

BEOGRAD — Prišli so organizirano in v kolonah iz vseh krajev Srbije in prav tako organizirano ter disciplinirano odšli. V stotisočih (po nekaterih ocenah jih je bilo 800 tisoč, po drugih pa milijon in 300 tisoč) so se zbrali ob sotočju Save in Donave na najbolj številnem mitingu v jugoslovanski povojni zgodovini.

Največje zanimanje množice in vse jugoslovanske javnosti je vzbudil govor predsednika Zveze komunistov Srbije Slobodana Miloševića. Po uvodnih kratkih govorih različnih predstavnikov, je točno ob 13.06 stopil na govorniški oder Slobodan Milošević. Množica je takrat pričela navdušeno ploskati in skandirati Slobo, Slobo!

Milošević je govoril komaj 15 minut. Množica ga je večkrat prevpila, tako da so bili deli stavkov zelo nerazločni.

Milošević je ugotovil, da je bil tako velik miting v Beogradu samo 20. oktobra leta 1944, ko so po beograjskih ulicah proslavljali osvoboditev in zmago. »Takrat kot danes so bili v Beogradu pripadniki vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti,« je odločno ugotovil, nakar ga je prekinila množica s skandiranjem Slobo, Slobo! »Takrat smo mislili, da se lahko vse naredi,« je nadaljeval Milošević, »da je vse možno uresničiti v svobodi. Mnogo je bilo narejenega, vsega pa se

ni uresničilo. Zato bomo izvedli veliko družbeno reformo. V tem trenutku pa je najvažnejša stvar red in mir na Kosovu. Za Srbijo ni večje naloge, ne more pa je biti niti za Jugoslavijo.« Pri tem se je Milošević skliceval na solidarnost jugoslovanskih delavcev, ki je bila vedno njihova odlika. »Predlog o solidarnosti republik pa povzroča boj, ki je nezaceljiva rana v srbskem srcu, sedaj pa ni čas žalovanja temveč borbe.« Ob tem pozivu na borbo ga je množica prekinila in skandirala »Na Kosovo, na Kosovo.«

Proces združevanja Srbije ne more ustaviti nobena sila, ljudje so pripravljeni živeti siromašno, toda ne pristajajo, da bi živeli brez svobode. Bitka za Kosovo je torej po Miloševiću oceni bitka za svobodo, in v tej bitki »obstajajo sedaj enaka stališča« je dobesečno dejal in »ta stališča bomo energično do kraja izvedli«. (Zanimivo je, da je bil ta stavek v besedilo, ki so ga prejeli časnikarji vnešen kasneje, najbrž prav zadnji trenutek).

Milošević pravi, da bodo bitko za Kosovo zmagali ne oziraje se na zunanje in notranje sovražnike, med katere po njegovem prav gotovo spadajo tisti, ki »govore v tujini in dajejo sovražne izjave za tuji tisk, s čimer bi hoteli preplašiti hraber narod.« (Ostra polemika pripomba se je očitno nanašala na predsednika Slovenije Janeza

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Že tretji dan množične manifestacije po ulicah Prištine

Albansko prebivalstvo na Kosovu zahteva preklic odstopov Vllasija in Jasharijeve

DEJAN VERČIČ

PRIŠTINA — Včeraj so se že tretji dan nadaljevale demonstracije albanskega prebivalstva na Kosovu. Več sto tisoč ljudi protestira proti predvidenim spremembam zveze in srbske ustave in proti odstopom najvišjih albanskih politikov v Pokrajini. Spopadov med demonstranti in varnostnimi silami, ki jih sestavljajo redni in posebni odredi policije in vojske, ni bilo. Vojska in policija pa sta sinoči zaprli vse dostope do Prištine, tako da množice, ki so še vedno hodile proti pokrajinskemu glavnemu mestu, vanj niso več mogle priti.

Albanski demonstranti še vedno vzklikajo »odstopljenima« najvišjima voditeljima kosovskih komunistov Azemu Vllasiju in Kaguhi Jashari, bratstvu in enotnosti jugoslovanskih narodov, Zvezi komunistov Jugoslavije in njenemu predsedniku Stipetu Šušvarju, ki ga pozivajo naj jim pride povedat, zakaj so morali najvišji albanski politiki na Kosovu oditi s svojih polo-

žajev. Še vedno vihrajo jugoslovanske in srbske državne zastave, zastave albanske in turške manjšine in rdeče partijske zastave. Ogromno demonstrantov nosi slike pokojnega jugoslovanskega predsednika Tita.

Zvezno partijsko predsedstvo je včeraj v Prištino poslalo svojega člana, Makedonca Vasilja Tupurkovskega, ki se je udeležil skupne seje predsedstev pokrajine in pokrajinske partije. Izvedelo se je, da je prišlo do spora med Tupurkovskim in delom kosovskega predsedstva.

Pokrajinsko partijsko predsedstvo pa se je včeraj razcepilo pri ocenjevanju demonstracij. Eni trdijo, da gre za demokratski proces, drugi pa, da za organiziran pritisk in grožnjo redu in miru.

Demonstrante so včeraj javno nagovaljali najvišji kosovski politiki in jih skušali prepričati, naj se razidejo, kar zbuja le še hujše ogorčenje demonstrantov. Med tistimi, ki so stopili pred množico v Prištini, je bil tudi ko-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Vidmu minister Galloni priporoča eksperimentalni pouk slovenščine

VIDEM — Minister za šolstvo Galloni priporoča eksperimentalni pouk slovenščine vsaj v nekaterih didaktičnih okoliših Beneške Slovenije, poleg tega pa se bo zavzel za priznanje dvojezičnega šolskega središča v Špetru Slovenov, kateremu so krajevne šolske oblasti že leta postavljale zapreke.

Zagotovila je minister Giovanni Galloni (KD) dal predstavnikom Zavoda za slovensko izobraževanje iz Čedadu in dvojezičnega šolskega središča iz Špetra prof. Pavlu Petričiču in prof. Živi Gruden. Srečanje je potekalo v videmskem zavodu Tomadini, takoj po zaključku svečanosti ob odprtju akademskega leta furlanske univerze, in

sta se ga udeležila slovenski senator Stojan Spetič in poslanka Silvana Fachin-Schiavi (KPI), ki sta ministru že predložila problematiko špetskega središča že prejšnjega dne v Montecitoriu. Prisotna sta bila še videmski šolski skrbnik prof. Giurleo in predsednik videmskega pokrajinskega šolskega sveta.

Uvodoma je prof. Petričič omenil probleme špetskega šolskega središča, kateremu šolski skrbnik že več let odreja dolžno priznanje in s tem možnost, da bi prišlo središče do javnih podpor, ki jih v tem primeru jamči zakon. Minister Galloni je v svojem prvem odgovoru

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

De Mitov uradni obisk v Vatikanu

RIM — Ministrski predsednik De Mita je včeraj uradno obiskal Vatikan. Srečanje z Janezom Pavlom II. je bilo prisrčno, pogovori pa so bili osredotočeni na najaktualnejše probleme notranje in zunanje politike. Izmenjala sta mnenja o moralnem vprašanju genetske manipulacije in o mamilih, vsebina pogovorov o zunanji politiki pa se je nanašala predvsem na Blizniji vzhod in skupni evropski trg. Večji del pogovora pa sta De Mita in papež posvetila vprašanju verouka v šoli, problemom mladine in družine, ter spoštovanju dogovorov med vlado in Vatikanom. »Cerkev spoštuje državljane različnih veroizpovedi,« je dejal papež, »vendar ne more spregledati zahteve katoliške mladine in katoliških staršev po večjem vrednotenju katoliške vere.«

Tako De Mita kot papež pa z zaskrbljenostjo gledata na naraščajoč pojav mamil med mladino, ki ga je, kot je zagotovil ministrski predsednik, vlada vzela resno v pretres. Govor je bil tudi o pomenu družine, ki je po mnenju papeža vse bolj podvržena najrazličnejšim nevarnostim in vztrajno izgublja bistvene vrednote. Janez Pavel II. se je nanašal predvsem na zakon o razporoki, s katerim se Vatikan nikakor ne more sprijazniti.

O zakonu o razporoki pa je govoril tudi minister Andreotti v intrjuju za tednik Panorama. »Zakon o razvezi tudi v primeru cerkvene poroke je ustavno sodišče odobrilo s pomočjo enega samega glasu razlike,« meni Andreotti, »oddal pa ga je eden od petnajstih sodnikov, ki je bil podvržen raznim izsiljevanjem.« Minister Andreotti menda razpolaga z ustrezno dokumentacijo o tem dogodku, vendar imena sodnika ni hotel izdati. Kaže pa, da je času razprave o vprašanju razporoke omenjeni sodnik sodeloval s strokovno revijo Concretezza.

G. R.

Dubček na zasebnem obisku pri papežu

RIM — Papež Janez Pavel II. je včeraj sprejel v privatno audienco Aleksandra Dubčka. Srečanje je trajalo približno deset minut, še prej pa si je Dubček ogledal Sikstinsko kapelo. Voditelj praške pomladi je že takoj po prihodu v Italijo izrazil željo, da bi se lahko sestel s papežem.

Vedno v strogo zasebni obliki pa si bo Dubček danes ogledal Assisi. Asiški Mednarodni center za mir in ostale krajevne uprave in ustanove so z navdušenjem osvojile to Dubčkovo željo. Kaže tudi, da bo gosta sprejel kustos asiškega samostana pater Vincenzo Coli. Zanimivo ni znano, ob kateri uri bo Dubček prisel v Assisi, saj je med drugim želel, da ne bi njegov obisk vzbujal prevelike pozornosti. Zaradi številnih verskih obredov, ki se ob nedeljah vrstijo v tem znanem umbrskem verskem središču pa kaže, da se bo Dubčkov obisk začel šele v poznih jutranjih urah. Možno je tudi, da se bo zadržal na kosilu pri frančiškanskih opatih. Tudi v Perugii krajevni upravitelji pričakujejo Dubčka, saj je to mesto pobrateno z Bratislavo.

Namizni tenis: 4. kolo ženske A liga

Novi točki za Kras Globrtade

Krasova dekleta so sinoči v športnem centru v Zgoniku premagale ekipo Auer Plattner z izidom 4:2, ki skriva v sebi jasno skupinsko premoč domače ekipe ob dveh točkah, katere je za gostinje dosegla težko dosegljiva Stellmach.

Pozitivnost rezultata je tudi v emotivnem trenutku, kajti zadnjo četrto točko, je za Kras dosegla Alenka Obad v edinem dovoboju, ki je terjal tri sete. Obadova je najprej tesno izgubila prvi del igre, nato pa zelo suvereno nadigrala nasprotnico. Najprej ji je dovolila 12 točk, v odločilnem zadnjem setu pa 15. V teh dveh delih igre ni bila njena zmaga nikoli v nevarnosti. Taktični načrt srečanja je nalogal mladi Krasovski napadalno igro, ki je bila ob važnosti trenutka tudi dopadljiva za oko. Večer se je začel z jasno zmago Sonje Milič proti Pernstichovi. Izid daje jasno sliko o razmerju moči ob mizi. Izenačenje je prišlo v drugem srečanju, ko je Stellmachova z dolgimi in točnimi napadi strla odpor Branke Batinič. Kras je ponovno prešel v vodstvo po zaslugi Alenke Obad. Nekoliko zaletavo Mattivijevu je Krasovka zadrževala s preudarno in večinoma krajšo igro, ki je krhala ostrino edinega orožja, s katerim je gostja razpolagala. Igra dovijc je bila napeta le v prvem setu, kouvjeli. V nadaljevanju je začel njun napor dajati boljše sadove in nasprotnici sta zbrali le 14 točk. Nova zmaga

NADALJEVANJE NA 18. STRANI

Nogomet: kvalifikacije za SP
Jugoslovani s 3:2 premagali Francoze

□ □ □

Košarka: danes v B-2 ligi
Jadranova ekipa gostuje v Raveni

□ □ □

Odbojka: sinoči v C-1 ligi
Olympia in Bor Elpro izgubila z 0:3

NA 18. STRANI

Mihail Gorbačov pomirjujoče o Estoniji

NEW DELHI — Med svojim obiskom v Indiji je sovjetski partijski voditelj Mihail Gorbačov spregovoril tudi o nedavnih estonskih odločitvah in zahtevah po večji samostojnosti te baltiške republike. Gorbačov je izrazil prepričanje, da bodo nekatera nesoglasja med Moskvo in Estonsko SSR kmalu pojasnjena.

Odločitev estonskega vrhovnega sovjeta je ocenil kot nekonstruktivno, do katere je prišlo zaradi tega, ker je nekaj posameznikov dalo prednost nacionalnim čustvom pred razumom. Dejal je še, da bodo te sklepe podrobno obravnavali na vseh ravneh in obenem izrazil upanje, da bo do tega lahko prišlo že na prihodnjem zasedanju CK KPSZ, na katerem bodo posebej obravnavali odnose med Moskvo in 15 sovjetskimi republikami. Gorbačov je poudaril, da estonskih odločitev ne šteje kot upor proti Moskvi, temveč gre za normalen proces v perestrojki.

V Mariboru svečano proslavili 70. obletnico bojev za severno mejo Janez Stanovnik označil takratne dogodke kot prve začetke slovenske suverenosti

MARIBOR — S svečano proslavo pred spomenikom generalu Maistru v Mariboru so včeraj proslavili 70. obletnico bojev za severno slovensko mejo. To je prvič od daljnega 23. novembra, ko je general Rudolf Maister s svojimi borci razorožil nemško-avstrijske enote in tako omogočil, da je precejšen del severne Slovenije ostal v okviru novonastajajoče Jugoslavije.

Ti boji so bili včeraj obeleženi kot zgodovinski in eni najvažnejših za nastanek slovenske državnosti in suverenosti. O pomenu teh dogodkov pred sedemdesetimi leti in tudi o najaktualnejših problemih, s katerimi se danes srečujejo Slovenija in Jugoslavija, je spregovoril predsednik predsedstva SR Slovenije Janez Stanovnik, ki je bil včerajšnji slavnostni govornik.

In prav slovenski državnosti in suverenosti je bilo posvečenih precej besed v Stanovnikovem govoru. Pri tem je Stanovnik dejal, da so bili boji za severno mejo prva slovenska praktična družbena in politična lekcija samobitnosti in suverenosti, ki

predstavlja oblast brez priziva, brez zaščitnika in brez kontrole. Toda za izvajanje suverenosti je po Stanovnikovem mnenju potrebno imeti vojaško moč, kot jo je imel takrat general Maister s svojimi borci, gospodarsko moč in moč zavesti.

Glede vojaške moči je Stanovnik posebej omenil nadaljevanje izgradnje slovenske državnosti in suverenosti med NOB, ko so se slovenski partizani zavestno odločili, da se združijo v skupni jugoslovanski ljudski armadi, ki skupaj z načeli AVNOJ-a predstavlja pomemben del slovenske suverenosti. Stanovnik je ob tem še poudaril, da je danes JLA prav toliko slovenska kot je jugoslovanska, s čimer se po njegovem mnenju le potrjuje odločitev iz narodno-osvobodilne borbe.

Janez Stanovnik je v nadaljevanju spregovoril o aktualnih družbenih in gospodarskih problemih, kjer je nedavno dosežen dogovor o ustavnih spremembah ocenil kot razumen sporazum, ki je v skupnem interesu. Po njegovem mnenju bodo te spre-

membe prinesle predvsem precejšnje izboljšave na gospodarskem področju. Pri tem je slovenski predsednik tudi izrazil prepričanje, da bo slovenski narod preko svojih skupščinskih delegatov potrdil že izrečeno soglasje o ustavnih spremembah. Ob tem je še dejal, da se v tem trenutku nihče ne sme spraševati, koliko Slovencev je za take ustavne spremembe in koliko jih je proti, temveč da so to trenutki, ko je treba pokazati vso svojo enotnost, s katero so v preteklosti dostikrat zmagovali.

Predsednik predsedstva SR Slovenije pa se je potem sestal še s predstavniki družbeno-političnega in gospodarskega življenja v Mariboru. Beseda je seveda tekla o hudi gospodarski krizi in o predvidenih spremembah na tem področju. Stanovnik je mariborskim gospodarstvenikom ob tej priliki poudaril, da je prehod na tržno gospodarstvo nujen. Zato se je tudi zavzel za dosledno uresničevanje gospodarske reforme, ki naj bi odpravila mnoge težave in jugoslovansko gospodarstvo končno rešila iz težav.

Trentin o tujcih in o »drugračnih«

RIM — Prihodnost Italije je multietnična družba. To dokazuje stalno upadanje rojstev in neprenehni pritok priseljencev iz Tretjega sveta. Za nekatere to predstavlja nevarnost, za CGIL pa predstavlja upanje. Tako meni Bruno Trentin, ki bo po vsej verjetnosti nasledil Pizzinata za krmilom največje italijanske sindikalne organizacije. Trentin je včeraj zaključil dvodnevno zasedanje o problemih priseljencev tuje delovne sile in rasizma, ki jo je v Rimu priredil patronat INCA. Svojo trditev je Trentin utemeljil s prepričanjem, da bo družbeni, politični in gospodarski razvoj Italije odvisen od stopnje integracije, ki jo bo država sposobna uresničiti s priseljenimi delavci. Pri tem pa ne gre samo za vprašanje golega skrbstva, temveč predvsem za oblikovanje nekega novega, družbenega modela, v katerem ne bo družbenih in kulturnih pregrad. Za uresničitev tega pa je v prvi vrsti poklicano sindikalno gibanje. Pri tem je treba korenito spremeniti zakonodajo glede kooperacije, zdravstvene oskrbe, pokojnin, volilne pravice itd. Hkrati pa je treba ustvariti v družbi vzdušje solidarnosti ter odpraviti vse oblike diskriminacije in rasizma.

To seveda ne velja samo za tuje priseljence, temveč tudi za vse tiste »drugračne«, ki od vedno živijo v mejah Italije, a v številnih primerih še vedno ne uživajo najosnovnejših državljanjskih pravic. To so etnične in jezikovne manjšine. Na ta aspekt je v svojem posegu na zasedanju opozoril slovenski senator Stojan Spetič, ki je med drugim poudaril, da slovenska narodnostna skupnost v Italiji že štirideset let čaka na zakonitve osnovnih narodnostnih pravic, in da je povrh še vedno tarča pravih rasističnih izpadov nacionalističnih in neofasističnih sil. Opozoril je tudi na druge oblike rasizma, ki se na primer kažejo v odnosih med Jugom in Severom, kar dokazuje, da je v Italiji pojav rasizma precej zakoreninjen in da ga ne bo lahko izkoreniniti. Prav zato si bo treba v prihodnje pošteno zavihati rokave ter mobilizirati vse politične in družbene sile proti tej novi »prikazni«, ki straši po Evropi v podporo vseh »drugračnih«, pa naj gre za tuje delavce ali pa za pripadnike etničnih in jezikovnih manjšin.

DUŠAN KALC

Izdani vojaški dokument je bil protiustaven

LJUBLJANA — Posebna skupina slovenskega parlamenta, ki proučuje okoliščine in posledice sodnega procesa proti četverici pred vojaškim sodiščem v Ljubljani, je v petek ocenila sporno vojaško povelje, zaradi izdaje katerega so bili Janša, Borštnar, Tasič in Zavrl obsojeni. Skupina je ugotovila, da je povelje v nasprotju z zakonom o splošni ljudski obrambi in to v tistem delu, kjer se od podrejenih vojaških oblasti zahteva, naj dajejo politično-varnostne ocene. Zakon dovoljuje le dajanje varnostnih ocen. Povelje od podrejenih še zahteva, naj ugotavljajo in analizirajo tudi dogajanja v družbi tudi zunaj vojaških enot in objektov.

Po mnenju skupine je vojska presegla svoja pooblastila in delovala protizakonito. Skupina zato predsedstvu sedaj predlaga, naj njeno mnenje upošteva pri odločanju o predlogih za pomilostitev četverice.

Janez Janša, David Tasič in Franci Zvarl naj bi jutri odšli v zapor, v Ljubljani in še nekaj slovenskih mestih pa so napovedana zborovanja proti temu.

D. V.

V Rimu tiskovna konferenca Odbora za človekove pravice

RIM — Politična demokratizacija, pluralizem in spoštovanje drugačnosti ter enakosti narodnih pravic, vključno s pravicami narodnih manjšin, so »conditio sine qua non« jugoslovanske stabilnosti. Razmere v Jugoslaviji so namreč dozele do takšne mere, da opravičujejo tudi potrebo in zahtevo po svobodnih volitvah.

To so bile glavne misli predstavnikov slovenskega Odbora za človekove pravice na včerajšnji tiskovni konferenci, ki so jo priredili v rimskem hotelu Nazionale, da bi seznanili italijansko javnost z obstojem in dejavnostjo tega alternativnega političnega gibanja v SR Sloveniji, ki ga uradne oblasti, tako so poudarili, ne priznavajo, čeprav ga tolerirajo. Clani Odbora France Bučar, eden od najaktivnejših sodelavcev Nove revije, ter Franco Juri in Igor Škamperle, ki sta nastopila kot pripadnika italijanske oziroma slovenske manjšine ob meji, so izrazili željo, da bi bile Odboru dane možnosti, da bi lahko izražal tudi konkretne politične predloge. Orisali so genezo svojega gibanja ter povedali, da so imeli vrsto plodnih stikov s parlamentarnimi predstavniki raznih političnih sil tako v Rimu, kot še prej v Bruslju, na Dunaju, v Bonnu in v Parizu. To je dokaz, so poudarili, da je njihova pozornost usmerjena v novo Evropo. Posebej so poudarili problem narodnih manjšin. Dokler države, vključno z Italijo in Jugoslavijo, ne bodo reševale manjšinskih vprašanj, je dejal Bučar, toliko časa ne bodo sposobne za novo Evropo.

DK

V Čedadu posvet o šoli in sožitju

ČEDAD — Sožitje je vrednota, ki temelji na medsebojnem spoznavanju, predstavlja voljo in potrebo po stalnem odpiranju, po zasledovanju dialoga, ki pa ostane le prazna beseda, če se ne opira na medsebojno spoštovanje. Sožitje ni nekaj, kar lahko enkrat za vselej dosežemo, pač pa nekaj kar stalno gradimo in gojimo, pri čemer pa morata seveda sodelovati obe strani. V tem procesu ima nenadomestljivo vlogo šola in to predvsem na jezikovno mešanih področjih, kjer je odločujoči dejavnik pri zblizevanju narodov.

Taka in podobna vprašanja so bila predmet razprave včerajšnjega posveta »Šola in sožitje«, ki sta ga v Čedadu, v avditoriju srednje šole De Rupeis, priredila kulturno društvo Ivan Trinko in Zavod za slovensko izobraževanje, udeležili pa strokovnjaki in zastopniki manjšin. Kajti vsaka manjšina ima svoj model šolskega sistema in prav v primerjanju teh modelov, oziroma vlog manjšinskih šol v prostoru delovne skupnosti Alpe-Jadran, je bil smisel včerajšnjega posveta. Slišali smo o res hudih težavah italijanskih šol na Hrvaškem, o katerih sta spregovorila profesorja Milani in Orbanić, o novi reformi manjšinskega šolskega sistema na Koroškem, o katerem je govoril Teodor Domej. Izredno zanimiva sta bila tudi referata o sožitju in medsebojnem spoštovanju med Nemci, Ladinci in Italijani na Južnem Tirolskem, o katerem sta izčrpno predavala Franz Lanthaller, profesor višje srednje šole v Meranu in Fabio Chiochetti z ladinškega kulturnega inštituta iz kraja Vico di Fassa. Na koncu je še nastopil Pavel Strajn s Slovenskega raziskovalnega inštituta, ki je razčlenjeno in poglobljeno spregovoril o dilemah in vlogi našega zamejskega šolstva. Studijsko srečanje sta s svojima strokovnima referatoma dopolnili Albina Nečak Lük z ljubljanske univerze Edvarda Kardelja in Silvana Schiavi Fachin z videmske univerze.

ANI PERTOT

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Slobo

Stanovnika). »Vedo, da bomo zmagali, pa čeprav se proti Srbiji združujejo, kot so se že nekoč bili sovražniki izven države in znotraj nje.« Vsem tem sovražnikom je dejal, da Srbi sploh niso bojazljivci, saj gredo v vsako bitko, da bi zmagali, nepoštenih bitk pa niso nikoli začeli.

Milošević se je nato obrnil k Albancem, katerim je dejal, da bo Kosovo ostalo v Srbiji, toda to - po njegovem - ne bo na škodo Albancev, ker v Srbiji ni nikomur težko, pa čeprav ni Srb. Srbija je bila vedno za vse odprta, za siromašne in bogate, za srečne in za žalostne, Srbija ne želi slabih in hudobnih ljudi, pa čeprav bi to bili Srbi.

Albanci, ki spoštujejo druge ljudi, so tudi na Kosovu na svoji zemlji in njih je prosil, naj se združijo proti delovanju svojih šovinistov, ki škodujejo ne samo Srbom, temveč tudi albanskemu narodu. Ta del govora je množica poslušala molče, ni bilo ne ploskanja ne skandiranja. Milošević je nadaljeval, da morajo Albanci skrbeti za pokojno spanje, za brezbrizno igranje srbskih otrok, namesto da bi za to skrbeli odredi milice in vojske. To bi bilo učinkovitejše, bolj pošteno in bližje socialističnim idealom, nakar je množica ponovno pričela vzklikati »Na Kosovo, Na Kosovo.«

Ta del izvajanj je po eni strani izzvenel kot poziv, po drugi pa tudi kot grožnja, saj je bila na tako avtoritativen način omejevana skrajna, ne samo policijska, temveč tudi vojaška represija.

Zadnji del govora se je le bežno nanašal na nekatere družbene spremembe, konec pa je imel ponovno propagandistično jugoslovanski ton. Milošević je zaključil: »Titovo Jugoslavijo so ustvarjali v veličastni revoluciji jugoslovanski komunisti,

jugoslovanski delavski razred in jugoslovanski narodi. Jugoslavija ne bo umrla za konferenčno mizo, kot to pričakujejo nekateri njeni sovražniki. Jugoslavija je bila ustvarjena z veliko borbo in z bojem se bo tudi branila.«

Kot že rečeno, so bili uvodni govori bolj formalnega značaja in vsi ubrani na isti ton velike Jugoslavije, ki se identificira z Veliko Srbijo. Vse je bilo nekako v skladu z orjaškim transparentom, ki so ga nosili na čelu ene izmed številnih kolon udeležencev: »Delavci Jugoslavije bodo zrušili birokracije v tovarnah in v republikah«, v drugih geslih pa je bilo seveda povedano, da so v Srbiji to že naredili.

V svojem govoru je Milošević na splošno omenil sovražnike, neposredno se je obregnil samo ob slovenskega predsednika Stanovnika. Uvodni govor prvoborca Mihajla Švabića pa je bil izrecen napad na Jožeta Smoleta in Janeza Stanovnika. Smoletu je očital napade na armado s ciljem, da jo razkosa na republiške armade, zato je kriv Smole, ki dnevno brani »štiri obsojene špijone«. Oster je bil tudi napad na Stanovnika, ki menda ni doživel nobene kritike zaradi svojih izjav in ki ne spoštuje ne interesov, politike, časti in ponosa srbskega naroda in njegovega vodstva.

Za zaključek je treba še reči, da je množica to komaj dobro uro in 20 minut trajajoče zborovanje pogosto prekinjala z vzkliki »Idemo na Kosovo« (gremo na Kosovo). Pozivi na enotno Jugoslavijo in seveda tudi s pesmijo, ki se glasi: »Slobodane ime ponosito dobro te naučijo Tito«. Povezava med Slobom in Titom torej še obstaja, toda povsem nesporno je, da Sloba drugi Tito le ni več, kot so peli in kričali na mitingih, ki so jih prirejali pred nekaj meseci po Srbiji.

● Albansko

sovski predstavnik v zveznem državnem predstvedstvu, Albanec Sinan Hasani. Pričakan je bil z žvižgi in klici nezadovoljstva.

Med izjavami demonstrantov so vse pogostje takšne, ki opozarjajo, da bi na poseg policije ali vojske množica odgovorila s pravim uporom. Demonstranti pravijo, da so dali »beso« (svečana prisega, na katero Albanci dosti dajo), da bodo ustavo iz 1974. leta branili z lastnimi življenji.

Sedanje demonstracije na Kosovu so po številu udeležencev že presegle tiste iz leta 1981. V vsem povojnem času na prištinskih ulicah še ni bilo toliko ljudi. Jugoslovanska sredstva obveščanja so že popoldan začela opozarjati, da lahko v kratkem pride do uradne uvedbe izrednega stanja v pokrajini, čeprav dejansko ta že vlada.

Demonstracije se bodo po vsem sodeč nadaljevale tudi danes. Oblasti zaenkrat niso bile pripravljene ugoditi niti eni izmed zahtev (naj se ne spreminjata zvezna in srbska ustava in naj se Azem Vllasi in Kaqusha Jashari vrmeta na svoja prejšnja položaja). Objavljeno je bilo le, da se bo pokrajinsko partijsko predsedstvo ponovno sestalo, ko bo to mogoče.

● V Vidmu

izrazil celo začudenje, da vsaj v nekaterih občinah Benečije ni slovenskega pouka. Ob pojasnilu, da je zakon iz leta 1961 omejen na gorško in tržaško pokrajino, je poudaril svoje mnenje, da bi morali upoštevati možnost eksperimentalnega pouka slovenščine vsaj v nekaterih didaktičnih ravnotežjih. Pri tem je izrecno poudaril, da misli knjižni

jezik, ne pa kakšnega narečja. Seveda so se prisotni slovenski predstavniki načeloma strinjali z njim, čeprav so jim tudi jasne težave na terenu. To je tudi razlog, zaradi katerega sedaj deluje, v pričakovanju boljše rešitve, dvojezični šolski center v Špetru. S tem v zvezi je minister Galloni izrazil svojo pripravljenost na pozitivno rešitev. Če bi pri tem nastale pravne zapreke, je dejal, bi bil pripravljen podpreti ustrezan zakonski predlog.

Predstavniki zavoda za slovensko izobraževanje in špetske dvojezične šole sta se ministru Galloniju zahvalila za razumevanje in mu izročila spomenico o dejavnosti in problemih v zvezi s poukom v Beneški Sloveniji. Senator Spetič in poslanka Schiavi pa sta se s ministrom dogovorila, da bodo v Rimu čimprej preverili nadaljnji potek reševanja tega problema. Voditelji špetskega središča so bili namreč primorani vložiti priziv proti nagativnim stališčem šolskih oblasti.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 1.200 - din, naročnina za zasebne mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študentje mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 1352348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovskih 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796600 - Tix 460270

GORICA - Drevored 24 maglio 1

Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD - Stretta De Rubels 20

Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izda in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

TRGOVINA OBUTVE

florentina

kakovost in moda
po
primerni ceni

TRST — Ul. Tarabocchia 2 — Tel. 730340

Zgodovinski in gospodarski razlogi krize v avtonomni pokrajini

Nevarni kosovski mozaik

PRIŠTINA — V očeh albanskih iredentistov je bil do pred kratkim samo »srbski pes«. Ko pa je bil v četrtek prisiljen k odstopu, so albanski ljudje šli na ulice, da bi protestirali proti obglavljanju tistega dela albanskega partijskega vodstva, ki se je borilo proti albanske iredentizmu in separatizmu, obenem pa tudi proti velikosrbskemu nacionalizmu. Skupno s predsednico partije Kaqusho Jashari je Azem Vllasi, morda najvplivnejši in najvidnejši kosovski voditelj, postal simbol kosovske avtonomije. Ni namreč naključje, da so manifestanti, ki so ta teden šli prvič na ulice po letu 1981, ob vzlikanju Vllasiju in Jasharijevi zahtevali ohranitev ustave iz leta 1974 in pomenljivo dodajali »Slobu ne volimo«.

Manifestacije teh dni v Prištini (tudi včeraj se je v glavnem mestu Kosova in drugih večjih središčih zbralo na desettisoče ljudi) so iznenadile politične komentatorje in tudi predstavnike oblasti, ki so bili prepričani, da po izgredih v letu 1981, ki so terjali 11 mrtvih in na desetine ranjenih, si albansko ljudstvo ne bo upalo več na ulice. Očitno sta bila odstopa Vllasija in Jasharijeve ob istočasnem sprejemanju ustavnih dopolnil, ki krnejo avtonomijo Kosova, kapljica, zaradi katere je voda prekipela iz »vrča potrpljenja«. Pripomniti pa je tudi treba, da so bili tokrat albanski demonstranti bolj premeteni in so v izbiranju gesel skrbno pazili, da bi izbirali le take, ki jih ne izpostavljajo možnosti obtožbe iredentizma in separatizma.

Z manifestacij albanskega prebivalstva v Prištini: prileten Albanec objema Azema Vllasija

(Telefoto AP)

Nasprotja, ki prihajajo v teh dneh spet tako burno do izraza na Kosovu (ki je bilo problematična pokrajina od samega nastanka jugoslovanske države) koreninijo v tisočletni zgodovini problematičnih odnosov med Albanci in Srbi, vse hujše gospodarske težave zadnjih let pa so nasprotja še zaostrele.

»Ločnica med srbsko svobodo in turškim jarmom je dogodek, ki postane simbol srbske zgodovine: kosovska bitka (15. junij 1389)... Odločen odpor Srbije je bil sicer na bojišču strt v vojaškem in fizičnem smislu, vendar je propad kneza Lazarja dobil v zgodovinski zavesti naroda pomen mučeniške smrti za "nebeško kraljestvo" in zato tudi duhovne zmage pri opredelitvi za ideal krščanske civilizacije. Kosovo je zato za srbski narod potrdiven in pečat njegove identitete, ključ k dojemamju sporočila vse njegove zgodovine, vez z njegovo avtentično, izvirno državnostjo, zastava nacionalne svobode. Zgodovinska zavest, ki jo je v srbskem narodu pustilo Kosovo, ne živi samo v obdobju romantike, kot včasih trdijo, temveč traja že od same bitke leta 1389. Kosovski spisi v cerkveni književnosti in kosovski ciklus v ljudskem pesništvu so od konca 14. stoletja do danes izraz te zavesti. Potemtakem ne gre za nikakršen "kosovski mit", temveč za zgodovinski spomin, s katerim se vzpostavljajo zveza s svojo resnično zgodovinsko preteklostjo. Živa zavest o lastni srednjeveški državi je bila čez pet stoletij aktiven dejavnik v boju srbskega naroda za osvoboditev in združitev, zavest o Kosovu kot o svoji, srbski zemlji, pa njen neodtujljivi del.« Tako je v beograjski reviji *Savremeni* Dimitrije Bogdanović razlagal pomen Kosova v zavesti srbskega naroda. In te misli je v skrčeni obliki povzel včeraj tudi predsednik CK ZK Srbije Slobodan Milošević na mitingu v Beogradu.

Ta zgodovinska zavest in tak način dojemanja Kosova bi lahko bila predmet zanimivih in učenih študij s področja zgodovine in s področja literature, ali pa s področja psihologije, če ne bi bilo istočasno Kosovo tudi globoko vraščeno v zavest albanskega naroda. Kot potomci Ilirov so Albanci na Kosovu prav tako avtohtono prebivalstvo kot Srbi, in kot Srbi močno navezani na zemljo, ki jih je preživljala dolga stoletja in za katero so kravali in trpeli pod turškim jarmom, čeprav nimajo v svoji kolektivni zavesti tako močnega simbola, kot je kosovska bit-

ka, ki jo srbski zgodovinarji po pome-nu vzporejajo z bitko pri Termopilah.

Če je problematično sožitje v prejšnjih stoletjih šlo počasi v pozabo (turški jarem je zbrisal marsikatera nasprotja) so pa še močno prisotna v zavesti vseh - Srbov in Albancev - nasprotja prejšnjega in tega stoletja. Sredi prejšnjega stoletja se je namreč med Albanci začela spet prebujati narodna zavest in ob uporih proti turškemu cesarstvu so začeli nastajati prvi načrti o svobodni albanski državi, ki naj bi seveda vključevala tudi Kosovo. Na ta način so albanski rodoljubi prišli navzkriž s srbsko državo, ki se je tedaj že delno osvobodila turške okupacije in je težila za tem, da bi osvobodila in vključila v lastne meje vse ozemlje, ki je sodilo nekoč v sklop srbske srednjeveške države. Albanski zgodovinarji danes odkrito obtožujejo Beograd, da je konec prejšnjega stoletja vodil proturško politiko in s pomočjo Srbov na Kosovu pomagal dušiti upore albanskih rodoljubov.

Nasprotja so se zaostrele v začetku tega stoletja med balkanskima vojnama, s katerima so balkanske države dvakrat zaporedoma porazile turško vojsko in pridobile pod svojo suverenost del nekdanjega ozemlja. Namesto svobode, enakopravnosti in bratstva, ki so ga obljubljali v svojih proglaših, so balkanske čete sejale smrt in razdejavanje med albanskim prebivalstvom. Srbska buržoazija je zapisala smrti albanski narod, srbska vojska pa je ta ukaz uresničevala, obtožujejo danes albanski zgodovinarji. S svoje strani pa srbski zgodovinarji vračajo v polemiki mlo za drago z obtožbo, da so albanske enote izdale balkanske osvoboditelje in jim zasadile nož v hrbet.

Po prvi svetovni vojni sta nastali na Balkanu dve novi državi: na eni strani država Srbov, Hrvatov in Slovencev, na drugi pa Albanija. Meja med obema je bila približno enaka kot današnja in, kot pravijo srbski avtorji, je bila to uravnotežena etnična meja po stanju 15. stoletja. Razloge je formuliral Jovan Cvijić: »Kadar je mogoče neizpodbitno dokazati, da je nasilje zreduciralo neki narod v manjšino na njegovem pomembnem zgodovinskem območju, ali da je bil ta narod prisiljen spremeniti vero in narodnost, potem je zatratu narodu treba vsekakov priznati pravico, da zahteva to območje zase; če se zaradi ustaljenih načel tega ne prizna, se instinkt naroda

ne bo s tem nikoli sprijaznil, če ima narod kaj zgodovinske zavesti.« In v tem smislu je nova kraljevina SHS tudi ukrepala na Kosovu. »Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev je skušala popraviti položaj srbskega naroda s tem, da je spodbujala izseljevanje muslimanskih Albancev v Turčijo, še bolj pa s kolonizacijo Srbov in Črnogorcev,« je zapisal Dimitrije Bogdanović in dodal: »Zemljo, ki jo je dobila z odpravo spahilukov oziroma z zemljiško reformo, je razdeljevala priseljencem (tedaj se je priselilo na Kosovo okoli 60.000 Srbov in Črnogorcev). Albanske upore, najprej tistega v letu 1913 in potem po vojni, zlasti akcijo »kačakov«, albanskih oboroženih tolp in diverzantov leta 1920, so jugoslovanske oblasti krotile s strogimi in tudi surovimi policijskimi in vojaškimi ukrepi, nestabilno stanje na območju pa ni dovoljevalo že tako okrnjene gospodarske in kulturno-prosvetne dejavnosti.«

Edino levica, še zlasti pa Komunistična partija jugoslavije, je bila pozorna na dramo albanskega prebivalstva, ki ni uživalo nobenih pravic in je bilo izpostavljeno hudemu političnemu pritisku in gospodarskemu izžemanju. Leta 1937 je ob upoštevanju posebnih razmer na Kosovu KPJ ustanovila pokrajinski komite, ki je odgovarjal neposredno osrednjemu vodstvu partije. Toda tudi v okviru KPJ odnosi med Srbi in Albanci niso bili dobri, čeprav je komunistična partija načelno rešila nacionalno vprašanje s priznanjem pravice narodov do samoodločbe. Leta 1941 je KPJ imela na Kosovu le 20 članov albanske narodnosti proti 270 srbske narodnosti, v istem času pa je pokrajinski sekretar Miladin Popović v zaupnem poročilu Titu omenil, da so posamezniki v partiji in v nastajajočih organih ljudske oblasti zagrešili vrsto napak, ki so odtujile NOB simpatije dela albanskega prebivalstva.

Napake in deviacije so so ponavljale, kot kaže, tudi po osvoboditvi. Obso-dil jih je sam predsednik Tito med 9. kongresom ZKJ, ko je med drugim dejal, da »nepravilnosti in zlorabe so bile tako hude, da so s svojo drastičnostjo vznemirile in revoltirale tako komuniste in državljane kot politična vodstva«. Te deviacije so prišle do izraza predvsem v petdesetih letih. V nekem učbeniku šole za notranje zadeve SFRJ je med drugim pisalo: »Narodne manjšine v naši državi. Če je nacionalni element razvit in močan, so pripadniki manjšin pripravljeni delati za obveščevalno službo matičnega na-

roda. To je eden od bistvenih temeljev za ustanovitev agenture. Kot naši državljani imajo vse pravice, da služijo vojaški rok ali da so državni uslužben-ci ali ljudski poslanci, potem pa lahko s teh pozicij neposredno zbirajo podatke.«

Za časa Aleksandra Rankovića je bil pritisk na albansko narodnost na Kosovu še zlasti oster. Že leta 1951 se je začela kampanja »prepričevanja« albanskega prebivalstva, naj se proglasi za turško in naj se preseli v Turčijo. Pri tem se je oblast sklicevala na dogovor, ki sta ga podpisala leta 1938 Ankara in Beograd in ki je tedaj ostal zgolj na papirju. Največ ogorčenja pa je povzročila akcija zbiranja pušk pozimi 1955-56. Organi državne varnosti so tedaj inscenirali priprave na vstajo Albancev zaradi priključitve k Albaniji, nato pa so začeli akcijo za zbiranje orožja. Med akcijo je bilo okoli 30.000 ljudi pretepenih, okoli 100 pa jih je umrlo za posledicami pretepanja.

Po brionskem plenumu, med katerim je bil odstavljen Aleksandar Ranković, so se stvari nekoliko izboljšale, vendar ne v tolikšni meri, da bi zadovoljile albansko narodnost. Leta 1968 so šli albanski ljudje spet na ulice, kamor so se vrnili nato 1981. leta. Tudi ustava iz leta 1974, ki je priznala Kosovu veliko avtonomijo, ni rešila problemov, seveda pa so k zaostajanju Kosova za drugimi jugoslovanskimi republikami precej pripomogli tudi sami voditelji albanske narodnosti. Albanski iredentisti so nedvomno podžigali manifestacije in zlasti izgrede, ki so zahtevali 11 življenj, prav tako res pa je, da sta se v izgredih in nasilju odslakavali tudi razočaranja in jeza albanskega prebivalstva nad stanjem v pokrajini.

Nacionalne napetosti, ki so bile na Kosovu v tem stoletju stalno prisotne, je še zaostrelo slaba gospodarska situacija, ki postaja vse bolj zaskrbljujoča. Podatki so zelo zgovorni. Dohodek na prebivalca je za polovico nižji kot v nerazvitih jugoslovanskih republikah, komaj tretjino jugoslovanskega poprečja, sedemkrat manjši kot v Sloveniji. Storitelnost na delu je za tretjino manjša od jugoslovanskega poprečja, na 100 zaposlenih je 533 ljudi brez službe, na eno zaposleno osebo so trije ljudje vzdrževani, aktivno prebivalstvo predstavlja komaj 20 odstotkov vsega prebivalstva. Leta 1985 je gospodarstvo v samih 9 mesecih zgu-

bilo 48 milijard novih dinarjev in številne tovarne bi morale tedaj zapreti.

Razlogov za tako porazno gospodarsko stanje je več. Eden od teh je nedvomno izredno nizka izhodiščna točka, saj je bilo Kosovo po vojni izredno zaostala in gospodarsko izkoriščena pokrajina, do leta 1960 pa ni imela statusa nerazvite dežele. Pismenost je bila redka in šol v albanskem jeziku ni bilo.

Drugi razlog so sorazmerno nizka in nesmotna vlaganja v kosovsko gospodarstvo. V pokrajini so razvili predvsem energetska industrijo, ekstraktivno industrijo in rudarstvo. Vendar so te panoge, tudi zaradi neugodnih razmer na domačem in mednarodnem trgu, zašle prve v krizo. Seveda pa je bil tudi del sredstev, ki so se stekala na Kosovo iz sklada za nerazvite, uporabljen za zgrešene ali nepotrebne naložbe. Priština je pa svoje odraz teh protislovij in nedoslednosti.

Tretji razlog stalnega kosovskega zaostajanja pa je neverjetna rast prebivalstva, prava demografska eksplozija, ki je povzročila, da se je od leta 1959 do danes kosovsko prebivalstvo podvojilo. Naravni prirastek je 22,2 promila, kar je ena najvišjih stopenj prirastka na svetu. 42 odstotkov kosovskega prebivalstva ima manj kot 14 let, poprečna prištinska družina ima 5,1 člana proti 2,6 člana ljubljanske družine. Samo na Kosovu je veliko žensk, ki rodijo po 35 letu starosti. Demografi so izračunali, da bi do leta 2000 morali ustvariti 366.000 novih delovnih mest, da bi ohranili brezposelnost na sedanjih ravni 533 ljudi brez službe na 1.000 zaposlenih (jugoslovansko poprečje je 160 brezposelnih na 1.000 zaposlenih).

Ob taki demografski eksploziji, ki je opazna predvsem med albanskim prebivalstvom, se je znatno spemnila narodnostna sestava Kosova. Albancev je danes blizu 80 odstotkov, Srbov 13, Črnogorcev dva odstotka, ostalih narodnosti skupaj pa za okoli 5 odstotkov. Od leta 1961 do leta 1981 se je število albanskega prebivalstva povečalo za 89,7 odstotka, v istem obdobju pa se je število Srbov na Kosovu zmanjšalo za dobro polovico.

Na Kosovu je poleg tega še posebej izrazit problem nepismenosti in neizobraženosti, pri tem pa so na prvem mestu ženske. Leta 1981 je bilo še 17,6 odstotka nepismenih, med njimi pa je bilo 72,6 odstotka žensk. Vsaka druga ženska na Kosovu nima nikakršne izobrazbe. Kljub problemu nepismenosti pa prištinska univerza »poka« zaradi preobljudenosti s študenti.

To je le v grobem začrtan del zapletenega kosovskega mozaika. Ob zaostrovanju odnosov in stopnjevanju gospodarske krize pa postaja tudi resnica na Kosovu zelo relativen pojem. Le kratka anekdota: pred nedavnim so skupino novinarjev, ki so bili na obisku v Prištini, obvestili o poskusu posilstva. Albanska fanta naj bi z nožem grozila srbskemu dekletu in zahtevala, naj podleže njuni pohoti. Izkazalo se je, da sta bila »fanta« komaj nekoliko odrasla dečka, nož pa nič več kot pipec. In s podobnimi anekdotami, ki zadevajo tako albansko narodnost kot Srbe in Črnogorce, bi lahko nadaljevali.

Vse priča o skrajno zaostreni situaciji, iz katere ZKJ, kljub temu da je v zadnjih osmih letih veliko razpravljala o Kosovu, ni znala najti pravega izhoda. Pred dobrim letom je Azem Vllasi, tedaj še predsednik PK ZK Kosova, opominjal, da je kritični duh prebivalstva do nakopičenih problemov konstruktiven, ker so ljudje še zahtevali spremembe v okviru obstoječega sistema. »Toda če ne bomo znali ustvarjalno in učinkovito reševati najbolj žgočih vprašanj je nevarno, da se kritični odnos spremeni v destruktivni odnos ali v apatijo.« Danes je na Kosovu položaj na meji, morda pa vzdusje že nevarno prekipelja čez rob.

VOJIMIR TAVČAR

MANIFATTURA
TRIESTINA

Carlo Orlandini

1. JESENSKA
PROMOCIJSKA
PRODAJA
do 30. novembra

30% POPUSTA
pri vseh
zadnjih modelih

moška oblačila
...tudi za močne postave

ul. milano št. 19

Boj za uveljavljanje slovenskih pravic in zahtev se nadaljuje

Ker je zavrnil slovenske prošnje Predsednik SKGZ Palčič prijavil javnemu tožilstvu bivšega župana Staffierija

Intervju z odvetnikom Petrom Sanzinom Deželno upravno sodišče: neko združenje lahko nastopa v interesu manjšine

JAVNO TOŽILSTVO V TRSTU PRIJAVA

Podpisani Klavdij Palčič iz Trsta, Ul. Trstenik 3, predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze, izvaja: 1. Z namenom da bi prispeval k omeni utemeljenosti osvojitve Podrobnega načrta za "bazovsko" in "padriško" področje Raziskovalnega parka, je podpisani pravočasno vložil - skupaj z zastopniki drugih ustanov, ki združujejo poedince ter skupine članov slovenske narodnostne skupnosti v Trstu - pričujoči prijavi priložene pripombe/izvajanja.

(dok. 1)
Besedilo je bilo napisano v slovenščini. Toda župan je zadevne pripombe pošiljateljem zavrnil, češ da sme Občina "sprejemati le vloge in listine, ki so napisane v italijanščini, v tujem jeziku pa le če so opremljene s sodnijsko zapriseženim prevodom."

Iz pregleda občinskih sklepov št. 3852 ter 3853, obeh z dne 15. 9. 88 (dok. 3-4), je mogoče ugotoviti, da je "20 vlog s pripombami bilo zavrnenih pošiljateljem, glede na to da niso bile napisane v italijanščini, oziroma v tujem jeziku, vendar opremljene s sodnijsko zapriseženim prevodom"; iz branja občinskega sklepa št. 3853 je mogoče še ugotoviti, da je ena od zavrnenih vlog s pripombami doživela dodatni postopek, saj je na strani 22 brati: "... vloge s pripombami gospoda Sama PAHORJA z dne 27. 7. 88, ki ni pisana v italijanščini in tudi ne opremljena s sodnijsko zapriseženim prevodom ter jo je tržaški Občini vnovič poslal Vladni komisariat v deželi Furlaniji-Juljski krajini z dopisom prot. 6/10/333/88Gab z dne 17. 8. 88 s priloženim italijanskim prevodom, ki ga je oskrbel isti Urad..."

Dano je bilo naknadno zvedeti, da je zavrnitev vlog s pripombami pošiljateljem posledica določenega povelja župana gospoda Giulia STAFFIERIJA, kot izhaja iz ukrepa prot. 17/564-88 z dne 30. 7. 88, priloženega pričujoči prijavi (dok. 5).

2. Uporaba slovenščine v dopisih s tržaško Občino (kot sicer tudi z drugimi javnimi ustanovami ter strukturami/institucijami javne uprave) se brez presledka odvija od povojnega časa dalje, ne da bi kdajkoli kdo terjal sodnijsko zaprisežen prevod besedil: še več, prav z namenom da

TRST, GORICA — Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Klavdij Palčič je v petek vložil prijavo javnemu tožilstvu v Trstu zoper bivšega tržaškega župana Giulia Staffierija, ker je le-ta zavrnil pripombe k občinskemu podrobnostnemu načrtu za področje Raziskovalnega centra. Staffieri jih je zavrnil, ker so bile napisane v slovenščini. Predsednik SKGZ je prijavo opremil s številnimi dokumenti in zaprosil sodno oblast, naj zadevo pretrese ter ukrene v skladu s predpisi glede kazenskih odgovornosti bivšega župana ter morebitnih drugih oseb, ki bi lahko bile vpletene v zavrnitev omenjenih prošenj. Prijavo predsednika SKGZ objavljamo v celoti.

Odvetnik Peter Sanzin pa bo jutri vložil priziv Državnemu svetu zoper prvostopenjsko razsodbo Deželnega upravnega sodišča (TAR), ki je zavrnilo ugovore slovenskih organizacij in prebivalcev v zvezi s sklepoma tržaškega občinskega sveta o varianti regulacijskega načrta, s katerima je občina določila, da se sinhrotron zgradi na območju T8 pri Bazovici. Odvetnik Sanzin v intervjuju našemu dnevniku govori predvsem o pozitivni plati prvostopenjske razsodbe Deželnega upravnega sodišča, ki v bistvu priznava, da je neko združenje lahko povsem legitimni predstavnik kolektivnega interesa narodnostne skupnosti.

streže, ob drugih, tudi tej potrebi, premore Občina v razporedu osebja pa tudi med dejansko zaposlenim osebjem določeno število uslužbenecov z izredno nalogo, da skrbijo - tudi - za prevajanje ukrepov/vlog/prošenj itd.

Opozoriti velja še, da je pravico do uporabe slovenščine dejansko priznal Vladni komisariat, kot je eno od vlog s pripombami prevedel z lastnim notranjim ukrepom ter jo poslal Občini: to naj bi najbrž le ne pomenilo, da mora za člane slovenske skupnosti sleherni dopisovanje s tržaško Občino skozi komisariat...

Županov odklonilni ukrep se po mnenju podpisane izpričuje v obliki zlorabe, ki sodi v območje kazenske odgovornosti (po členih 323-324 ter morebitnih drugih členih Kazenskega zakonika); to pač spriči osebke posebne javne vloge, ki se, kot kaže, izkorišča - tudi - kot oporišče za vsem (zlasti še slovenski skupnosti) znano nestrpnost gosp. G. STAFFIERIJA do tržaških Slovencev (za STAFFIERIJA "s'ciavi")! glede tega glej odlomke iz časopisov, ki so v zadnjih časih obravnavali to snov (na koncu priloženo gradivo).

Glede na zgornja izvajanja podpisani prosijo, naj Sodstvo zadevo pretrese ter ukrene v skladu s predpisi glede na dognanja o kazenski odgovornosti gosp. G. Staffierija in/ali drugih oseb, ki so morebiti vpletene v zavrnitev slovensko napisanih vlog s pripombami.

Priloge: v skladu z akti.

GORICA — Odvetnik Peter Sanzin bo jutri vložil priziv na Državni svet zoper prvostopenjsko razsodbo Deželnega upravnega sodišča (TAR), ki je zavrnilo ugovore slovenskih organizacij in prizadetih prebivalcev zoper sklepa tržaškega občinskega sveta, ki sta uvedla varianti občinskemu regulacijskemu načrtu, s katerima se omogoča postavitev sinhrotrona na območju T8 pri Bazovici.

Priziv so oktobra lani vložili prizadeti lastniki, Koordinacijsko združenje kraških vasi, Kmečka zveza, Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Slovensko deželno gospodarsko združenje.

Deželno upravno sodišče je z razsodbo 6. julija letos zavrnilo vseh 14 ugovorov zoper sklepa.

Kot nam je povedal odv. Sanzin, so v prizivu ohranili vse začetne ugovore razen enega. »Mimo za nas negativnih meritornih odločitev Deželnega upravnega sodišča,« nam je povedal odvetnik Sanzin, »o katerih se bo moral izreči Državni svet, bi opozoril na drug pomemben aspekt razsodbe Deželnega upravnega sodišča, ki doslej ni bil v naši javnosti pravilno ocenjen in vrednoten.«

Gre za vprašanje, ali dve naši organizaciji - Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Slovensko deželno gospodarsko združenje - lahko legitimno nastopata v tožbi ne

zaradi lastnih interesov, ampak kot nosilci interesov slovenske narodnostne skupnosti.

Nasprotne stranke v postopku so namreč oporekale upravičenosti priziva teh dveh organizacij, ker da ne moreta kot pravno nepriznani združenji po zakonu predstavljati slovenske manjšine.

Kar zadeva ta aspekt, opozarja odv. Sanzin, vsebuje prvostopenjska razsodba Deželnega upravnega sodišča (TAR) pomembno priznanje: v njeni utemeljitvi je namreč jasno zapisano, da je neko združenje povsem legitimno lahko predstavnik kolektivnega interesa narodnostne skupnosti. V tem je Deželno sodišče priznalo vsaj abstraktno sprejemljivost stališča naših organizacij, da sta sklepa tržaške občine oškodovala ne samo interese zasebnikov, ampak tudi kolektivni interes naše narodnostne skupnosti in da lahko dve navedeni organizaciji nastopata kot nosilca teh interesov.

V konkretnem primeru so bili torej ugovori Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Slovenskega deželnega gospodarskega združenja zavrneni ne zato, ker njuno nastopanje ne bi bilo legitimno, pač pa zato, ker navedeni interesi slovenske narodnostne skupnosti po mnenju sodišča nimajo pravnega priznanja in zaščite.

Vendar dejstvo, da manjšina v tem konkretnem primeru ni pravno zaščitena ne pomeni zanikanja reprezentativnosti njenih dveh organizacij in torej ne izključuje možnosti, da bi - ko bi interesi manjšine bili zakonsko priznani - lahko organizaciji legitimno nastopali kot nosilci kolektivnega interesa.

Čeprav v naši ureditvi na razliko od sistema *common lawa* sodna praksa ne dela zakona in je torej to priznanje sodišča omejeno na konkreten primer, ugotavlja odv. Sanzin, vseeno ne gre prezreti njegovega pomena: gre za to, da sodišče ni zavrnilo možnosti, da bi organizacije, ki so izraz narodnostne skupnosti, pa čeprav brez vsakega uradnega zakonskega priznanja, nastopale kot nosilci interesov skupnosti.

M. M.

Berite

»Novi Matajur«

Nevarno širjenje stekline na Sežanskem

SEŽANA — Steklina v sežanski občini se ne zmanjšuje, celo nasprotno, širi se. Prihaja tudi do okužb domačih živali. Prvi tak primer so zabeležili tudi v sežanski občini v brkinski vasi Obrov. Na domačiji Vide Kovačević v Obrovu št. 63a je domača mačka poginila za steklino. S to steklo mačko pa so bili v stiku trije otroci, ki so bili takoj napoteni na cepljenje v antirabično ambulantno v Koper. Se isti dan, ko so raziskovali primer, so v neposredni bližini domačije, podružnične šole in trgovine pobili še sedem mačk v vasi.

Ker se steklina na Sežanskem neomajno širi, se je sestal tudi Občinski štab za zatiranje, preprečevanje in izkoreninjenje stekline v občini Sežana na svoji redni seji. Ocenili so resnost položaja in sklenili, da se pristopi k cepljenju mačk. Veterinarski zavod Primorske Sežana je do sedaj cepil že 1354 mačk in izvedel pravilno propagando in presvetljevanje lastnikov domačih živali. S cepljenjem psov in mačk bodo še nadaljevali in tako preventivno zaščitili domače živali in ljudi proti prenašanju te nevarne bolezni.

Primer stekle mačke v Obrovu narekuje tudi potrebo po organiziranju dodatnega informiranja občanov, predvsem pa otrok, ki so v neposrednem stiku z domačimi živalmi. Tako bodo ponovno organizirali predavanja o nevarnosti stekline in prikazali, kako ravnati z bolnimi domačimi živalmi ali živalmi, ki se nenormalno vedejo. Predavanje o nevarnosti stekline bo ponovno organizirala občinska organizacija Rdečega križa po vseh osnovnih šolah sežanske občine, pa tudi po nekaterih krajevnih skupnostih.

Občinski štab je sprejel sklep, da morajo lovske družine ponovno organizirati skupne pogone na lisice in druge zveri, da bi se zmanjšalo število le-teh in s tem tudi možnost okužbe in prenašanja stekline.

Občani, ki jih ugrizne ali oslini nezna na žival, morajo prizadeto mesto umiti z milom in iskati pomoč v ambulanti pri zdravniku, kjer jim bodo ocenili tudi resnost poškodb. O potrebi cepljenja proti steklini pa odloča strokovnjak v antirabični ambulanti. Poginule in pobite živali, ki jih občani opazijo ob domačijah ali drugih krajih, se ne sme zakopati, ampak je potrebno o tem takoj obvestiti veterinarsko higiensko službo veterinarskega zavoda, lovce ali najbližjo postajo milice. Vse te informacije omogočajo Veterinarskemu zavodu da ugotavlja in beleži širjenje stekline v nase-ljih.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Speljana bo po gradbeno zelo zahtevnem terenu

Kmalu začetek javne razprave o odseku nove avtoceste od Razdrtega do Podnanosa

LJUBLJANA — Osnutek lokacijskega načrta za odsek avtoceste od Razdrtega do Podnanosa, ki je sicer del načrtovane avtoceste od Razdrtega do Vrtojbe skozi Vipavsko dolino, je pripravljen v skladu s predpisi. Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora ga bo predložil republiškem IS, ki ga bo dal v javno razpravo.

To so sklenili na petkovi seji omenjenega komiteja, potem ko so obravnavali lokacijski osnutek oziroma traso 9,8 kilometra dolgega odseka avtoceste od Razdrtega do Podnanosa. Avtocesto, ki bo zgrajena v tako imenovanem varčnem profilu, kot štiripasovnica brez odstavitvenih pasov in srednjega zelenega pasu, bodo zgradili 50 do 300 metrov severno od sedanje magistralne ceste. Obšla bo

Podnanos in se za njim priključila na obstoječo magistralno cesto proti Vipavi oziroma prišla do drugega odseka avtoceste, ki bo potekal od Sela - njegove variante še proučujejo.

Kakor so opozorili na petkovi seji republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora bo avtocesta Razdrto - Podnanos potekala po geološko zelo zahtevnem terenu, tako da bo terjala več zahtevnih gradbenih posegov: zgrajena bo na več viaduktih, nasipih in vkopih, predlagajo pa celo nekaj rešitev s podesti.

V razpravi so bili najbolj zaskrbljeni zaradi burje, ki je na tem območju občasno izredno močna (s sunki od 120 do 180 kilometrov na uro). Čeprav je Zavod za raziskave Krasa že naredil analizo burje, predstavniki Hidrome-

teorološkega zavoda SRS predlagajo, da bi burjo na tem območju še podrobneje proučili: po njihovem mnenju pa bi morali obdelati tudi varianto omenjene avtoceste, ki poteka po kraškem pobočju in je po ocenah manj izpostavljena burji. Republiški komite je sprejel sklep, da mora investitor že to zjmo postaviti nekaj poizkusnih protivetrovnih pregrad in jih testirati.

Ker je na območju trase avtoceste več vodnih virov in zajetij, je republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora sprejel tudi zelo jasn sklep, da je treba zaradi nove ceste vodne vire zaščititi in to ne glede na to ali so nad ali pod avtocesto.

Več razmišljanj je bilo tudi o odseku avtoceste, ki bo šel mimo Podnanosa. Predvideno je, da bi tam avtocesta potekala v vkopu. Projektanti pa so omenili tudi optimalnejšo rešitev s predorom. Po mnenju investitorja pa bi s to rešitvijo do 40 odstotkov podražili gradnjo celotnega odseka avtoceste. Kljub temu so člani republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora menili, da je treba varianto s predorom pretehtati, saj gre za dolgoročno rešitev, ki je ne moremo ocenjevati le na podlagi trenutnega gospodarskega položaja, ampak tudi upoštevaje vrednost okolja.

Ker bo avtocesta vsekakor močno prizadela prostor pod Nanosom - prizadeti bodo predvsem gozdovi - morajo pri ureditvi okolja bolj kot doslej sodelovati arhitekti za urejanje krajine. Njihova vloga je pomembna še posebej zaradi izbire optimalne ozelenitve in pogozditve, ki jo zahteva kar najboljša zaščita zemljišča in prometa pred burjo, je bilo rečeno.

GREGOR PUCELJ

Poročilo častnega razsodišča o zadevi Carbone - Moncini

TRST — Deželni svet F-JK se bo ponovno sestal v torek. Na dnevnem redu so poleg odgovorov na vprašanja in interpelacije še razprava o treh zakonskih osnutkih ter poročilo častnega razsodišča o zadevi Carbone - Moncini.

Pred sejo se bodo predsednik Solimbergo in podpredsednika Braidia in De Piero Barbina sestali s predsednikom odbora Biasuttijem in načelniki svetovalskih skupin, da bi določili spored delovanja deželne skupščine za odobritev proračuna in z njim povezanih finančnih dokumentov.

Velik del seje bo namenjen odgovorom na vprašanja in interpelacije. Med drugim bo Biasutti odgovoril na vprašanje KPI in MSI o zakonu za obmejna področja, odbornik za prevoze Di Benedetto na Gambassinijeva (LP) vprašanja o pomanjkljivi carinski službi na Kokovem in o tržaškem pristanišču ter odbornik za zdravstvo Brancati o načrtovanem znižanju števila prostorov (249) v bolnišnicah tržaške KZE, ki mu ga je ravno tako zastavil Gambassini.

S.A.C.A.T.

namestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Franciška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

CremaCaffè

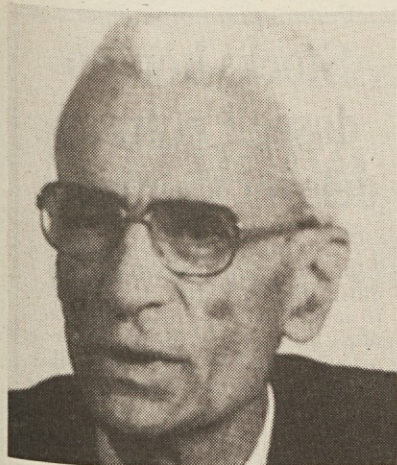
PRIMO ROVIS

NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. bogato izbiro najboljših kave
2. kakovostno kavo po najugodnejši ceni
3. dnevno sveže praženo in surovo kavo
Pražena kava, ki jo hranite v zmrzovalniku ostane sveža kot na dan praženja

SKODELICA KAVE 500 LIR

Kavne mešanice CREMAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni štev. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

Magnago je stopil s prestola ni pa snel krone SVP

Sadna in zelenjadna tržnica je tisti kraj, ki ga najraje obiščeš, ko prideš v tuje ti mesto, saj boš tam dobil eno najvernejših slik tamkajšnjega življenja. V Bocnu so stojnice kar na ulici, v starem mestu. Ko sem hodil mimo stojnic, pred katerimi se je kar trlo priletnih gospodinj, sem čul italijansko in nemško govorico. Prevladovala pa je italijanščina. Še zlasti so italijanske besede prihajale iz ust prodajalcev, pa čeprav je vsakdo od njih spoštljivo odgovarjal po nemško klientski, ki ga je nagovorila v tem jeziku. Očitno je večina prodajalcev na tej tržnici Italijanov oziroma Italijank, saj je v tem poklicu veliko žensk. Slišal sem tudi, da so skoraj vsi ti italijanski prodajalci imeli beneški naglas.

To pa je bila in je že posebnost. V Bocnu so prišli iz vseh krajev Italije. Prav zaradi te deželne različnosti nimajo enotnega jezika oziroma dialekta, kakršnega čuješ v komaj 50 kilometrov oddaljenem Trentu. Vsakdo govori po svoje, mladi pa občujejo v televizijski italijanščini.

Prisotnost italijanskih trgovcev občutiš v mnogih trgovskih ter obrtnih obratih v starem središču Bocna. Najbrž pa jih ni veliko, saj tu še vedno prevladujejo nemški trgovci. Do gosta pa imajo tako nemški kot italijanski prodajalci veliko spoštovanje. Odgovorijo mu v tistem jeziku, v katerem jih je gost nagovoril, nemško ali italijansko. Kjerkoli sem bil, sem občutil to spoštljivost, nikjer nisem videl, da bi trgovec bolje postregel tistega gosta, ki ga je nagovoril v njemu bolj prijetnem jeziku.

To dvojezično spoštovanje do gosta opaziš že na napisih na trgovinah. Povsod dvojezičnost. V kavarnah najdeš povsod na mizi oba lokalna dnevnika, nemškega *Dolomiten* ter italijanskega *Alto Adige*. Če pozorno opazuješ ljudi v kavarnah pa boš hitro opazil, kje se zbirajo pretežno Nemci ali Italijani.

Precej drugače pa je na drugi strani hudournika Talvera, ki nekako zaokrožuje staro mesto, onkraj katerega se nahaja novo mesto, katerega gradnjo so pričeli med vojnama, pa dobiš velikokrat čisto drugačno sliko. V ta mestni predel, ki so ga prvotno gradili po navodilih Mussolinijevih arhitektov s širokimi alejami, kjer stoji spomenik italijanski zmagi v prvi svetovni vojni, kjer so zgradili take stavbe, ki naj bi spominjale na rimski imperij, so se vselili predvsem italijanski priseljenci. Napisi na pročeljih trgovin so tu v glavnem le italijanski, v kavarnah dobiš le italijanski dnevnik. Nemški gostje sem očitno ne zahajajo.

Bocen je skoro razdeljen v dve mesti, v staro, danes narodnostno mešano, ter v novo, ki je pretežno italijansko. Dopisnik nemškega tednika *Der Spiegel*, o katerem smo pisali včeraj, je domače Nemce obtožil, da priseljencu ne dovolijo, da bi kupil hišo ali trgovino v starem predelu mesta. Zahodno-nemški dopisnik se je zaradi tega skandaliziral. Zakaj pa, se mi vprašamo?

Italijanov je danes v Bocnu 70.000, Nemcev pa komaj 30.000. Italijani torej prevladujejo. Čeprav so nekateri prišli v ta kraj šele pred kratkim, so se že privadili nemškemu načinu življenja. Avtomobilski promet je zelo urejen, te-

**Igra preferenc v nemškem
taboru je tokrat
zelo pomembna.
Možnost razkola v SVP
po volitvah na strankinem
kongresu, 10. decembra.**

MARKO WALTRITSCH

koč, mestni policisti brez usmiljenja prisodijo kazen vsem tistim, ki ne spoštujejo prometnih predpisov. Kljub temu da se po Bocnu z avtom kretaš nemoteno, sem v tamkajšnjih dnevnikih zasledil ogorčenost, češ da je promet nemogoč. Pri tem sem se zamislil: Kaj bi rekli bocenski avtomobilisti, ko bi za en dan prišli v Trst, kjer je promet zares nemogoč? Prestrašili bi se. Prebivalci Bocna dajejo veliko pozornost borbi proti onesnaženju zraka. Prav v začetku tega dne so na pristojnem mestu na občini sklenili, da prepovedo vožnjo z avtomobilom v nekaterih mestnih predelih. Zabeležili so namreč precejšnjo onesnaženost. V kavarnah sem poslušal mnenja ljudi o tem ukrepu. Vsi so si bili edini, da je pravilen. V drugih krajih Italije pa bi se na občinske moze vsule plohe protestov.

Italijani so se torej udomacili. Ne vsi. Najbolj glasni so fašisti. Praviijo, pravzaprav kričijo, da so edini zagovorniki pravic italijanskih prebivalcev. Čudno se bo zdelo, da protestirajo proti stališčem Nemcev, ki da so preveč zaprti sami vase, ter da nočejo sodelovanja z Italijani. S takimi parolami je bocenskim fašistom uspelo, da so v pičlih štirih letih, od 1983, ko so v mestu imeli 5.798 glasov in 8,2 odstotka, do leta 1987 (obakrat na volitvah za poslansko zbornico) prišli na 19.520 glasov in 25,58 odstotkov. Na mah so postali prva stranka v občini Bocen.

Zanimivo je, tako mi pravijo bocenski italijanski prijatelji, da se malokdo italijanskih prebivalcev javno proglasa za fašista. Pa so vendarle glasovali za to stranko. Tudi navzven se ti volilci nočejo pokazati. Misovski kolovodja Fini je pred dnevi zbral okrog sebe le pičlih 1.500 ljudi. Vendar je bila večina teh iz drugih krajev, saj je policija našla več kot dvajset avtobusov iz drugih krajev Italije, ki so v Bocen pripeljali fašistične pomačace.

Položaj ni kdovekaj različen v drugih krajih Južne Tirolske, saj je MSI v štiriletnem razdobju skoro podvojila glasove, od 3,5 na 5,9 odstotkov. Vsega skupaj imajo fašisti 31.201 glasov.

Luciano Ceschia, direktor bocenskega dnevnika *Alto Adige* ter njegov podravnatelj Fabio Amodeo, oba Tržačana, upata, da se bo položaj tokrat spremenil. Tako med italijanskimi kot med nemškimi volilci. Končna beseda paketu za Južno Tirolsko naj bi dala kisika predvsem vladnim strankam, v prvi vr-

sti demokristjanom ter socialistom. To seveda velja za italijanske volilce. Fašisti so v prejšnjih letih imeli uspeh, naredili pa niso ničesar. Tokrat se je pojavila neka meščanska lista, ki ima med kandidati zelo znane in resne ljudi. Italijane kliče pod svoje okrilje. Kakšen bo uspeh te liste je neznanka, morda pa bo le vzela kak glas fašistom. Komunisti, ki so leta 1983 imeli 14 odstotkov glasov in ki so lani padli na 11,6 odstotkov, bodo najbrž ostali na tem ali morda izgubili še kaj. Komunisti kandidirajo in običajno tudi izvolijo tako italijanske kot nemške kandidate, pa čeprav imajo med Nemci le malo privržencev.

Nekakšno upanje v sodelovanje med Italijani in Nemci predstavlja zeleni, ki so za odprt dialog, imajo pa vendarle zelo malo glasov. Morda pa bodo le kaj dosegli, saj je njihova propaganda zelo glasna in so najbrž edini, ki odkrito povedo, da so proti vsem pregra-

dam, ter vse druge obtožujejo nacionalizma. Tako Ceschio kot direktorja nemškega dnevnika *Dolomiten* Reinholda Marsonerja zanima kako se bodo obnašali nemški volilci. Resnici na ljubo, *Dolomiten* posveča malo prostora volilni problematiki. Večina Nemcev že itak glasuje za Južnotirolsko ljudsko stranko in urednikom nemškega lista ne gre, da bi se ta monopol razbil. Nemški dnevnik gre dnevno v 30.000 do 40.000 hiš, ob sobotah pa kar v 60.000. Berejo ga v vsaki nemški družini.

Južnotirolska ljudska stranka je lani dobila 178.165 glasov. V odstotkih to pomeni 58,3. Le 10.913 glasov je zbral ekstremistični Heimatsbund Eve Klotz (v odstotkih komaj 3,6). Ta je hči voditelja atentatorjev iz šestdesetih let, ki zbira okrog sebe nezadovoljneže. Po njenem mnenju se je Magnago prodal Italijanom.

Podobna stališča zagovarjajo tudi nekateri v SVP. Najbolj glase med njimi je 70-letni Alfonz Benedikter, od vedno Magnagov nasprotnik tako v stranki kot v pokrajinski vladi. Mož je že večkrat skušal doseči, da bi SVP zavrnila zadnje ponudbe rimske vlade, pa mu to ni uspelo. Pred kakim tednom je z odbornikom Luisom Zingerlem in drugimi podpisal proglas, v katerem se zavzema za odklonitev paketa.

Silvius Magnago pa tokrat soglaš tako z rimsko kot z dunajsko vlado. Prepričan je, da je doseženi sporazum o paketu zagotovil nemški manjšini maksimalno zaščito. To pa je po njegovem potrebno na predvečer združitve Evrope, ki se ji bo najbrž tudi Avstrija priključila.

Prav zaradi tega je že stari dr. Silvius Magnago bil mnenja, da je

Na naših slikah Silvius Magnago, Luis Durnwalder, Eva Klotz, Luis Zingerle, Alfons Benedikter ter karakteristični zvonik na Južnem Tirolskem

že skoro uresničil to, kar so si Južni Tirolci želeli po drugi svetovni vojni, ko je bil podpisan sporazum De Gasperi-Gruber. Zato se tudi umika. Magnago ne kandidira več za pokrajinskega predsednika. Za naslednika si je izbral dr. Luisa Durnwalderja, ki je bil dolgo let njegov sodelavec v stranki in pokrajinski vladi.

Silvius Magnago pa noče zapustiti vodenja Južnotirolske ljudske stranke. V njej hoče ohraniti krono tudi po 10. decembru, ko bo v Bocnu kongres SVP. Nekateri v Bocnu menijo, da bo kongresni boj zelo hud in da morda utesne tudi priti do razkola v Južnotirolski ljudski stranki.

mabrun

sedaj so na vrsti kožuhi

Iz naravne kože ali nape, kot plašč ali jakna, z vštiki ali s tiskom je kožuh vedno eno glavnih jesenskih oblačil. Na razpolago so v vseh velikostih, v klasičnih in modernih krojih in to po cenah, ki se ne bojijo nobene primerjave.

confezioni
Godina
TRST - Ul. Carducci 10 - Ul. Oriani 3

Preizkušnja za skoraj 900 delavcev Od včeraj volitve v vodstvo Enotne družbe pristaniščnikov

Izidi bodo znani v četrtek dopoldne

Enotna družba pristaniških delavcev (CULP) bo v teh dneh izvolila novo vodstvo. Vse od svoje ustanovitve ima družba samoupravna vodilna telesa, ki ji jamčijo gospodarsko samostojnost in tudi učinkovitost v delovnih procesih tržaškega pristanišča, kateri doživljajo zelo hitro preoblikovanje. Enotna družba pristaniščnikov je — kot znano — skupno z Avtonomno pristaniško ustanovo gonilna sila tržaškega pristanišča.

Vse od njenega nastanka vodi Enotno družbo glavni konzul ob sodelovanju treh podkonzulov, upravnega in nadzornega odbora. Vsi voditelji so neposredno izvoljeni na volitvah, pri katerih sodelujejo vsi delavci in ki potekajo vsaki dve leti. Vrsto let je bil konzul Slovenec Pavel Hikel, po njegovi upokojitvi pred dvema letoma pa je to mesto prevzel Vincenzo Marinelli, medtem ko so bili za vicekonzule izvoljeni Emil Coretti, Marcello Menegon in Fabio Armani. V skladu s tradicijo in tudi s politično ter narodnostno odprtostjo Enotne družbe pristaniščnikov, je bil leta 1986 v njeno osrednjo vodstvo izvoljen Slovenec Emil Coretti, ki je prevzel mesto dolgoletnega vicekonzula Germana Švare.

Konzulu in njegovim sodelavcem je pred kratkim zapadel dveletni notranji mandat, čeprav bi lahko vodstvo — v skladu z novimi zakoni — ostalo na svojem mestu še tri leta. Enotna družba je zato razpisala volitve, ki so se začele včeraj popoldne, zaključile pa se bodo prihodnjo sredo, tako da bodo izidi znani že v četrtek dopoldne.

Tudi tokrat je lista enotna, vključno z dosedanjim konzulom Marinellijem spet kandidirajo njegovi trije namestniki, kot tudi vsi člani dosedanjega upravnega sveta, ki jih je osem. Sestava vodstva Enotne družbe pristaniščnikov je po tradiciji sad sporazuma vseh notranjih sindikalnih in političnih komponent ter v glavnem odraža stališča sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL.

Enotna družba pristaniških delavcev združuje trenutno 868 članov, medtem ko jih Avtonomna ustanova za tržaško pristanišče — ki ji predseduje demokristijan Michele Zanetti — zaposluje skoraj 900. Še v letu 1980 pa je v tržaškem pristanišču delalo več kot 1400 delavcev, kar pomeni, da je država v osmih letih predčasno upokojila skoraj 600 pristaniščnikov. Nadvomno je tako skrčenje organika posledica globoke krize, ki je zajela skoraj vsa italijanska pristanišča, in istočasno zelo hitrega prodora sodobne tehnologije v vse pristaniške dejavnosti. Pri tem pa je igralo pomembno vlogo tudi dejstvo, da skušajo posamezne pristaniške ustanove postopno poveriti dosedanje naloge delavskih družb in zadrug zasebnikom, ki si torej iz dneva v dan utirajo pot na notranja in mednarodna pristaniška tržišča. Od tod izhaja tudi potreba po korenitni in že načrtovani reformi Enotne družbe pristaniških delavcev ter njene vloge v tržaški gospodarski stvarnosti.

S. T.

Sindikati zelo kritični do načina upravljanja Tržaškega Lloydja

Pokrajinska vodstva sindikalnih konfederacij CGIL, CISL in UIL so sestavila razčlenjen skupni dokument, v katerem analizirajo sedanjí težak položaj Tržaškega Lloydja in pozivajo tržaške gospodarstvenike, Deželo in ministrstvo za javne udeležbe, naj čimprej preverijo odgovornosti sedanjí uprave in preučijo morebitne načrte za reševanje tržaškega ladjarskega podjetja. Sindikalne organizacije so že zahtevale srečanje s predsednikom deželnega odbora in predsednikom družbe Finnare, za prihodnjo soboto, 26. novembra, pa so sklicale sestanek s pomorskimi in pristaniškimi delavci, z zastopniki Tržaške trgovske zbornice in Avtonomne pristaniške ustanove ter s podjetniki.

V dokumentu, ki smo ga prejeli včeraj, ugotavljajo, da so izbire plovne družbe v popolnem nasprotju s političnimi in gospodarskimi smernicami italijanske vlade, dežele FJK in Evropske skupnosti. Te namreč predvidevajo sodelovanje in dogovarjanje z vzhodnoevropskimi in sredozemskimi državami ter z Avstrijo in ponovno ovrednotenje jadranskih pomorskih poti. Tržaški Lloyd pa vztrajno zanemara jadranski pomorski promet in je celo izstopil iz konzorcija Medclub. Po drugi strani pa so po mnenju sindikatov vsi načrti — ki jih je predstavil pooblaščen upravitelj ladjarske družbe Ricci — skrajno nerealistični ali celo groteskni, ker ne upoštevajo realnih možnosti družbe in tržišča, medtem ko so najbolj obetavne načrte celo umaknili. Tako so na primer ukinili nekatere zveze z Bližnjim in Daljnim vzhodom ter z Afriko, hkrati pa so ukinili tudi nekatera pomembna zastopstva v tujini — kot na primer na Dunaju — in so vodenje svojih poslov zaupali celo lastnim tržnim konkurentom. Vse to seveda povzroča veliko negotovost, tako med delavci kot med vodstvenimi kadri, od katerih jih je bilo v zadnjih letih nekaj celo neupravičeno zamenjanih.

Za nepravilne izbire in današnji težak položaj, v katerem se je znašlo podjetje, je po mnenju sindikatov kriv prav sedanjí pooblaščen upravitelj Lloydja, ki je trmasto vztrajal pri svojih stališčih in celo prevzel funkcije odhajajočih vodstvenih kadrov, tako da sedaj poleg svoje opravlja tudi funkciji generalnega in komercialnega direktorja.

Stock: končno dosegli notranji delovni sporazum

V tovarni Stock so končno dosegli sporazum: po stavkovnem gibanju zadnjih dveh tednov, ki je najbolj prizadelo delovanje obrata v Žavljah, so sindikalne organizacije FLAI/CGIL, FAT/CISL in UILIAS/UIL podpisale z vodstvom podjetja novo dodatno delovno pogodbo, ki je zapadla že pred več meseci.

Sindikalne organizacije so z novo pogodbo — ki je tako z gmotnega kot normativnega vidika dokaj inovativna — precej zadovoljne. Pri plačah so na primer predvideni mehanizmi, s katerimi bo prišlo do treh postopnih poviškov za povprečno okrog 1,5 milijona lir, tudi glede na dejanski delovni učinek posameznega delavca.

Sindikalni predstavniki menijo, da je taka izbira povsem upravičena, ker je najnujnejše ugotoviti in izboljšati proizvodnost. Mnogo delavcev namreč trenutno šibi položaj podjetja: po eni strani preustroj in prenova organizacije dela, po drugi strani pa številni neupravičeni izostanki od dela.

Pogodba predvideva tudi krčenje delovnega urnika, priznanje profesionalnosti in ustanovitev dvostranske komisije, ki bi preverjala učinke novih pogojev organizacije dela na proizvodnjo.

Vodstvo podjetja se je še obvezalo, da bo odvečnih 25 delavcev odslovilo na čimmanj boleč način.

Mnenje Livia Paladina na včerajšnji okrogli mizi

Zavodi za skrbstvo imajo pravico da sami izberejo svoj pravni status

V naši družbi, za katero je značilno naraščanje starejše populacije, je vloga skrbstvenih zavodov izredno pomembna. Samo v Furlaniji-Juljski krajini je 295.700 starostnikov, od katerih jih skoraj šest tisoč živi v zavodih in domovih. Veliko od teh starostnikov je povsem onemoglih in nepremičnih.

Poleg težav povezanih z oskrbovanjem ostarelih in tistih, ki izhajajo iz prenasitenosti nekaterih struktur, imajo danes Javni zavodi za skrbstvo in dobrodelnost (IPAB) velike probleme predvsem upravno-birokratskega značaja. Skratka, upravitelji IPAB ne vedo, kakšna bo bodočnost teh zavodov.

Da bi poglobili juridično plat tega vsedravnega problema, sta Deželno združenje skrbstvenih ustanov Furlanije-Juljske krajine (AREA) iz Trsta in Inštitut za preučevanje krajevnih uprav (ISAL) iz Vidma priredila včeraj na tržaški Pomorski postaji okroglo mizo, na kateri sta glavni poročili imela docent ustavnega prava na veronski univerzi in bivši predsednik ustavnega sodišča Livio Paladin ter docent ustavnega prava na univerzi v Firancah Ugo De Siervo. Poleg teh dveh visoko specializiranih strokovnjakov, sta se okrogle mize udeležila tudi predsednik AREA Giorgio Satti in

predsednik ISAL Ernesto Liesch. Med poslušalci je bilo največ javnih upraviteljev in pravnih izvedencev, med katerimi naj omenimo Vincenza Caianiella, člana ustavnega sodišča, ki je s svojo letošnjo razsodbo o skrbstvenih zavodih vnesel novo interpretacijo o njihovem juridičnem statusu, kar pa je odprlo vrata pravcati zakonski zmešnjavi.

Država je z zakonom leta 1977 določila, da morajo vsi javni zavodi za skrbstvo preiti v pristojnost občinskih uprav. To je veljalo tako za zavode, ki so bili povsem javnega značaja kot tudi za verske institucije ali za zavode, ki so nastali na pobudo dobrodelnih ljudi ali z zapuščinami zasebnikov. Splošna oznaka "IPAB" izhaja namreč iz zakona Crispi iz leta 1890, po katerem so vsi skrbstveni zavodi, ki so delovali v državi, postali javni. Toda kaj se je zgodilo po letu 1977? Nek zavod, ki ni hotel preiti v pristojnost občinske uprave, je na sodišču vložil priziv, čes da je zakon protiustaven. Postopek se je končal letos z že omenjeno razsodbo ustavnega sodišča. Vincenzo Caianella je namreč po natančni preučitvi spora ugotovil, da je tisti del zakona Crispi, ki je določal nove pristojnosti, nezakonit in da so torej posamezni zavodi prosti pri izbiranju svo-

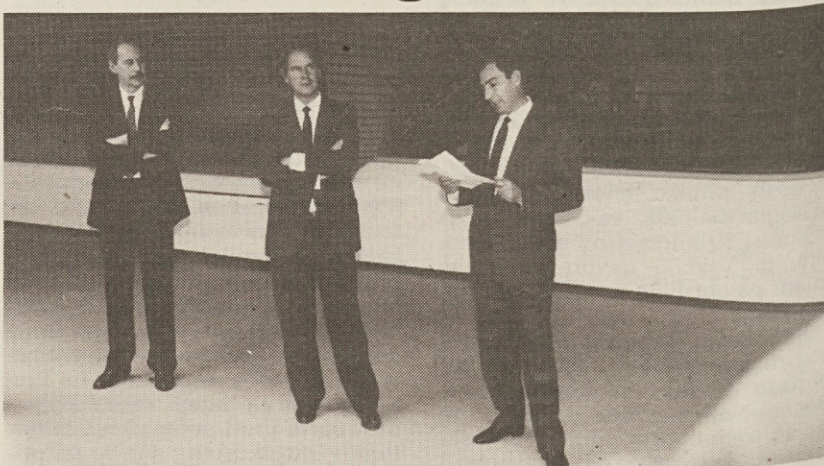
jega pravnega položaja. Po lastni potrebi ali uvidenosti se tako lahko odločajo, ali naj bodo javni ali zasebni.

Profesorja De Siervo in Paladin, sta pri tem poudarila, da je v zadnjem desetletju prišlo v Italijo do velikih družbenih premikov in novih spoznanj. Potrebe po zavodih za ostarele so vedno večje, istočasno pa so politiki in upravitelji prišli do spoznanja, da samo javni sistem, bodisi za zdravstvo kot za skrbstvo, ni kos novim zahtevam. Paladin je še pojasnil, da je v odsotnosti okvirnega zakona, ki naj dokončno reši to dilemo, razsodba ustavnega sodišča odločujoča. Zavodi, ki bi radi ostali ali postali zasebni, se morajo obrniti na civilno sodišče, ki jim bo priznalo pravico do samoodločbe.

Argument te okrogle mize je bil za širše občinstvo dokaj zahteven, saj so se razprava in poročila vrtela na specializiranem juridičnem področju. Posledica te teoretske poglobitve pa bi se znala kmalu pokazati v konkretni obliki, kajti včeraj so zatrdili, da zasebni zavodi delujejo veliko bolj dinamično in učinkovito kot javni. Ker lahko odbijajo stroške, so njihove davčne davne nižje, temu ustrezno pa so nižje tudi oskrbovalnine.

V okviru študijskih dni Filozofske fakultete

Predsednik Pokrajine sprejel izvedence za gledališke vede

(Foto Mauri)

Predsednik Pokrajine Dario Crozzoli in odborniki za kulturo in turizem Dello Russo sta se v prostorih novega sedeža pokrajinske uprave srečala z udeleženci študijskih dni, ki jih pod naslovom »Discipline spettacolo« prireja katedra za zgodovino gledališča Filozofske fakultete Univerze v Trstu. V pozdravnem nagovoru predstojnici fakultete prof. Silvi Monti in docentom ter raziskovalcem univerz iz Turina, Firence, Bologne, Benetk, Rima, Macerate, Neaplja in Palerma, je predsednik Crozzoli podčrtal veljavnost pobude, ki je združila izvedence ene izmed najnovejših univerzitetnih ved. Odbornik Dello Russo pa je orisal vlogo krajevnih uprav v življenju gledališč in pri tem podčrtal prizadevanja svojega odborništva za uresničevanje organskega načrta, s katerim bi kulturne vrednote čim tesneje povezali z globokim izkoriščanjem možnosti, ki jih nudi tudi področje spektakla. Srečanja, ki je potekalo v ozračju velike prisrčnosti, so se poleg članov pokrajinskega odbora udeležili tudi načelniki svetovalskih skupin.

Pogovor s prizadevno Suzano Žerjal

Živahna dejavnost v centru Ukmar pri Domju

Če pridete v kulturni center Anton Ukmar-Miro pri Domju, dobite takoj občutek, da je dejavnost v njem zelo bogata. In takšna je iz dneva v dan — od ponedeljka do sobote — ko poteka v sobah pouk klavirske in diatonične harmonike, ob sobotah so vaje otroškega in mladinskega zbora, ob četrtnih vadi harmonikarski odsek, dvakrat tedensko ima vaje moški pevski zbor Fran Venturini, medtem pa na hodniku že čakajo drugi gojenci in njihovi starši.

V tej glasbeni šoli imata »glavno besedo« Zoran Lupinc, ki ima letos kar okrog 20 učencev za diatonično harmoniko, in Suzana Žerjal, ki uči klavirsko harmoniko, vodi dva zbora in orkester, poleg tega pa spremlja še

moški zbor in uči otroški društveni zbor v Dolini.

Suzana, kako zmorate vse to delo, kdaj kaj počivate?

»Ker me delo veseli, mi ni težko. Počivam pač ob nedeljah, če seveda nimamo kakšnega nastopa. Drugače pa preživljam vse popoldneve v tednu v tem domu. Imam okrog 20 gojencev, ki se učijo harmoniko; približno toliko pevcev šteje tudi otroški zbor, mladinski pa od 20 do 25. Seveda ne prihajajo vsi redno na vaje, ker na primer zbolijo, razen tega pa so še angažirani v športu in seveda s celodnevним šolskim poukom. Če bi bili malo manj zaposleni v drugih dejavnostih, potem bi seveda šlo delo v zboru in pri orkestru lažje in hitreje. A takšna je

stvarnost. Ne bi pa bilo prav, če bi kako dejavnost ukinili, saj držimo tako v naši šoli čim več mladih in jih hkrati navezujejo tudi na društveno dejavnost.

Bližnjega 4. decembra bodo pri Domju slovesno proslavili 20-letnico zbora in društva Fran Venturini.

»Seveda smo se že začeli pripravljati na to proslavo. Upam, da nam bo uspelo dobro pripraviti oba zbora in tudi orkester. Po uspelem nastopu in tekmovanju v Urbinu, smo si privoščili nekoliko počitka. Sedaj moramo pihiti z vajami, ki so tudi dvakrat tedensko.

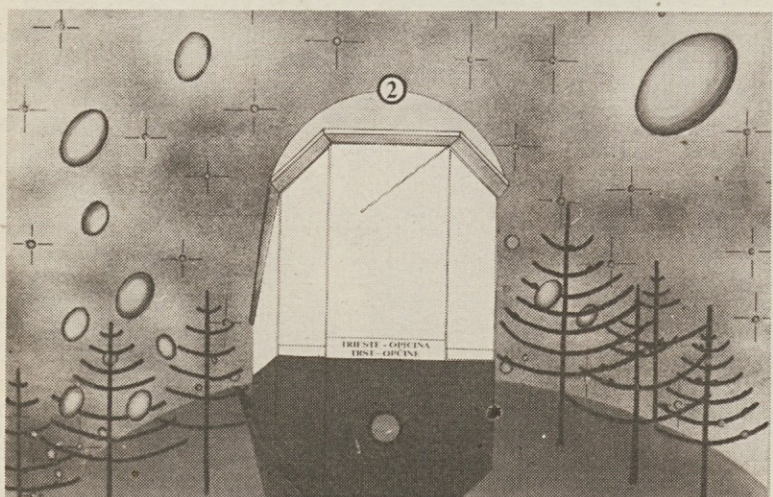
Suzana poučuje na šoli že peto leto z enakim elanom in veseljem. »Včasih si zaželim, da bi prišla do stalne službe. A ko pomislim na delo, ki me tuje, kaj čaka, sem tudi tako zadovoljna. Povsod pač pridejo tudi krizna obdobja, ko človek ne ve, kako naprej. A potem vse to mine, ostaneta pa delo in seveda skrb, da bi vse dejavnosti dobro izpeljali.

Otroški in mladinski zbor sta se marca letos udeležila revij »Pesem mladih« v Kulturnem domu v Trstu in »Veselo zapojmo« v domu F. Prešeren v Boljuncu.

»Upam, da bomo na teh revijah sodelovali tudi v tej sezoni. Razen tega načrtujemo gostovanje v Marzabottu. Prostori v centru so kar primerni, sodelovanje s člani društva in starši je zelo dobro. In tako Suzana nadaljuje svoje delo v korist glasbene šole, ki je resnično v ponos prebivalcem Domja.

NEVA LUKES

KUPUJ NA OPČINAH VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE BOŽIČ 88

ZA VSAKIH 10.000 lir
NAKUPA ZAHTEVAJ SREČKO!

1. NAGRADA 15.000.000 lir
2. NAGRADA 7.000.000 lir
3. NAGRADA 3.000.000 lir

IN 10 NAGRAD PO 1.000.000 lir

V zlatih žetonih
žrebanje bo 5. jan. 1989

CASSA RURALE ED ARTIGIANA-OPICINA
HRANILNICA IN POSOJILNICA-OPCINE

min. odbor št. 4/69169

Jutri bodo začeli deliti drugi sveženj bonov Navodila in urniki uradov za dvig bencinskih bonov

V vseh tržaških občinskih izpostavah in na uradih okoliških občin bodo jutri začeli razdeljevati drugi sveženj bonov za bencin po neobdavčeni ceni. Rok za dvig bonov bo zapadel 10. decembra, kar pomeni, da imajo upravičenci kar tri tedne časa, da jih dvignejo. Na Trgovinski zbornici priporočajo, da ne bi vsi navalili na urade in občinske izpostave v prvih dneh razdeljevanja bonov, tako da se ne bi ponovile neprijetne situacije, ki so zaznamovale prve dni razdeljevanja bonov. Za razne informacije se upravičenci vsekakor lahko obrnejo na Urad za bencin po neobdavčeni ceni pri Trgovinski zbornici. Urad je odprt vsak dan od 8.30 do 10.30.

Za dvig bonov je občinskemu osebju treba pokazati potrdilo, ki so ga upravičenci prejeli, ko so jim odobrili prošnjo, prometno knjižico in osebni dokument. Kar se tiče pooblastil, pa je Trgovinska zbornica potrdila, da so še veljavna tista, ki so jih oddali v prvi fazi razdeljevanja bonov. V omenjenem uradu pa je mogoče dobiti nova pooblastila za tiste, ki so v prvi fazi lahko sami dvignili bone, a jih sedaj iz zdravstvenih ali drugih razlogov ne morejo dvigniti. Bone je treba dvigniti na uradu, kjer so bile sprejete prošnje.

Uradi, na katerih bodo razdeljevali bone, pa bodo odprti po sledečem urniku.

Občinske izpostave Občine Trst:
Zahodni Kras: prvi teden bo deloval vsak dan od 14. do 20. ure, v drugem in tretjem

tednu pa bo deloval samo ob ponedeljkih, sredah in sobotah od 16. do 20. ure.

Vzhodni Kras in Sv. Ivan: prvi teden bosta občinski izpostavi odprti vsak dan od 14. do 20. ure, drugi teden bosta prav tako odprti vsak dan, a z drugačnim urnikom - od 14. do 16. ure, tretji teden pa bosta odprti samo v ponedeljek, sredo in soboto, in sicer od 14. do 16. ure.

Vse ostale tržaške občinske izpostave bodo prvi in drugi teden delovale vsak dan od 14. do 20. ure, tretji teden pa vsak dan od 17. do 20. ure.

Ostale občine:
Občina Repentabor: uradi bodo odprti vsak dan od 8. do 14. ure.

Občina Milje: bone bodo razdeljevali na Tehničnem uradu od ponedeljka do petka od 15. do 19. ure.

Občina Dolina: tu bodo razdeljevali bone vsak dan od 8.30 do 12. ure, ob ponedeljkih in sredo pa jih bo mogoče dvigniti tudi popoldne od 15.30 do 17.45.

Občina Zgonik: bone bo mogoče dvigniti vsak dan od 8. do 14. ure, ob torkih in četrkih pa tudi popoldne od 15. do 18. ure.

Občina Devin-Nabrežina: uradi za razdeljevanje bonov bodo odprti vsak dan od 9. do 13. ure, od ponedeljka do petka pa tudi popoldne od 17. do 19. ure.

Uradi Avtomobilskega kluba pa bodo odprti od ponedeljka do petka od 8. do 12.30 in od 15. do 18.30.

na kratko - na kratko - na kratko

V sredo podelijo likovno nagrado »Tergesteo«

V sredo, 23. novembra, bodo ob 18.30 v kavarni Tergesteo podelili likovno nagrado Tergesteo in trofejo v spomin na pokojnega upravitelja kavarnarja življenjske trenutke v kavarni Tergesteo, je predstavilo deset umetnikov iz Trsta, Furlanije in Avstrije: Marino Cassetti, Sergio Cavallieri, Franco Chersicola, Claudia Raza, P. Marani, Antonio Evangelista, Folco Iacobi, Stefano Pesaresi, Pietro Sampietro in Giorgio Valentiniuzzi. Njihova dela so bila na ogled v kavarni že štiri mesece, ime nagrajenca pa bo znano šele v sredo. Komisijo, ki je odločila, komu bo šla nagrada, sestavljajo Carlo Milic, Dante Andrenacci, Rino Crevatin, Roberto Damiani, Danilo Soli in Lino Vattovani.

Center La Pira predstavlja niz znanstvenih srečanj

V torek, 22. t. m., bo ob 18.15 v učilnici Felice Venezian na Novi univerzi, Trg Evropa 1, predavanje na temo: »Znanost in objektivnost: zapoznele izbire med prijatelji in elektroni«. Pre-

daval bo profesor za teoretsko fiziko na Univerzi v Bariju Franco Selleri.

Predavanje prireja Kulturni center Giorgio La Pira in se uokvirja v niz »znanstvenih srečanj«, ki jih center namerava prirediti v akademskem letu 1988-89. Pri tem programu sodeluje več profesorjev tržaške univerze.

Ciklus koncertov za kratek pregled sovjetske glasbe

Po petkovem koncertu v dvorani openskega društva Tabor so v okviru ciklusa koncertov z naslovom »Kratek pregled sovjetske glasbe«, ki ga prireja Združenje Italija-ZSSR v sodelovanju s Krožkom za kulturo in umetnost, na sporedu še štiri prireditve. V petek, 25. novembra, bo ob 18.30 v dvorani Krožka za kulturo in umetnost nastopil Trio Scaligero iz Verone, ki bo izvajal skladbe Sergeja Rachmaninova in Prokofieva. V torek, 6. decembra, pa bo v dvorani nastop pianista Borisa Bekhtereva, ki bo igral skladbe Čajkovskega, Skrjabin, Rachmaninova in Prokofieva. V torek, 6. decembra, pa bo v dvorani nastop pianista Borisa Bekhtereva, ki bo igral skladbe Čajkovskega, Skrjabin, Rachmaninova in Prokofieva. V torek, 6. decembra, pa bo v dvorani nastop pianista Borisa Bekhtereva, ki bo igral skladbe Čajkovskega, Skrjabin, Rachmaninova in Prokofieva. V torek, 6. decembra, pa bo v dvorani nastop pianista Borisa Bekhtereva, ki bo igral skladbe Čajkovskega, Skrjabin, Rachmaninova in Prokofieva.

Šest oseb ranjenih v siloviti prometni nesreči pri Krmenki

Pri Krmenki se je sinoči ranilo 6 oseb v silovitem trčenju med 3 avtomobili. Najhuje sta se poškodovala 62-letni Duilio Strain iz Doline 271 in 47-letna Anna Paulič iz Milj, Zaveljska cesta 63, ki bosta okrevala v dveh mesecih. V nesreči so se lažje poškodovali še 19-letni Igor Paulič in 53-letni Anton Paulič iz Ljubljane, 69-letni Danilo Cocianc iz Zaveljske ulice 63 in 20-letni Omar Bachi iz Lonjerja 302.

Karabinjerji niso še povsem pojasnili dinamike nesreče. Alfetta in peugeot 104 sta skorajda izgubila svojo obliko, fiat 128 pa je bil precej poškodovan na prednji desni strani. Kaže, da so se Bachi, ki je sedel za volanom alfette, ter Pauličevi in Cocianc, ki so se vozili s fiatom, peljali proti mestu, medtem ko je Strain s peugeotom vozil v nasprotni smeri. Zdi se, da se je Bachi med prehitevanjem zaletel v nasproti vozeči fiat, strahovit sunek pa ga je odbil na nasprotno stran ceste. To je tudi potrdil voznik četrtega avtomobila, in sicer Stevo Kosmač iz Zabrežca, ki je le za las ušel nesreči.

Na sliki (foto Križmančič) razbitine alfette in peugeota po trčenju

Finančni stražniki prijeli domnevna tihotapca školjk

Finančni stražniki so v teh dneh izsledili še dva domnevna tihotapca školjk. Gre za Igorja Severja iz Trsta in Edoarda Sema iz Milj, ki su ju prijeli v bližini Tankega rtiča med redno kontrolo cestnega prometa.

Finančniki so v avtomobilu, v katerem sta sedela moška, zapazili mokre obleke. To je zbudilo v njih sum, tako da so začeli pregledovati okolico. In dejansko so kaj kmalu med skalami ob morju našli dve vreči iz jute. V eni je bilo 92 kilogramov morskih dateljnov, v drugi pa 59 kilogramov drugih školjk. Finančniki so vprašali moška, kje sta našla toliko školjk, ker pa v odgovor niso dobili zadovoljivih pojasnil, so Severja in Sema aretirali in ju prijaviли pristojnim sodnim oblastem pod obtožbo tihotapstva.

Predstavitev novega tednika

V Krožku za kulturo in umetnost (Ul. San Carlo 2) bodo jutri ob 17.30 predstavili nov tednik z naslovom Avvenimenti, ki bo izhajal na vsedržavni ravni. Revijo bosta predstavila poslanec Diego Novelli - bivši turinski župan - in profesor novinarske metodologije na Univerzi v Teramu Sergio Turone. Goste bo predstavil glavni urednik tržaškega sedeža RAI Fulvio Molinari.

V prometni nesreči so bili še trije ranjeni Tržačan izgubil življenje pri Divači

Na cesti med Divačo in Vremami je včeraj dopoldne izgubil življenje 27-letni Enrico Colombo iz Ulice Segantini 14. Mladenič se je z avtom zaletel v kamion. V nesreči sta se poškodovali tudi 24-letna Angelina Domina in 25-letna Lucia Vassone, obe doma iz Aoste. Rešilec ju je približno uro po nesreči pripeljal v katinarsko bolnišnico. Domina je dobila precej hude poškodbe po vsem telesu. Sprejeli so jo na okulistični oddelek katinarske bolnice, kjer bo morala ležati dva meseca. Njena prijateljica Vassonejeva pa se bo morala zdraviti dva tedna zaradi pretresa možganov. Zdravniki so ji nudili prvo pomoč in jo nato poslali domov. Pri trčenju se je lažje ranil tudi 51-letni voznik kamiona Renato Ščulac iz Buzeta.

Vzroki tragedije, ki je spet terjala mlado človeško življenje, še niso povsem razjasnjeni. Kaže, da je Colombo na blagem desnem ovinku nenadoma izgubil nadzorstvo nad fiatom 131. Vozilo je zaneslo na desno stran ceste, v tistem trenutku pa je iz nasprotni smeri privozil težak tovornjak. Čeprav sta voznika z vso silo zavrla, nista mogla preprečiti trčenja. Fiat se je s prednjim levim delom s vso silo zaletel v kamion.

Ko je na kraj nesreče prihitel rešilec iz Sežane, je bilo za Colomba na žalost že prepozno. Zdravniku ni preostalo drugega, kot da izda potrdilo o smrti. Bolničarji so naložili v rešilca ranjeniki in ju takoj odpeljali v tržaško bolnišnico. Vozniku kamiona Ščulacu

pa so nudili le prvo pomoč, saj sprejem v bolnišnico ni bil potreben. Okreval bo v dveh tednih.

Dekleti sta bili po nesreči tako zmedeni, da sploh nista vedeli povedati, kaj se je pravzaprav zgodilo. Dominova je policistu v katinarski bolnišnici rekla, da je sorodnica Enrica Colomba in da je on vozil njen avtomobil fiat 131. Vassonejeva pa je bila, kot kaže,

dekle pokojnika. Ranjenki sploh nista slutili, kakšna usoda je doletela voznika avtomobila.

Pokojnik leži v mrtvašnici v Sežani, od koder ga bodo v teh dneh prepeljali v Italijo. Miličniki so o tragičnem dogodku že obvestili sorodnike mladenci, ki stanujejo v Aosti. Enrico Colombo se je šele pred kratkim preselil v Trst.

Za zapahi mlad razgrajač in cela tolpa tatov kavbojk

Policisti so včeraj s tremi ločenimi posegi odpeljali v koronejski zapor kar šest zlikovcev. Prvega so aretirali, ker je v zgodnjih jutranjih urah razgrajal v devinskem baru in se s pestmi pognal v agente, ki so ga hoteli pomiriti. Ostali aretiranci pa so jugoslovanski državljani, ki so jih zasačili pri kraji.

V baru Alemagna ob avtocesti v Devinu je bilo včeraj pred zoro izredno živo. Nekaj fantov, ki so ga imeli očitno kar precej pod kapo, je razgrajalo, nadlegovalo goste, razbijalo kozarce in nikakor ni hotelo zapustiti lokala. Njihovega veselja je bilo konec, ko so v bar vstopili policisti in jim ukazali, naj jim sledijo. Agenti so jih hoteli identificirati, fantje pa so se na vse kripelje otepal in jim skušali pobeigniti. Umirili so se šele, ko so policajem prišli na pomoč še drugi kolegi. Eden od članov vesele družbe, 27-letni Tiziano Fornasari iz Ronk, pa ni imel pri sebi dokumentov. Ko so ga hoteli agenti odpeljati na policijsko postajo, je začel divje otepali okrog sebe. S težavo so ga prisilili, da je vstopil v avto, in ga odpeljali v zapor.

Včeraj dopoldne pa so policisti prijeli 23-letnega Dušana Bukiliča in 19-letnega Milana Jovovića, ki sta kradla kavbojke v veleblagovnici Standi. V popoldnaskih urah so se jim v zaporu pridružili še 20-letni Milzet Ibračić, 26-letni Dušo Ramiz in 35-letni Azem Kapo. Agenti so jih opazili v bližini Rusega mosta, ko so vlamljali v avtomobile svojih sodržavljanov. Kaže, da so nakradli že precej blaga, ki so ga lastniki avtomobilov kupili v našem mestu.

† Zapustila nas je naša draga
Angela Slavec
vd. Prašel
(dolgoletna cerkvena pevka)

Pogreb bo jutri, 21. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev v Škedenj.

Žalostno vest sporočajo hči Nadja z družino, brat Karlo ter drugo sorodstvo.

Škedenj, Dolina, 20. novembra 1988

ZAHVALA

Luciano Pontoni

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Posebna zahvala g. župniku Rafaelu, zdravnikom Radu Ukmarju in Petru Starcu, cerkvenemu pevskeemu zboru in pevcem zbora V. Mirk, nosilcem krste in vencev, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti.

DRUŽINA

Prosek, 20. novembra 1988

ZAHVALA

SVOJCI

Miroslava Sosiča

(Miro Francinov)

se zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Opčine, 20. novembra 1988

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Olge Strain vd. Svagelj

se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin in z nami sočustvovali.

Hči Ester z družino

Dolina, 20. novembra 1988

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin naše drage

Katarine Černigoj por. Albrecht

SVOJCI

Trst, 20. novembra 1988

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

Zore Macarol vd. Starec

se iskreno zahvaljujeva sorodnikom in vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Ada in Sonja z družinama

Prosek, 20. novembra 1988

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin mojega dragega brata

Lojzeta Tavčarja

Sestra Ivanka

Prosek, 20. novembra 1988

21. 11. 1987

21. 11. 1988

Tvoj spomin bo vedno z nama, dragi brat

Ivo Tence

Z neokrnjeno ljubeznijo in bolečino v srcu se te spominjava

sestra Ljuba z možem Frankom.

Kmetijska zadruga vabi na srečanju o oljčni sezoni

Kmetijska zadruga v Trstu sklicuje v sredo (23. t. m.) v Ljudskem domu pri Koroških in v četrtak (24. t. m.) v Srenjski hiši v Borštu, obakrat ob 19. uri, sestanek, na katerem bo tekla beseda o koordinaciji letošnje oljčne sezone. Sestanka se bo udeležili tudi izvedenec deželne ustanove ERSa, ki bo odgovarjal na vprašanja o oljčgojstvu.

Odpade sestanek glavnega odbora ZSKD

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da zasedanje glavnega odbora, ki je bilo napovedano za jutri, 21. novembra, na Vrhu (Gorica), odpade.

gledališča

VERDI
Otvoritev letošnje operne sezone v gledališču Verdi bo 2. decembra 1988 ob 20.00 (red A) s PIKOVO DAMO M. I. Čajkovskega. Režija Giorgio Pressburger. Dirigent Spiros Argiris.

Pri blagajni gledališča Verdi - Trg Verdi 1 - je v teku vpisovanje novih abonmajev za skorajšnjo operno sezono.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1988/89 - Danes ob 16.00 (red prost) - zadnja predstava - bo gledališka skupina CONTEMPORANEA 83 predstavila Sergia Fantonija v delu Lyle Kessler ORPHANS. Režija E. Coltrati. V abonmaju odrezek št. 3. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Od 22. do 27. t. m. bo na sporedu predstava UNA ZINGARA MI HA DETTO... z Ginom Bramierijem in Paolo Quattrini. Predstava je izven abonmaja. Abonenti imajo 20-odst. popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Danes ob 16.30 se bo skupina Lune Teatro iz Rima predstavila z delom SENTIMENTAL Pietra Favarija. Režija Ugo Gregoretti. Igrajo Cocchi Ponzone, Aurora Cancian in Giulia Farnese.

Pri blagajni gledališča Cristallo (Ul. Ghirlando 12) in pri UTAT v Pasazi Protti 2 so v teku vpisovanja novih abonmajev.

koncerti

Grad sv. Justa - Dvorana grbov - Danes ob 11.00 bo na sporedu koncert reškega komornega orkestra COLLEGIUM MUSICUM. Izvajali bodo Scarlattijeve, Telemannove, De Boismortierove, Bachove in Vivaldijeve skladbe. Vstop prost.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta slikarska razstava GIUSEPPA SATURNA in GIULIA TOMAINA.

V galeriji Cartesius bo do 24. t. m. na ogled razstava slikarke Felicite FRAI.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Do 23. t. m. razstavlja BORIS ZULIAN. Ogledi: vsak dan od 16. do 20. ure, v nedeljo od 10. do 12. ure.

V galeriji Nadie Bassanese - Trg Giotti 8, 1. nad. - je odprta razstava Barbare Strathdee. Urnik: vsak dan od 17.00 do 20.00 razen ob nedeljah.

V galeriji Minerva - Ul. S. Michele 5 - bo do 28. t. m. odprta razstava slikarke ALBE HRELE. Urnik: od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 19.30. Ob praznikih od 11.00 do 12.30. Zaprt ob ponedeljkih.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Un affare di donne, dram., Fr. 1988, r. Claude Chabrol, i. Isabelle Huppert, Francois Cluzet, Nils Tavernier, Marie Trintignant.

EXCELSIOR I - 16.30, 19.45, 21.45 Frantic, srh., ZDA 1988, r. Roman Polanski, i. Harrison Ford, Emmanuelle Seigner, Betty Buckley.

EXCELSIOR II - 15.45, 22.00 Il piccolo diavolo, kom., It. 1988, r. R. Benigni, i. R. Benigni, W. Matthau.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Congiunzione di due lune, □

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Domino.

NAZIONALE III - 15.15, 22.00 Vietnam addio, dram., ZDA 1988, r. B. L. Norton, i. T. Knox, S. Caffrey.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 2001 Odissea nello spazio

FENICE - 16.00, 22.15 Coming to America - Il principe cerca moglie, kom., ZDA 1988, r. J. Landis, i. Eddie Murphy.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Il presidio, scena di un crimine, dram., ZDA 1988, r. P. Hyams, i. Sean Connery, H. Harmon.

MIGNON - 16.00, 22.15 Prima di mezzanotte, r. Martin Brest, i. Robert De Niro, Charles Grodin.

EDEN - 15.30, 22.10 Vicende intime 2, porn., □□

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.00 Nico, dram., ZDA 1988, r. A. Davis, i. S. Seagal, P. Grier, S. Stone.

CAPITOL - 16.00, 21.30 L'ultima tentazione di Cristo, dram., ZDA 1988, r. M. Scorsese, i. W. Dafoe, H. Keitel.

LUMIERE FICE - 15.30, 22.00 Gli aristogatti, ris. 1970, 78', r. Wolfgang Reitherman, prod. Walt Disney.

ALCIONE - Zaprt.

RADIO - 15.30, 21.30 Le fanciulle del sesso proibito, porn., □□

Predpovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Amaterski oder J. Štoka Prosek-Kontovel

Josip Tavčar

Ločitev

Režija: Drago Gorup

Premiera danes, 20. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

Vabljeni!

razne prireditve

Mladinska sekcija P. Tomažič obvešča, da je start 5. LOVA NA ZAKLAD danes ob 10. uri pri kalu v Bazovici. Vpisovanje pred startom. 1. nagrada: enotedensko zimovanje v Dolomitih za 2 osebi, nagrade za vse udeležence. Udeležite se!

Slomškov dom iz Bazovice prireja danes, 20. novembra, SLOMŠKOVO PROSLAVO. Ob 10.30 bo sv. maša, ob 17. uri bo v župnijski dvorani proslava. Spored: nastop otroškega pevskega zbora Slomšek, govor msgr. Maksimilijana Jezernika, rektorja Slovenica v Rimu, nastop mešanega pevskega zbora Skala iz Gropade pod vodstvom Anastazije Purič.

Skavti in skavtinja v Opčin, Repentbara, Proseka, Kontovela in iz Trebč prirejajo danes, 20. t. m., ob 17. uri v prostorih Finžgarjevega doma na Opčinah SKAVTSKI VEČER. Prostovoljni prispevki so namenjeni misijonarju patru Kosu na Japonskem. Vljudno vabljeni!

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi jutri, 21. t. m., ob 20.30 v Peterlinovo dvorano na SPREHOD PO SLOVENSKEM RIMU, ki ga bo vodil dr. Maksimilijan Jezernik, rektor Slovenicuma.

V sredo, 23. novembra, ob 20.30 bo govoril v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu - Ul. Petronio 4 - pesnik Ciril Zlobec na temo DUHOVNOST PRI SLOVENCIH DANES.

izleti

ŠK Kras organizira ob priliki gostovanja namiznoteniške ekipe za tekmovalne evropskega pokala ETTU 3-dnevni izlet v Budimpešto od 9. do 11. decembra. Za zainteresirane se lahko zgledajo v tajništvu Športno-kulturnega centra v Zgoniku vsak dan od 18. do 19. ure do torka, 22. t. m.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu priredi v sredo, 30. novembra t. l., izlet v Goriška Brda s postankom v Solkanu, kjer si bomo ogledali in tamkajšnjem muzeju razstavo o bojih ob Soči v 1. svetovni vojni (obdobje 1915-1917). Vpisovanje v sredo, 23. novembra, ob 10. do 11. ure v društvenih prostorih v Ul. Cicerone 8.

30-letniki organizirajo 11. decembra 1988 izlet z avtobusom na kmetijo s kmečkim turizmom v Vitovljah. Informacije in vpisovanje do 5. decembra v Gostilni pri studencu v Dolini.

Danes, NEDELJA, 20. novembra 1988

KRISTUS KRALJ

Sonce vzide ob 7.12 in zatone ob 16.30 - Dolžina dneva 9.18 - Luna vzide ob 14.25 in zatone ob 3.06.

Jutri, PONEDELJEK, 21. novembra 1988

MARIJA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.15 najnižje -28 cm, ob 6.46 najvišje 52 cm, ob 13.35 najnižje -47 cm, ob 19.40 najvišje 22 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 1.00 najnižje -26 cm, ob 7.19 najvišje 55 cm, ob 14.10 najnižje -26 cm, ob 20.25 najvišje 26 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8,8 stopinje, zračni tlak 1013,4 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 83-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 14,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Irene Pischiutta, Masha Cardone, Antonio Martini, Esteban Giovanelli.

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!

Segulin foto kino optika
TRST Ul. Mazzini 51 ☎ 733-361

KONCERT ANSAMBLA AVSENİK

ob 35. jubileju

v soboto, 26. novembra, ob 20.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

Rezervacije sprejemajo:

- Gostilna pri občini - Dolina
- Tržaška knjigarna v Trstu
- Bar KD Tabor na Opčinah
- Knjigarna Terčon v Nabrežini
- Cvetličarna Nadja na Proseku

ŠTEVILO PROSTOROV OMEJENO!

Cvetličarna Nadja na Proseku - Gostilna Gruden v Šempolaju

razna obvestila

Schiatsu, akupresura, conalna masaža - nadaljevalni tečaj 26. in 27. novembra v Domu A. Sirk v Križu. Vodi prof. Helena Bizjak. Vpisovanje v društvenem baru Doma A. Sirk jutri, v torek in četrtak od 18. do 20. ure.

Devinsko-nabrežinska občina organizira tečaje angleščine, slovenščine, nemščine, pianole in kitare. Interesenti lahko dvignejo vpisne pole v uradu za stike z javnostjo in prevajanje občine Devin-Nabrežina - tel. 200421 int. 17 od 9. do 12. ure do srede, 30. t. m.

Naturistično društvo Liburnia prireja ob 20-letnici ustanovitve društveno večerjo v restavraciji Ippodromo v soboto, 26. t. m., ob 20. uri. Rezervacije na sedežu društva, Pendice Scoglietto 2, ob ponedeljkih od 18. do 20. ure ali po telefonu 305926 do 10.30. Vabljeni!

Sklad M. Čuk prireja dvakrat tedensko SKUPINSKE LEKCIJE za srednješolce v pomoč šolskemu delu. Prijave ob koncu meseca v pisarni Sklada - Proseška 133 (nasproti cerkve) na Opčinah od 14. do 15. ure, razen sobot.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole obvešča učitelje, da je UČITELJSKI NATECAJ, razpisan z ministrsko okrožnico št. 218 dne 30. 7. 86 ponovno odložen. Nadaljnje odločitve bodo objavljene v Uradnem listu dne 28. 4. 1989.

Sindikat slovenske šole obvešča strokovne učitelje, da je natečaj ITP, ki ga je razpisal Deželni šolski urad z deželnim odlokom dne 20. 4. 1985 ponovno odložen. Nadaljnje odločitve bodo objavljene v Uradnem listu dne 14. 4. 1989.

Sindikat slovenske šole sporoča, da bodo dne 21. novembra 1988 na Deželnem šolskem uradu razobesene lestvice habilitiranih za poučevanje na slovenskih višjih srednjih šolah za razrede XXIII-trgovinost, XXII-rišanje in zgodovina umetnosti, XXIX-tehnično in umetnostno risanje.

včeraj - danes

UMRLI SO: 77-letni Eugenio Persa, 71-letni Leo Lazzarotto, 64-letni Nereo Sirsen, 83-letni Mario Zugna, 43-letna Danica Grbac por. Kavov, 78-letna Maria Pertot, 91-letni Giuseppe Surian, 65-letni Ferdinando Marsi, 66-letni Mario De Marco, 91-letna Alessandra Pinsky, 62-letni Ugo D'Altoè, 83-letna Maria Barbich.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 20. novembra 1988
Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

FERNETIČI (tel. 229355), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - Odprte od 8.30 do 13.00. Od 13.00 dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Vikj.

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti) TRST Telefon 77-29-96

Danes praznuje 50 let
TIBERIO MAVER
Še na mnoga leta mu kliče
KD F. Venturini

Danes je
TIBERIO MAURI
srečno dočakal polovico stoletja. Da bi vedno mlad ostal in na harmoniko veselo igral mu želim
žena Angela in hči Laura

čestitke

Danes se sreča z Abrahamom TIBERIO MAVER. Obilo zdravja in sreče ter še več godčevske zabave mu voščijo vsi prijatelji.

Tam v Lakotiču hišica stoji, kjer TIBERIO 50 let slavi. Te so naše srčne želje: "Mnogo zdravja, sreče in veselja, še na mnoga leta naj živi in v veseli družbi naj slavi. Ker vsi vemo, da rad harmoniko igra, mu lepe uspehe želimo iz dna srca." S kozarčkom v roki mu nazdravimo vsi soletniki iz Doline.

Dragi ROBI! Jutri boš praznoval tvoj 25. rojstni dan. Naj te Mati božja ohrani pri zdravju in zadovoljstvu, ti želita teta Mara in stric Giorgio.

Te dni bo praznovala DORA GOMBAČ rojstni dan. Vse najboljše ji želi hči Silvija.

V terek praznuje BARBARA ŽIVEC rojstni dan. Obilo zdravja in veselja ter da bi bila zelo pridna v šoli ji želi teta Dora.

Darujte v sklad Mitje Čuka

Od ponedeljka, 21., do sobote, 26. novembra 1988
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

PROSEK (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

PROSEK (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

PROSEK (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA									
BARI	8	63	19	70	11				
CAGLIARI	76	41	13	32	33				
FIRENCE	4	29	11	90	48				
GENOVA	11	45	44	43	90				
MILAN	30	10	2	89	38				
NEAPELJ	76	9	57	37	50				
PALERMO	63	49	89	68	82				
RIM	77	6	11	71	35				
TURIN	60	64	75	72	53				
BENETKE	68	29	86	54	12				

ENALOTTO

1 2 1 1 1 2 2 2 X 2 1 1

KVOTE:

12 23.621.000

11 1.696.000

10 169.000

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

AGalerija

Ul. sv. Frančiška 20

vas vabi v četrtek, 24. novembra, ob 18. uri na otvoritev razstave

Janeza Bernika novejša dela

SKD I. GRUDEN

priredi

v nedeljo, 27. novembra, ob 17. uri v nabrežinski telovadnici

proslavo ob 40. obletnici smrti Iga Grudna

mali oglasi

TRGOVINA JESTVIN zaposli prodajalca, prostega vojaških obveznosti. Zainteresirani naj telefonirajo ob delavnikih na št. 211026 od 13. do 13.30.

NUJNO IŠČEM majhno stanovanje v najem. Tel. 232320 v večernih urah.

POSREDOVALNI URAD MOŽINA išče hišo, najmanj 100 kv. m, z vrtom, tudi dvostanovanjsko, ali zazidljivo zemljišče, najmanj 1.000 kv. m. Tel. 773988.

KUPIM hišico v Kvarneru, na otoku ali celini, lahko tudi v slabem stanju. Pisemne ponudbe na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 TRST pod šifro "Kvarner".

23-LETNO DEKLE išče katerokoli zaposlitev, tudi polredno. Dobro obvlada nemščino in srbohrvaščino. Tel. 774912.

21-LETNA DIPLOMIRANA KNJIGOVODKINJA z enoletno prakso plač, socialnih dajatev, dela s kompjuterjem, išče katerokoli uradniško zaposlitev. Tel. 200764 v večernih urah.

RESNA TRŽAŠKA DRUŽINA išče stalno hišno pomočnico s priporočili. Nudi prenočevanje, zahteva ljubezen do otrok. Tel. 224422 v večernih urah.

OPREMLJENO MAJHNO STANOVANJE v Trstu (Ul. Moreri): soba, kuhinja, prha, WC dajem v najem, 270.000 lir mesečno, samo nestalno bivaljočim. Prednost domačinom. Tel. 416132 v popoldanskih urah.

LJUBITELJU ŽIVALI podarim psičko, 50 dni staro. Tel. 232223.

TAMBURAŠKI ANSAMBEL EUTERPE išče tamburaše in kitariste ter obvešča, da je v teku vpisovanje v tamburaško solo. Javiti se v Ul. delle Zudecche 1/c ob torkih od 17.00 do 19.00 ali telefonirati za informacije od 10. do 12. na tel. 306928.

ALDO KOČEVAR je v Doberdolu pri cerkvi odprl osmico. Nudi vino in svež prigrizek iz lastnih kolon.

OSMICO je odprl Jožko Colja v Samatorci. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Ivan Ušaj v Nabrežini št. 8.

OSMICO je odprl Milič v Zagradcu. Toči belo vino in teran.

nedeljski televizijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
9.15 Dokumentarna oddaja: Kvar-kov svet - Potovanje po Egip-tu (ured. Piero Angela)	8.00 Nanizanka: Lassie	9.00 Koncert: Meditatio (dir. J. Biggs, Haydn, Beethoven, Brahms)	9.05 Video strani	11.00 Kronika in reportaže: Šport spektakel (pon.)
10.00 Ekološka oddaja: Zelena linija	8.30 Mladinski variete: Patatrac, vmes risanka in nanizanka	10.00 Dnevnik	9.15 Otroška matineja: Živ žav	13.45 TVD Novice
11.00 Maša	11.15 Film: Lo strano caso del dr. Kildare (dram., USA 1939, r. H. S. Bucquet, i. Lew Ayres, Lionel Barrymore)	11.30 Film: Al centro dell'uragano (dram., ZDA 1956, r. Daniel Taradash, i. Bette Davis)	10.10 Nadaljevanka: Vrnitev antilope (pon.)	14.00 Tenis: turnir Virginia Slims, polfinale posameznice (prenos iz newyorškega Madison Square Gardena, poroča Rino Tommasi)
11.55 Nabožna oddaja	12.30 Inf. oddaja: Automia	13.00 Nan.: Professione pericolo	10.40 Nadaljevanka: Diamantna dinastija (pon.)	17.00 Športna oddaja: Juke box - Zgodovina športa po želji (pon.)
12.15 Zelena linija (2. del)	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	14.00 Deželne vesti	11.30 Glasbena oddaja: Čez tri gore — Kvintet Gorenjci iz Naklega in Miha Dovžan s svojimi citrami (iz godilne Gorenjci)	17.30 Rugby: Škotska-Avstralija (pon.)
13.00 Dnevnik - ob enih	13.20 Športne vesti	14.10 Variete: Và pensiero	12.00 Kmetijska oddaja: Ljudje in zemlja	19.00 Tenis: turnir Virginia Slims, finale posameznice (neposredni prenos s komentarjem Rina Tommasija iz New Yorka)
13.55 Kviz: Toto TV (vodita Paolo Valenti in Maria Giovanna Elmi)	13.30 Mladinska oddaja: Piccoli e grandi fans	16.45 Dok. oddaja: Drobci	13.00 Film: Velika dežela (pon.)	20.30 Športna oddaja: A tutto campo - kronika, reportaže, intervjuji in komentarji iz studia o nedeljskih tekmah (vodi Gigi Garzani, stalna gosta v studiu Roberto Bettega in Giorgio Tosatti)
14.00 Variete: Domenica in... (vodi Marisa Laurito)	15.15 Športna oddaja: 45. minuta	17.10 Film: L'arma della gloria (western, r. Roy Rowland, i. Stewart Granger, Rhonda Fleming)	15.45 Video strani	22.00 TVD Novice
14.20 Športne vesti	15.25 Piccoli e grandi fans (2. del)	18.35 Športna oddaja: Domenica gol	16.00 Kolo sreče	22.10 Tenis: turnir Virginia Slims, finale posameznice (neposredni prenos s komentarjem Rina Tommasija iz New Yorka)
15.20 Športne vesti	15.45 Neposredni športni prenosi: rimski maraton, gimnastika, jahanje	19.30 Deželne vesti	17.05 Video strani	
16.20 Športne vesti	17.15 Variete: Chi c'è... c'è	19.45 Deželne športne vesti	17.15 Film: Ribji orel (dram., Kan. 1960, r. Donald Shebib, i. Geoffrey Bowes, Mary Pirle)	
18.10 Športne vesti: 90. minuta	18.50 It. nog. prvenstvo A lige	20.00 It. nog. prvenstvo B lige	18.45 Risanka, Vreme	
18.35 Variete: Domenica in...	19.35 Vreme in dnevnik	20.30 Film: Visite a domicilio (kom., ZDA 1978, r. Howard Zieff, i. Walter Matthau, Glenda Jackson, Art Carney)	19.01 Mernik, Okno in Zrno	
19.50 Vreme in dnevnik	20.00 Športna oddaja: Domenica sprint	22.10 Kratki film: Vita da Cioni (r. Giuseppe Bertolucci, i. Roberto Benigni, 2. del)	19.30 Dnevnik	
20.30 TV film: Il cugino americano (r. Giacomo Battiato, i. Brad Davis, Tony Lo Bianco, Vincent Spano, 1. del)	20.30 Nan.: L'ispettore Derrick	22.40 Rubrika: Filmske novosti	19.55 Vremenska napoved	
22.25 Športna nedelja (vodi Tito Stagno)	21.30 Variete: Videocomic	22.45 Dnevnik - zadnje vesti	20.10 Nadaljevanka: Kanarčkova ljubica (A. Šenoa-Z. Dirnbach, r. Danijel Marušič, i. Ružica Djamić, Vanja Drach, 1. del)	
24.00 Dnevnik in vreme	21.50 Dnevnik, nato rubrika Mixer	23.00 Deželne športne vesti	21.10 Zdravo	
0.15 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica	23.05 Rubrika o židovski kulturi		22.40 Video strani	
	23.30 Informativna oddaja: Tisočletje kijevske Ruš			
	0.30 Koncert D.O.C.: Pat Metheny			

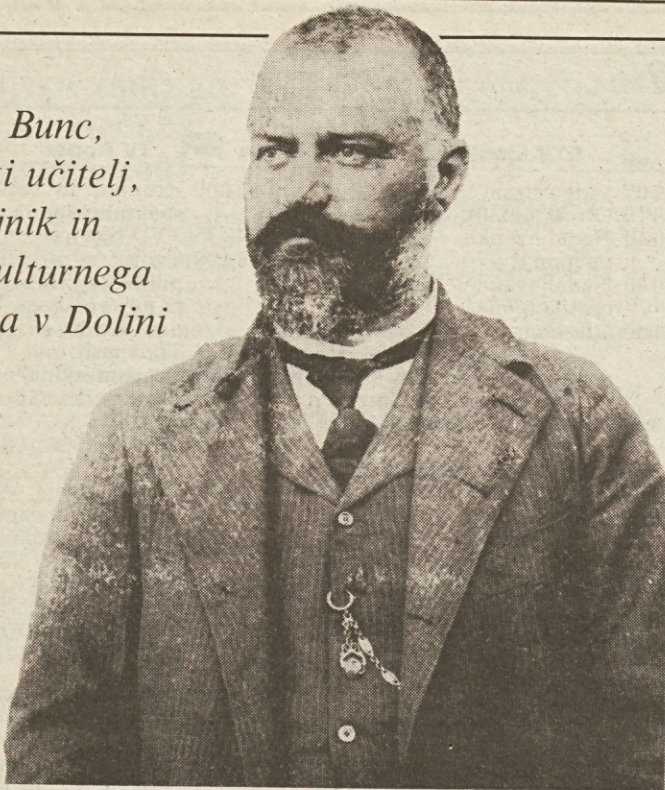
CANALE 5	Petrocelli, 2.00 Sceriffo a New York	10.30 Nanizanka: Boomer, 11.00 Automan, 12.00 Manimal	1971, r. Elaine May, i. Walter Matthau, Elaine May)	1974, r. Edward Parone, i. Eddie Albert)	12.45 Kmetijska oddaja: Zele-na dežela
9.00 Nabožna oddaja	RETE 4	12.50 Šport: Grand Prix	15.45 Otroški variete: Sugar, vmes risanke in nanizanka	13.30 Film: Il principe di Scozia (pust., ZDA 1953, r. William Keighley, i. Errol Flynn)	13.15 Zabavna oddaja: Buine-sere Friul
9.30 Informativne oddaje: Le dinastie del vino, Star-bene, Il mondo del bebé, Magazine	8.00 Nabožna oddaja	14.00 Glasbena oddaja: 1, 2, 3, Jovanotti	19.30 Nanizanka: Week-end in giallo	15.10 Film: Voglio essere ama-ta in un letto d'ottone (glas., ZDA 1964, r. Charles Walters, i. Debbie Reynolds)	15.15 Nanizanka: Angie
10.30 Nanizanka: I Jefferson	10.30 Športna oddaja: Golf	16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	20.30 Film: A prova di pro-iettile (krim., ZDA 1986, r. Steve Carver, i. Gary Busey, Darlanne Flue-gel)	17.20 Film: Fermi tutti, comin-ciamo daccapo! (kom., ZDA 1967, r. Norman Ta-urog, i. Elvis Presley)	15.45 Rubrika: Župan in nje-govi ljudje
11.00 Aktualno: Il Girasole	11.30 Oddaja iz parlamenta	18.30 Nanizanka: Legmen	22.30 Film: Hot T-Shirts (kom., ZDA 1983, r. Chuck Vin-cent, i. Ray Holland)	19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo	17.00 Nanizanka: Le isole per-dute
11.30 Nanizanka: Webster	12.15 Nonsolomoda	19.30 Risanke: Gli amici cer-cafamiglia, 19.45 Foofur Superstar, 20.00 I Puffi	0.30 Filmske novosti	20.00 Vesti: TMC News	18.00 Dok.: Velike razstave
12.00 Variete: Rivediamoli	13.00 Nanizanka: Detective per amore	20.25 Variete: Serata incredi-bile	1.30 Film: Thompson 1880 (western, It. 1966, r. Gui-do Zurli, i. George Mar-tin)	20.30 Nanizanka: Mattock	19.00 Športna oddaja
13.00 Glasbena oddaja: Super-classifica show	14.00 Variete: Domenica più	20.35 Film: Corto circuito (fant., ZDA 1986, r. John Badham, i. Ally Sheedy)	2.30 Film: Afyon oppio (dram., It. 1972, r. Ferdi-nando Baldi, i. Ben Gaz-zara)	21.30 Film: La lunga corsa (dram., ZDA 1983, r. Pal Gabor, i. John Savage)	20.00 Nanizanka: Le adorabili creature
14.00 Film: La strada dei quar-tieri alti (dram., ZDA 1959, r. Jack Clayton, i. Simone Signoret)	17.00 Nan.: Longstreet, 18.00 New York New York, 19.00 Alfred Hitchcock, 19.30 Gli intoccabili	22.35 Glasbena oddaja: Be Bop a Lula		23.10 Dokumentarca: Sinji planet, 0.10 Seguendo la balena	20.30 Film: Chi mi aiuta? (dram., It. 1985, r. Valerio Zecca, i. Luca Barbares-chi)
16.20 Film: Adua e le compagne (dram., It. 1960, r. An-tonio Pietrangeli, i. Si-mone Signoret)	20.30 Film: Due assi nella ma-nica (kom., ZDA 1966, r. Norman Panama, i. Tony Curtis, Virna Lisi)	23.35 Film: A tutta birra (kom., ZDA 1985, r. Patrick Kel-ly, i. Loretta Swit, Rip Torn)	TMC	12.45 Dokumentarec: L'uomo del Sahara	23.00 Športna oddaja
18.45 Nanizanka: Love Boat	22.45 Aktualno: Kennedy	1.10 Nanizanka: Star Trek	10.00 Risanka: Snack		24.00 Inf. oddaja: News
20.30 TV film: La Romana	23.45 Športna oddaja: Golf	ODEON	12.00 Papežev blagoslov		
22.10 Film: La Romana (dram., It. 1954, r. Luigi Zampa, i. Gina Lollobrigida, Daniel Gelin)	0.45 Film: L'avventuriera perversa (pust., VB 1983, r. Michael Winner, i. Faye Dunaway)	13.00 Aktualno: News	12.15 Film: La ragazza del computer (kom., ZDA	TELEFRIULI	
24.00 Nanizanka: Sulle strade della California, 1.00	ITALIA 1	13.30 Film: E' ricca, la sposo e l'ammazzo (kom., ZDA		12.45 Dokumentarec: L'uomo del Sahara	
	8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke				

ponedeljkovi televizijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Aktualno: Uno mattina	7.00 Aktualno: Prva izdaja	12.00 Informativna oddaja: Meridia-na - Fatamorgana	10.00 Mozaik: Zrcalo tedna	13.30 TVD Novice
9.40 Nad.: La valle dei pioppi	8.30 Film: Guardia, guardia scelta, brigadiere e maresciallo (kom., It. 1956, r. Mauro Bolog-nini, i. Alberto Sordi)	14.00 Deželne vesti	10.30 Film: Skrij se (western, ZDA 1955, r. Nicholas Ray, i. James Cagney, John Derek)	13.40 Športna oddaja: Juke Box
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci	10.00 Nan.: Cuore e batticuore	14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija	15.15 Mozaik. Zrcalo tedna (pon.)	14.10 Tenis: turnir Virginia Slims (povzetki, pon.)
11.00 Nad.: La valle dei pioppi	11.00 Medicinska rubrika: Trentatre	15.00 Informativna oddaja: Od igre do informatike	16.45 Poročila	16.00 Dnevnik
11.55 Vreme in dnevnik	11.05 Dok.: Kemija v laboratoriju	15.30 Rokomet: Imola-Bressanone	15.55 Zborovanja v Ljubljani (ne-posredni prenos)	16.10 Kronika in reportaže: Šport spektakel - košarka in am. fo-toball NCAA
12.05 Variete: Via Teulada 66	11.35 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin	16.05 Rugby: L'Aquila-Scavolini	17.30 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Robot, Lju-bo doma, kdor ga ima	18.50 TVD Novice
13.00 Dnevnik	11.55 Variete: Mezzogiorno è...	16.40 Kulturna oddaja: Potovanje po Italiji - Nel cuore del Gran Sasso	18.15 Dokumentarni spored: Lov na ponirke (3. del)	19.00 Odperta meja
14.00 Variete: Fantastico bis	13.00 Dnevnik in rubrika Diogenes	17.30 Dokumentarna oddaja: Geo	18.45 Risanka	Danes v Odperti meji med drugim:
14.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet	14.00 Nanizanka: Saranno famosi	18.20 Nanizanka: Vita da strega	19.00 Vreme, Obzornik, TV Okno	ČEDAD — Posvet o dvojezičnem šol-stvu
15.00 Sedem dni v parlamentu	14.45 Dnevnik - gospodarstvo	18.45 Športna oddaja: Derby (vodi Aldo Biscardi)	19.30 Dnevnik in vreme	TRST — Podelitev odlikovanja Reda jugoslovanske zvezde Adrianu Maccariju iz Trevisa
15.30 Športni ponedeljek	17.00 Dnevnik, nato Spaziolibero	19.00 Vreme in dnevnik	20.10 Koncert iz Režije: Ob 150. let-nici režijanske folklorne sku-pine (nastopajo: Komorni or-kester RTV-Lj in dir. Anton Nanut; solisti - Hinko Haas -klavir, Crt Šiškovč - violina, Eva Novšak-Hovška - mezo-sopran; Golob, Zanettovich, Pezzè, Nieder, Merku, Srebot-njak, Krek - praižvedbe)	Ponedeljkov športni pregled: od-bojka, košarka, nogomet in namiz-ni tenis
16.00 Mladinska oddaja: Big!, vmes igre in risanke	17.25 Variete: Improvisando 88	19.30 Deželne vesti	21.25 Pred jutrišnjim odločanjem	
17.30 Rubrika: Beseda in življenje	18.20 Dnevnik - športne vesti	19.45 Deželne športne vesti	22.20 Dnevnik in poročilo s konfe-rence ZK Srbije	
18.00 Dnevnik - kratke vesti	18.35 Nan.: Il commissario Köster	20.00 Variete: Black and blue - Vi-deofragmenti RAI 3	22.35 Kulturna oddaja: Osmi dan	
18.05 Kviz: Domani sposi	19.30 Horoskop, vreme, dnevnik	20.30 Aktualno: Dan na preturi	23.15 Video godba	
19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijate-ljica	20.15 Aktualno: Večerni Diogenes	21.30 Variete: La TV delle ragazze		
19.40 Almanah, vreme in dnevnik	20.30 Nadaljevanka: Capitol	22.20 Dnevnik - večerne vesti		
20.30 TV film: Il cugino americano (dram., It. 1985, r. Giacomo Battiato, i. Brad Davis, Vin-cent Spano, 2. in zadnji del)	21.40 Variete: Incredibile	22.30 Športna oddaja: Ponedeljkov proces		
22.35 Dnevnik	22.40 Dnevnik - nocoj	24.00 Dnevnik - zadnje vesti		
22.45 Rubrika: Filmske novosti	22.50 Glasbena oddaja: Master 88	0.15 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti		
22.50 Dnevnik - posebnosti dnevnika	23.50 Dnevnik - zadnje vesti			
23.40 Aktualno: Per fare mezzanotte	0.15 Film: Il pirata sono io (kom., It. 1940, r. M. Mattoli, i. Ermi-nio Macario)			
24.00 Dnevnik - zadnje vesti				

CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TMC	TELEFRIULI
8.00 Nanizanka: Storie di vita, 8.30 Una famiglia americana, 9.30 General Hospital	7.30 Nan.: Lou Grant, 8.20 Il Santo, 9.20 Adam 12	7.15 Risanke	8.00 Risanke	11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona	13.30 Nanizanki: Il mio amico Bottoni, 14.00 Le isole perdute
10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie	9.50 Film: Piccolo alpino (pust., It. 1940, r. Oreste Biancoli, i. Elio Sannan-gelo)	8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 La piccola grande Nell, 9.15 Supervicky, 9.45 Flipper, 10.10 La donna bionica, 11.05 Tarzan, 12.00 Riptide	9.00 Nad.: Il segreto di Jolan-da, 10.00 Agua viva	12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio	14.30 Nadaljevanka: Cuori nella tempesta
15.05 Nan.: La casa nella pra-teria, 16.05 Webster	11.30 Nan.: Cannon, 12.30 Agenzia Rockford	12.50 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke	10.30 Kviz: La spesa in vacan-za	12.45 Rubrika: Ogledalo ži-vljenja	15.30 Rubrika: Parola mia
16.50 Kviz: Doppio slalom, 17.20 C'est la vie, 17.50 OK! Il prezzo è giusto!, 18.55 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e mari-to	13.30 Nad.: Sentieri	14.00 Variete: Smile	11.30 Nad.: Aguaviva	13.30 Vesti: TMC News	16.30 Glas. odd.: Music box
20.30 Film: Troppo forte (kom., It. 1985, r. Carlo Verdone, i. Carlo Verdone, Stella Hall)	14.30 Film: Leon Morin, prete (dram., Fr. 1961, r. J. P. Melville, i. Jean-Paul Belmondo)	15.05 Tečaj angleščine	11.30 Kviz: La spesa in vacan-za	14.00 Športne vesti	18.15 Nadaljevanka: Accadde ad Ankara
22.45 Nanizanka: Amen	17.00 Nanizanki: Il profumo del successo, 18.00 New York, New York	15.30 Nan.: Family Ties	13.55 Nanizanka: Rituals, nato nad. Maria	14.30 Glas. odd.: Clip Clip	19.00 Dnevnik
23.15 Variete: Maurizio Co-stanzo show	19.00 Aktualno: Dentro la no-tizia	16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke	15.15 Nan.: La mamma è sem-pre la mamma	15.00 Nan.: Batman, 15.30 Qu-artieri alti	19.30 Rubrika: Dan za dnem
0.35 Rubrika: Première	19.30 Nan.: Gli intoccabili	18.30 Nanizanke: Magnum P.I., 19.30 Happy Days, 19.55 Arriva Cristina	15.45 Sugar... (2. del)	16.00 Film: Divieto d'amare (kom., ZDA 1959, r. Da-vid Miller, i. David Ni-ven, Mitzi Gaynor)	20.00 Športna rubrika
0.45 Nan.: Sulle strade della California, 1.45 Sceriffo a New York	20.30 Film: Le piovge di Ran-chipur (dram., ZDA 1955, r. Jean Negulesco, i. Lana Turner, Richard Burton)	20.25 Variete: Striscia la noti-zia	18.30 Variete: Video Raider	17.40 Rubrika: Tv donna	21.00 Košarka: Fantoni-Irge
	22.30 Aktualno: Biografije - Lana Turner	20.35 Nanizanki: Cinque ra-gazze e un miliardario, 22.35 Cin Cin	19.30 Variete: Benny Hill Show	19.15 Rubrika: Ogledalo ži-vljenja	23.00 Dnevnik
	22.40 Aktualno: Ciak, 23.20 Dentro la notizia	23.05 Variete: Megasalvishow	20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills		23.30 Dražba
		23.20 Glasbena oddaja: Rock targato Italia	20.30 Film: Milano... difender-si o morire (krim., It.		24.00 Inf. oddaja: News

Alojzij Bunc,
dolinski učitelj,
prvi tajnik in
duša kulturnega
življenja v Dolini

Ob skrbi za vaško kulturno izročilo Nelahko iskanje smeri v kulturi sodobnosti

Dolinski mešani pevski zbor z dirigentom Josipom Pangercem l. 1902

Kljub zgodovinskim virom, ki navajajo uradno rojstvo dolinskega Bralnega in pevskega društva pčilo leto po taboru, sta pojem in pomen le-tega zelo tesno spojena s pomenom in vsebino kulturnega društva. Proslavljanje obletnice tabora pomeni tako obmem tudi slovenske prilžnosti za društveno delovanje. Vse proslave, še posebno tiste, ki so se v Dolini izvršile ob okroglih obletnicah, so se tako navezoval na oba pomembna dogodka. Ob 25-letnici tabora je bila velika svečanost z razvitim društvenega prapora. Kdaj se je dolinsko društvo poimenovalo po Valentinu Vodniku, točno ne vemo. Zdi pa se, da je bila dolinska kulturna organizacija že na začetku tega stoletja poznana z imenom Društvo Valentin Vodnik.

Prvi predsednik je bil dolinski dekan Jurij Jan, nadučitelj Alojzij Bunc pa je bil prvi tajnik. Društvo je prirejalo takrat tradicionalne besede, veselice, predpustne prireditve in poletne nastope, ob vseh teh priložnostih so nastopali tudi pevci in igralci. S svojimi dejavnostmi se je predstavljalo na številnih prireditvah, predvsem po okoliških vaseh, pa tudi na pomembnejših kulturnih manifestacijah. Takratne kronike poročajo med drugim, kako je 6. avgusta 1882, ob prihodu nadvojvode Karla Ludvika v Milje, močan pevski zbor dolinski prepeval lepe slovenske pesmi.

Za takratne čase je bilo delovanje dolinskega Bralnega in pevskega društva zelo pestro. Poleg zbora je bila aktivna predvsem dramska skupina. Proti koncu leta 1907 pa so začeli nastopati tudi tamburaši. Društvo je s svojim delovanjem vztrajno kljubovalo težkim preizkušnjam, ki jih je krojil potek zgodovinskih dogodkov. Kot v vseh podobnih organizacijah je seveda tudi dolinsko društvo spoznalo otočne čase mrtvila, zato pa so bili ugodni trenutki še toliko bolj polni in doživeti. Velik kulturno-prosvetni razmah je Dolina doživela tik po drugi svetovni vojni. Že 28. avgusta 1945 je bil občni zbor, na katerem so domačini soglasno sklenili, da se ponovno obnovi prosvetno društvo Valentin Vodnik. Postalo naj bi osrednja organizacija v vasi.

Težki vojni časi pa so pustili za seboj neizbrisane sledove tudi v

mišljenju posameznih ljudi. V vasi je prišlo do nekakšnega cepljenja in postopoma je društvo izgubilo vlogo osrednje organizacije. Na žalost to globoko občutimo še v današnjih časih: posredno ali neposredno ta pomankljivost pogosto prihaja na dan pri društvem delovanju in pri skromni udeležbi posameznikov. Ne nazadnje pa lahko s kančkom grenkobe opazimo, kako dolge sence preteklosti še vedno neprijetno vplivajo na prepotrebno celovitost vaške duše. Na vsesplošno krizo, ki jo v večji ali manjši meri doživljajo naše kulturne organizacije, brez dvoma vplivajo hitri ritmi sodobnosti. Človek vse manj svojega prostega časa posveča kulturi in se tako (morda ne zavestno) odreka pomembnemu viru duhovnega bogatstva. Gotovo je trpno sprejemanje manj naporov pomislimo le na televizijo. Mimo tega ugotavljanja pa bi vseeno bilo lepo, ko bi si položili roko na srce in se vsaj malo zamislili. Nekaj globljega nas vendarle navezuje na skupne korenine, pa naj bo to vaški običaji, šega, naveda ali kulturna dediščina. Kakorkoli že, vežeta nas predvsem skupni spomin na preteklost in zavest o nekončljivem klubovanju manjšinski usodi.

Pri vsem tem ima kulturno bogastvo izredno pomembno vlogo. In v široki mavrici mnogosti ima tudi delo v kulturnem društvu neprecenljivo vrednost. Posebno v trenutku, ko se narodnostno tkivo tudi na vasi zgublja v vrtincu stoterih vplivov in ko se človek lagodno prepušča najlažjemu.

KD Valentin Vodnik si utira pot v nelahkem iskanju novih kulturnih smernic. Veliko pozornosti posveča predvsem vzgoji mladih, saj si brez njih ne moremo zamisliti svežine in prožnosti. Obmem se podobnih organizacij je seveda tudi dolinsko društvo spoznalo otočne čase mrtvila, zato pa so bili ugodni trenutki še toliko bolj polni in doživeti. Velik kulturno-prosvetni razmah je Dolina doživela tik po drugi svetovni vojni. Že 28. avgusta 1945 je bil občni zbor, na katerem so domačini soglasno sklenili, da se ponovno obnovi prosvetno društvo Valentin Vodnik. Postalo naj bi osrednja organizacija v vasi.

Težki vojni časi pa so pustili za seboj neizbrisane sledove tudi v

Dolinski tabor je nedvomno znamenjal zgodovino primorskih Slovencev. Množično ljudsko zborovanje, ki ga je tržaško politično društvo Edinost sklicalo 27. oktobra 1878 v Dolini, je bilo zadnje v seriji teh slovenskih velikih prireditev. Na ta dan se je v Dolino podala presemetljivo številna množica zavednih Slovencev in Hrvatov: baje jih je bilo okoli deset tisoč. (Čeprav ne moremo mimo dejstva, da si takratni poročevalci glede števila udeležencev niso edini, velja poudariti skoraj neverjetne razlike v omenjenih številih. Medtem ko italijanski časopisi omejujejo število tudi na tristo, so nekateri slovenski poročevalci presegli v Dolini celo deset tisoč narodno čutečih udeležencev.) Kakorkoli že, prihajali so iz bližnje in daljne okolice, s Tržaškega in z Goriškega, iz kraških in istrskih predelov.

Tabor v Dolini je bil namenjen predvsem istrskim jako zapuščenim Slovanom, tako ugotavlja pisec v goriški Soči tik pred slavnim dolinskim dogodkom. In res je imel ta tabor izreden, skorajda nepričakovani odmev, kot navdušeno poroča tudi Edinost, glasilo istoimenskega slovenskega političnega društva tržaške okolice. Prireditve, ki je bila po številu udeležencev tako velika in po sprejetih sklepah tako pomembna, ni pritegnila pozornosti le domačega javnega mnjenja v sosednji Istri in na Goriškem, temveč je našla odmev tudi v osrednjih slovenskih časopisih: predvsem v liberalnem Slovenskem narodu, nekoliko manj v klerikalnem Slovincu in celo v pretežno gospodarskih Bleiweisovih Novicah. Seveda sta dolinskemu taboru, tako z napovedmi kot s poročili in komentarji, posvetili največ prostora prav Edinost in Soča. Vsi slovenski pisci pa so si bili edini, da gre za navdse pomemben dogodek s posebnimi posledicami na narodnopolitičnem delovanju primorskih Slovencev in Istranov. O dolinskem taboru so s posebnim poudarkom poročali še krajevni nemški časopisi, med drugim je izvirno poročilo o taboru 28. oktobra 1878 objavil tudi Triester Zeitung, ki podrobno opisuje potek svečanosti in pohvalno poudarja, da je bil *tabor ljudsko slovanje v najboljšem pomenu besede*. Tržaško italijansko časopisje pa ni takoj izčrpno poročalo o prireditvi. Med zapisi, ki so se iz teh krogov pojavili vsaj nekaj dni pozneje, izstopa predvsem izjavalna vsebina krajskega članka na straneh tržaškega dnevnika Independenta, v katerem kronist označuje udeležence kot hrvaško-slovenske agitatorje, ozerja pa jih z besedami *poveri idioti, sobilati da un parroco, da un maestro, cato di scuola, da uno scaccino e da uno di capofamiglia*. Odgovor na tabor v Dolini je izrazil tudi tržaški dnevnik Il Cittadino, ki se v prvi vrsti spotika ob izčrpano in pohvalno poročanje nemškega Triester Zeitung. Med hrvaškimi časopisi se je o dogodku razpisala predvsem Naša sloga, ki se ni omejila le na kroniko, temveč je v nekem poznejšem članku tudi odgovorila na polemično pisanje tržaškega Il Cittadino.

...

Tabor v Dolini je po svoje posebnost, saj je zazivel po dolgih sedmih letih prireditve podobnih prireditev na Slovenskem. Na tabor v bližini Trsta so pomislili že tri leta pred tem, in sicer na obnem zboru društva Edinost. Po prvem slovenskem taboru v Ljutomeru, 9. avgusta 1868, se je izvršilo še devetnajst podobnih množičnih zborovanj. Že na začetku 70. let je vlada Potockega začela prepovedovati te slovenske politične shode, češ da bi njihova slovenska vsebina lahko vzbujala sovraštvo med narodi, ustvarjala nezaupejanje v vlado in vnašala nemir med ljudstvom. Tabor v Dolini je bil torej nekakšna izjema.

Izbira te breške vasi ni bila naključna. Društvo Edinost, glavni pobudnik in organizator zborovanja, je v tem letu prevzelo vlogo političnega društva za Istro. Ta predel je bil močno izpostavljen iredentističnemu gibanju iz Trsta in Kopra. Dolina, zemljepisno del Istre, je v tistem času bila upravno odvisna od Kopra. Ne nazadnje pa se je prav v tistih letih začele izraziteje prebujati narodni cuti med prebivalci okolice Trsta.

Zamisel o taboru je bila dokončno zasnovana v prvih dneh oktobra 1878, zborovanje pa je bilo napovedano za zadnje dni istega meseca. Časa za priprave res ni bilo veliko, kot med drugim poroča Slovenski narod, pa je bilo na slavnosti dan vse nared in domačini so si upravnice lahko zaslužili pohvalo, da *zmorejo neverjetne stvari napraviti*. Med vaškimi osebnostmi, ki so sodelovale s prireditelji, izstopajo predvsem dolinski dekan Jurij Jan, nadžupan Ivan Lovriha in nadučitelj Alojzij Bunc. Iz takratnih kronik vzemo tudi, da je priprave hudo oviralo neugodno vreme. Kljub temu je bila vas v pravem času okrašena s tisočimi

Že dolgih 110 let nenehnega truda

Kamnita piramida na Tabòrju še danes pominja na znameniti dogodek, ki je leta 1878 zelo razgibal slovensko in hrvaško narodno gibanje na Tržaškem in v Istri. Vzklilo je kulturno seme, ki še danes živi v podobi vaškega društva

Damiana Ota

zastavicami, postavljen je bil imeniten oder, praznično vzdusje pa so napovedovali že kresovi, ki so na predvečer zagoreli v okolici, in vaška godba, ki je po vasi igrala koračnice.

V popoldanskih urah se je nebo zjasnilo in zborovanje se je nemoteno začelo. Pravi uvod v ta dogodek je bil že proglas, ki so ga kot uvodnik z naslovom Tabor v Dolini objavili številni tedajni slovenski časopisi in se je pomenljivo začel z nagovorom *Bratje Južni Slo-*

van! Popoldne je na prostoru sredi vasi kar mrgolelo ljudi, zlasti lep in svečan je bil oder. *Takega odra še ni imel noben tabor*, je tedaj poročal dopisnik Slovenskega naroda. Slavnost je otvoril Viktor Dolenc, podpredsednik društva Edinost. Spregovoril je v imenu predsednika Edinosti, Ivana Nabergoja, ki se je tiste dni kot državni poslanec mudil na Dunaju. V svojem pozdravnem govoru je Dolenc poudaril, kako pomenljivi in važni so tabori zato, ker po njih *zvedo poslanci*

menjenje, želje in terjatve naroda, v vsaki novi svobodni državi so taki shodi po bilim poslancem vodilo za postopanje; na korist svojih državljanom. Ob koncu pa Dolenc omenja južnoslovensko vsebino tega tabora, ki naj bi predstavljala *začetek našega spojenja v eno samo telo*.

Misel o združitvi južnoslovenskih narodov pa ni zvenela tako revolucionarno, kot bi lahko na prvi pogled mislili.

Prav tako kot že leta 1848 zasnovana Zedinjena Slovenija in kot poznejše miselnostne struje v slovenskih čitalnicah je bil tudi taborniški trenutek prežet s precejšnjo politično zadržanostjo. Slovenci so sicer zahtevali svoje pravice, zahtevali so posebno državo, slovenske šole, enokopravnost slovenskega jezika in še marsikaj, vse zahteve pa naj bi uresničili v znamenju poštene legalne poti, pretežno pod okriljem habsburške monarhije.

Nič čudnega ni torej, če je bila prva

Bežni pogled v pestro in zanimivo preteklost vasi ob vznožju Malega Krasa Dolina: vas s prozornim imenom in bogato zgodovino

Ob letošnjem jubileju

Proslavljanje 110-letnice tabora v Dolini in rojstva vaškega kulturnega društva se bo začelo v petek 25. ob 18. uri v obliki razstava Maria Magajne. Vse se bo odvijalo v prostoru občinskega gledališča France Prešerna v Boljuncu. Že dalj časa je v Dolini huda stiska s prostori: društvena dvorana ni primerna za nikakršne prireditve, drugih razpoložljivih prostorov pa ni. Prav zato je KD Valentin Vodnik za vsak večji kulturni dogodek nujno poskušal najti prostor v obliki gledališča, kar seveda ustvarja celo vrsto težav.

Dneva predstavlja končni trenutek letošnjega proslavljanja. Kulturni jubilej je namreč kot rdeča nit prepleten s celotno zgodovino dolinskega društva. Uvodni trenutek praznovanja bo ob 19. uri razstava Maria Magajne. Pri otvoritvi bo sodeloval otroški pevski zbor Valentin Vodnik. Petkova prireditev se bo nadaljevala ob 20.30 s koncertom MPZ Valentin Vodnik pod vodstvom Bogdana Krajca.

Drugi trenutek proslave bo v soboto 26. novembra, ko bo v Dolini ob 18. uri razstava Maria Magajne. Vsi dolinci in gostje so pozvani, da se pridružijo prireditvi. Vsi dolinci in gostje so pozvani, da se pridružijo prireditvi. Vsi dolinci in gostje so pozvani, da se pridružijo prireditvi.

Dolina je bila dolga stoletja cerkveni, politično-upravni in kulturni center Brežnje in širše okolice. O Dolini in njeni zgodovini se je veliko ohranilo predvsem v izjemno bogatem arhivskem gradivu dolinskega župnišča, najstarejše ohranjenosti listine segajo do leta 1550. O prazgodovini tega kraja pa pričajo tudi nekatera arheološka odkritja. Zdi se, da so v bronasti dobi živel v teh krajih plemena Histrov in Japadov, pozneje, v železnici dobi pa plemena Kelto. Sledove

naseljevali Slovane.

Dolina in sosednji kraji so doživeli še vpliv italjskih vladarjev, sledilo je skoraj tisočletno obdobje nemške nadvlade. Vas so pustile številne vojne, predvsem med Trstom in Benetkami, saj je meja potekala v bližini. Leta 1797 so se prvi pojavili Francozi. Po njihovem umiku so Dolino in ostale breške vasi priključili istrski deželi, Avstrija je tako vladala vse do prihoda Italije leta 1918. Po petih letih je dolinska občina postala del tržaške pokrajine.

Dolina je že skoraj dve stoletji sedež občinske uprave, in sicer po zaslugi Frncozov, ki so pri nas uvedli občinsko ureditev. Dolinska občina je nastala na ozemlju Socerbskega gradu. V raznih obdobjih se je njeno območje širilo oz. krčilo in cepilo v številne manjše občine. V istrski deželni zbor, h kateremu je pod avstrijsko vlado spadala tudi Dolina, je bil leta 1904 izvoljen tudi domačin Josip Pangerc.

Dolinska župnija je bila svoj čas ena najstarejših na Slovenskem. Dolina je tako že zgodaj postala sedež obsežne župnije, ki se je na začetku 13. stoletja razdelala od istrske Čičarije do Vremske doline, poleg današnjega Brega je obsegala še del vzhodnega Krasa. Zaradi prikupne lege in rodovitnih tal je imel tu stalno pristavo tržaški škof.

Danes je Dolina prijetna in živahna breška vas, ki še posebno sugestivno živi ob vsakotletnem pomladnem običaju maneje...

Pogled na Dolino leta 1953

(Foto Magajna)

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

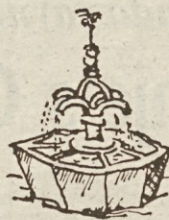
AGENCIJA
DOMJO

Domjo 227

Tel. (040) 831131

Gostilna pri studencu

Dolina pri Trstu 40 - Tel. 228116, 228186

Odlična postrežba ob porokah,
krstih, birmah in drugih praznikih
REZERVACIJE ZA BOŽIČNE
IN NOVOLETNE PRAZNIKE
Možnost prenočišča

Bazar Dolina

Dolina 40 - Tel. 228186

TOBAKARNA - PARFUMERIJA - IGRAČE - BOMBONIERE
SPOMINKI - PISARNIŠKI IN FOTO ARTIKLI

AVTOKAROSERIJA

OTA

Klavdij

DOLINA 446

Tel. 228359

ŽENSKA - MOŠKA - OTROŠKA
KONFEKCIJA, PERILO
IN DROBNARIJE

Edvina

DOLINA 24

KEMIČNA ČISTILNICA

Bazovica - Ul. Gruden

Dolina 190

WILMA S. A. S.

IMPORT - EXPORT

Dolina 190

Tel. (040) 228530 - 228012

Telex: 460142 WILMA I

Trasel snc
Trgovina gostinske opreme
in strojev za pekarnice
in slaščičarne

DOLINA 61

Ul. Flavija 94

Tel. 228190

Tel. 823274

GOSTILNA

»Pri Občini«

Tatjana in Evgen

DOLINA 268

Tel. 228497

ZASTEKLITVE IZ ALUMINIJA

- termični rez
- kombinacija lesa in aluminija

Žerjal
Žerjal Luciano & sinovi

DOLINA 348 (TS)

Tel. (040) 228201

Optimizem na občnem zboru združenja API

Drobno gospodarstvo se uspešno izvija iz recesije prejšnjih let

Iz osemdesetih v devetdeseta leta - primerjava dveh obdobj. Pod tem geslom se je odvijal občni zbor združenja malih industrijcev (API), v petek zvečer v pokrajinski sejni dvorani. In ker je govor o primerjavi, velja takoj zapisati uvodno misel iz poročila predsednika združenja API za Goriško, Gianfranca Maruccia De Marca: splošno stanje v industrijskem sektorju se že nekaj let stalno izboljšuje in je položaj danes bistveno drugačen, kakor pred štirimi ali petimi leti. Proces inovacije in prestrukturiranja sicer še ni zaključen (do zdaj je zajel kakih šestdeset odstotkov industrijskih podjetij), vendar s stvarnim optimizmom lahko pričakujemo spremembe, ki jih bo na tržišče vnesla še večja gospodarska integracija v začetku devetdesetih let.

Maruccio De Marco je v svoji podrobni analizi gospodarskih gibanj poudaril, da je bil najpomembnejši vzvod za prenovo industrijskega sektorja na Goriškem paket Altissimo, poleg seve-

da možnosti in ugodnosti Goriškega sklada in drugih pobud na deželni ravni. Prvi stvarni pokazatelj spreminjenega stanja je drastično znižanje nezaposlenosti. Z novimi gospodarskimi pobudami in posodabljanjem struktur so samo v drobnem gospodarstvu odprli okrog štiristo novih delovnih mest.

Glede nadaljnjega razvoja industrijske dejavnosti pa bo odločilnega pomena, kakšno usmeritev bo zavzela Dežela. Položaj se je sicer izboljšal in se izboljšuje, vendar potrebuje gospodarstvo, zlasti v vidu tesnejše gospodarske integracije devetdesetih let še zmeraj družbeno pomoč.

Maruccio De Marco je naglasil, kako se je zlasti drobnemu gospodarstvu dovolj elastično znalo prilagoditi novim potrebam tržišča. Vprašanje je, kako se ustrezno pripraviti na izziv, ki ga prinaša leto 1992. Predsednik API meni, da bo treba največ naporov vlagati ne toliko v materialne strukture, ampak za znanstvene raziskave, stalno strokovno usposabljanje kadrov, organiziranje sodobnega vodenja administracije in drugih služb, uvajanje čiste tehnologije.

Udeležence skupščine sta pozdravila goriški župan Scarano in predsednik pokrajine Crisci, daljša posega, po poročilu De Marca, pa sta imela dežel-

ni predsednik združenja Renzo Bit in deželni odbornik za industrijo Ferruccio Saro. Slednji je opozoril, da so današnje razmere v mnogočem podobne tistim v začetku šestdesetih let. Prišlo bo do nujnih sprememb, do prestrukturiranja. Gre pa za procese, ki so neizbežni. So to pa procesi, ki se jim zlasti manjša industrijska podjetja hitro prilagajajo. Saro je zagotovil, da na Deželi z največjo pozornostjo in odgovornostjo - te dni pripravljajo finančni proračun za prihodnje leto - skušajo najti ustrezne odgovore.

Francesco Rosolen podlegel poškodbam

Včeraj popoldne je v tržaški splošni bolnišnici na Katinari podlegel poškodbam 70-letni Francesco Rosolen iz Gorice, bivajoč v Ul. Garzarolli 143. Priletel na Goričan je bil preteklo sredo žrtev prometne nesreče, ki se je pripetila v nočni urah v neposredni bližini doma za ostarele A. Culot pri Ločniku. Ponesrečenca so takoj prepeljali v tržaško bolnišnico, saj so goriški zdravniki ugotovili, da je bilo njegovo zdravstveno stanje zelo hudo. Kot smo že pred dnevi poročali, preiskava o poteku nesreče še ni bila zaključena in obstaja še vrsta nejasnosti.

V Novi Gorici so včeraj odprli šolo za izvozni marketing

Sodelovanje slovenskih in danskih strokovnjakov

Včeraj je bila v prostorih Izobraževalnega centra Iskra Delta v Novi Gorici slovesna predstavitev in otvoritev specialističnega tečaja iz izvoznega marketinga. Tečaj organizira ekonomska fakulteta Borisa Kidriča iz Ljubljane v sodelovanju s Fuhu Eksportskolen iz Københavna (Danska) na pobudo Izvršnega sveta Skupščine občine Nova Gorica.

Kot je na uvodni slovesnosti dejal podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije dr. Boris Frlec, je v sedanjem času potrebno dvigniti znanje na vseh ravneh. Le s funkcionalnim izobraževanjem za trženje bo mogoče s trdim delom dobiti izhod iz sedanjega kritičnega obdobja. Namen te šole, je med drugim dejal, je nuditi posameznikom način, kako izrabiti trenutno še neizkoriščeno osebnostno kreativnost v poslovanju.

Šola za dopolnilno marketinško izobraževanje bo torej priložnost, da se gospodarski operaterji izučijo, kako pravilno in predvsem uspešno poslovati v vse ostrejših pogojih na tržišču. Kot smo uvodoma že povedali, bo ljubljanski ekonomski fakulteti priskočila na pomoč tudi specializirana danska šola Fuhu. V Novi Gorici bodo namreč predavali tudi profesorji s te visoke šole.

Tečaj je razdeljen na osem delov, vsak pa bo trajal devet dni. Med enim in drugim delom bo dvomesečni presledek, zato bo prva skupina tečajnikov - šteje petindvajset kandidatov - zaključila svoje izpopolnjevanje spomladi leta

1990. Ob zaključku tečaja pa bo vsak udeleženec opravil tudi zaključno nalogu, na osnovi katere bo istočasno prejel diplomu danske šole. Celoten študij je izrazito praktično osnovan, saj vključuje tudi obravnavo oziroma proučevanje zunanjetrogovinskega poslovanja v organizacijah združenega dela, iz katerih prihajajo slušatelji. Tečajniki se bodo naučili tudi poslovne angleščine.

Na včerajšnji otvoritvi sta spregovorila tudi dekan ekonomske fakultete Borisa Kidriča iz Ljubljane dr. Ivan Ribnikar, ki je med drugim slovesno otvoril novo šolo, in ravnatelj danske šole Fuhu dr. Jens Birkendal Grell.

Jutri se sestane občinski svet

Jutri ob 18.30 se bo sestal goriški občinski svet. Na dnevnem redu so nekatere zanimive točke, kot npr. ratifikaciji odloka o namakalnem sistemu v Štandrežu in o izpeljavi popravil za posodobitev goriškega vodovodnega omrežja. V primeru, da svetu ne bo uspelo preučiti vseh točk, se bodo svetovalci sestali še v torek ob isti uri.

razstave

V Kulturnem domu je do 28. novembra odprta razstava slik akademskega slikarja Andreja Jemca. Ogled razstave je ob delavnikih od 10. do 12. ure in od 16.30 do 18.30.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 13. 11. do 19. 11. 1988

RODILI SO SE: Angelo Stellin, Elisabetta Konjedic, Marco Palumbo, Eleonora Marega, Daniele Coletta, Anastasia Padovan, Giulia Blasig, Serena Vescovi, Claudia Redivo.

UMRLI SO: 70-letna upokojenka Anna Puia, 83-letna gospodinja Rina Simeoni vd. Bellini, 89-letna upokojenka Justina Klanjscek, 87-letna gospodinja Rita Corgnali, 89-letni upokojenec Francesco Damato, 88-letni Bruno Kren, 82-letna gospodinja Alica Filiputti, 54-letni upokojenec Bruno Turco, 56-letni kmet Renato Battistutta, 87-letna gospodinja Dionisia Bressan por. Rizzatti, 67-letni upokojenec Fernando Pozzar, 71-letna upokojenka Stefanijsa Kosmina.

OKLIC: trgovec Ruggero Levacovic in bolničarka Annamaria Braidia, delavec Lorenzo Di Biaggio in delavka Laura Codermaz, profesor Paolo Cocetta in profesorica Miriam Brodani.

POROČILI SO SE: delavec Andrea Mian in študentka Patrizia Comelli, brezposeln Paolo Alonzi in gospodinja Lucia Bibiani, kmet Jožef Bajt in profesorica Nataša Sirk.

razna obvestila

Občinska uprava v Doberdolu sporoča, da bo danes ob 11. uri v občinski telovadnici sestanek z vodilnimi funkcionarji konzorcija CAFO glede težav v oskrbi z vodo in glede možnosti za odpravo le teh.

Društvo upokojencev javlja, da bo danes 1. avtobus za martinovanje v Ajdovščini odpeljal ob 14. uri s Travnika, mimo gostilne Primožič v Drev. XX. septembra, skozi Podgoro in Štandrež; 2. avtobus bo odpeljal ob 14.00 iz Sovodnj in ustavil v Štandrežu.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »La partita«.

VERDI 16.00-22.00 »Danko«.

VITTORIA 16.00-22.00 »La bionda e la bestia 2«. Prep. mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 15.30-20.30 »Il colonello Redl«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

EXCELSIOR 14.00-22.00 »Il principe cerca moglie«.

Nova Gorica

SOČA 16.00 »Hudičev sin«, 18.00-20.00 »Fantazist«.

DESKLE 17.00-19.30 »In mladi umirajo na ulici«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasani - Korzo Italia 10 - tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701.

pogrebi

Jutri v Gorici ob 11. uri Dionisia Bressan por. Rizzatti iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 13.30 Natale Klanjsček iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Števerjanu.

Berite

»Novi Matajur«

Pobuda javnega večnamenskega kulturnega centra

Srečanje s C. Zlobcem in A. Bressanom

Devetakova, Zlobec in Bressan na srečanju v Tržiču

(foto Klemše)

Javni večnamenski kulturni center iz Ronk je v okviru programa srečanj in izmenjav med kulturnimi delavci in ustvarjalci ob meji pripravil zanimivo srečanje s pesnikom in prevajalcem Cirilom Zlobcem in slovenistom, Arnaldom Bressanom.

Prireditev je bila v petek zvečer, v dvorani Palaveneto v Tržiču, uvedla

pa jo je predsednica posvetovalne komisije za vprašanja slovenske narodnostne skupnosti, Aleksandra Devetak. Predstavlja je Cirila Zlobca in Arnalda Bressana ter posebej opozorila na dragocenost njunega dosedanjega dela. Bressan je med drugim italijanskemu bralcu odkril Cankarja, prikazal bogat izbor slovenske poezije, poskrbel za številne strokovne članke.

Sicer pa sta Bressan in Zlobec sama spregovorila o njunem delu na področju spoznavanja in posredovanja slovenske literature italijanskemu bralcu in seveda obratno. Najprej je spregovoril o Zlobčevem prevajalskem delu Arnaldo Bressan. »Zlobec mi je bil v spodbudo in pomoč tudi pri mojem prevajalskem delu slovenskih tekstov v italijanščino«. V drugem delu večera pa je Zlobec na zelo neposreden način orisal svojo življenjsko pot in odnos do italijanske literature in italijanskega sveta nasploh.

Pojasnil je, kako čudno se sliši, da je zanimanje za slovensko književnost in kulturo naletelo na zanimanje in obrodilo konkreten uspeh najprej na Siciliji, medtem ko v krajih na stičišču še zmeraj menda ni pravega posluha za to, čeprav se tudi tu vendarle stvari spreminjajo. »Preko Tilmenta ni predgovodov, na stvari gledajo z drugačnega kota,« je potrdil Bressan.

Prijetno srečanje se je zaključilo z branjem poezij in prevodov in pa s krajšo in zanimivo diskusijo, v kateri so prednjačila vprašanja o povezanosti med kulturo in politiko in o trenutnem družbenem in političnem dogajanju v Sloveniji in Jugoslaviji.

Škoda, da odziv občinstva ni bil takšen kakor so pobudniki pričakovali.

V Gorici viden 2. program RTV Ljubljana

Ljubljanska televizija že dolgo let nudi gledalcem v osrčju Slovenije poleg prvega tudi drugi program. V teku je obogatitev tega programa, ki mu namestijo dati predvsem regionalni značaj, poleg tega predvajajo tudi programe drugih jugoslovanskih televizijskih postaj. Doslej tega programa na Primorskem nismo videli.

Vsaj na Goriškem je sedaj to možno, kajti pred kratkim so na Skalnici (Sv. gori) postavili pretvornik. Gre za kanal s številko 23. Na RTV Ljubljana so nam zagotovili, tehnična služba nam je zagotovila, da je sprejem brezhiben na območju Solkana in Nove Gorice. Zaradi tega je čisto razumljivo, da bi moral biti sprejem brezhiben tudi v Gorici in vsej njeni okolici.

STUDIO OTTAVIANI

V SODELOVANJU Z

ZLATARNO BRATINA

F. Bratina & C. snc

Korzo del Popolo 28 - TRŽIČ (GO)

razstavlja svoje srebrne in zlate izdelke

19., 20. in 21. novembra

v SAM HOTELU

Tržič - Ul. Cosulich 3

Razstava je odprta danes, nedelja, 20. nov.

neprekinjeno od 9. do 19. ure

Vstop prost.

Unifax in COAM

vabita na večer jazz glasbe

Nastopil bo

JIMMY OWENS QUARTET

Jimmy Owens, Giulio Capiozzo, Andrea Allione, Roberto Prever

V soboto, 26. novembra, v Kulturnem domu v Gorici ob 21. uri.

PAHOR - LESNINA

INDUSTRIJA IN TRGOVINA Z LESOM,
GRADBENIM MATERIALOM IN OPEČNIMI IZDELKI

- furnirji
- lameliran les
- les za tlakovanje
- ladijski pod
- iverne plošče
- bilameliran les
- lesene stenske obloge
- izdelava po naročilu

TRŽIČ — Ul. S. Polo 155 — Tel. 0481/410542

Preurejanje toponomastike v sovojenjski občini

Prednost domačim ledinskim imenom Poimenovanje ulice po E. Rusjanu

Komisija za preureditev toponomastike v sovojenjski občini, ki je bila imenovana pred kratkim, je že pričela z delom. V nekaj mesecih naj bi namreč, v sodelovanju s predstavniki kulturnih, športnih in drugih društev ter organizacij v posameznih krajih, izdelala predlog za preureditev toponomastike v občini, ki bo nato predmet razprave v občinskem svetu.

Komisijo sestavljajo trije predstavniki občinske uprave, oziroma občinskega sveta (odbornik Vlado Klemšer ter svetovalec Marjan Tomsic in Branko Černic) ter predstavniki društev in organizacij v posameznih krajih.

Načrt preureditve toponomastike obsega dva sklopa vprašanj, kakor so že poudarili med razpravo ob imenovanju komisije. Prvi cilj je vsekakor odprava, oziroma preimenovanje nekaterih imen ulic, ki so danes povsem anahronistična in ki so ostalina mračnega obdobja med vojnami. Drugi cilj

izvira iz potrebe po smotnejši toponomastični ureditvi območij, ki so bila v zadnjem obdobju pozidana in kjer obstoječa ureditev ustvarja več težav kakor koristi.

Prva seja toponomastične komisije je bila namenjena evidentiranju predlogov za preureditev toponomastike na območju Rupe. Z imenom — doslej ga namreč ni — naj bi točno opredelili skupino hiš ob državni cesti, območje ob letališču ter na Štradalti.

V Rupe naj bi preimenovali eno ulico (Xidias) ter poimenovali nekatere odseke. Evidentiranih je bilo kakih deset predlogov. Po mnenju komisije, naj bi pri preureditvi toponomastike upoštevali predvsem značilna ledinska imena. Dan je bil tudi predlog, da bi eno od ulic v Rupe ali na območju bližje letališču poimenovali po prvem slovenskem letalcu Edvardu Rusjanu. Morda pa bi se dalo katero od ulic poimenovali tudi po zaslužnih domačinih. Zadeva je vsekakor predmet razprave. Komisija je bila soglasna v ugotovitvi, da je treba ob preurejanju toponomastike vsekakor imeti pred očmi tudi praktični vidik. Ne bi bilo namreč prav, če bi s preureditvijo povzročili še večjo zmedo in težave.

V prihodnjih tednih bo komisija vzela v poštev predloge za preureditev toponomastike v drugih krajih občine.

Športniki za Mali

Košarkarji San Benedetta, nogometaši Pro Gorizie in hokejisti kluba Menta Più bodo tudi letos sodelovali na dobrodelni manifestaciji v podporo dejavnostim misijonskega centra v državi Mali. Na srečanju s pokrajinskim odbornikom za šport Francom Visintinom so se predstavniki športnih klubov dogovorili o poteku prireditve. Nogometaši in košarkarji se bodo pomerili v odbojki, ekipa San Benedetta bo nato proti hokejistom igrala mali nogomet, Menta Più in Pro Gorizia pa se bosta končno pomerili na košarkarskem igrišču. Izkupiček dobrodelnega večera bodo namenili izkopu vodnjakov v Maliju, ki naj bi omilili posledice suše v tej afriški državi. Športnozabavna dobrodelna manifestacija bo predvidoma v drugi polovici meseca decembra.

Stanovanjska zadruga Cankar začenja drugi gradbeni poseg

(Foto Marinčič)

Stanovanjska zadruga Ivan Cankar bo v kratkem pričela z novo gradnjo. V Drevoredu 20. septembra bodo zgradili osem vrstnih hiš. V primerjavi z izgradnjo sklopa vrstnih hiš v Pevmi, je tokrat članom zadruge uspelo zagotoviti si financiranje preko rotacijskega sklada FRIE. Bodoči lastniki bodo prejeli po približno sto milijonov lir posojila po zelo ugodnih pogojih. Vsak novi gospodar bo to posojilo začel izplačevati šele po zaključku gradbenih del, posojilo pa bo v celoti izplačal v 25 letih s štiri odstotno letno obrestno mero. Letne obresti se lahko odbijejo od prijave dohodkov. Zadruga načrtuje v prihodnjem obdobju še nekaj novih gradbenih posegov. Podrobnejše informacije nudijo interesentom na sedežu zadruge, oziroma tudi po telenu 31120.

Avstrijski podkancler Mock ceni prizadevanja za mir

Avstrijski podkancler in minister za zunanje zadeve dr. Alois Mock se je te dni s pismom gorškemu županu dr. Scaranu zahvalil za izredno gostoljubje in prijaznost in za pobudo o skupni komemoraciji padlih vojakov v prvi svetovni vojni. "Posebej cenim plemenite namene, ki jih je župan izrekel z besedami, da je treba sodelovati za graditev združene Evrope", piše v pismu avstrijski podkancler, ki obenem izreka priznanje za pobudo, ki je prišla iz Gorice in ki predstavlja pomemben doprinos k utrjevanju in nadaljnjem razvijanju odnosov med Italijo in Avstrijo.

Goriški župan je dr. Mocku že odgovoril ter v pismu posebej naglasil, da je pobuda o skupni komemoraciji v prvi svetovni vojni padlih vojakov naletela na široko odobravanje prebival-

stva in da je obenem razkrila skupno hotenje in želje po trajnem miru in sodelovanju med dvema narodoma.

Dr. Alois Mock se je udeležil skupne spominske slovesnosti v Gorici, v nedeljo, 23. oktobra. Takrat je skupaj z ministrom Santuzem, predsednikom deželne vlade Biasuttijem in številnimi predstavniki civilnih in vojaških oblasti položil venec v kostnici na Oslavju.

Kakor smo že ob tej priložnosti izčrpno poročali, se je komemorativne slovesnosti, poleg častne straže oddelka italijanske vojske, udeležil tudi vod avstrijske vojske.

V ponedeljek, 24. oktobra, pa je bilo v Gorici mednarodno zasedanje zgodovinarjev o razvoju italijansko-avstrijskih odnosov v obdobju 1918-1988.

Srečanje-pogovor z dr. Ljubom Bavconom

Temeljne človekove pravice v praksi

Dr. Ljubo Bavcon (foto Marinčič)

Mladinski odbor SKGZ je predsinoči začel ciklus srečanj na temo Slovenija v Jugoslaviji v letu 1988 z zelo zanimivim razgovorom o spoštovanju temeljnih človekovih pravic v Jugoslaviji danes. Gost večera je bil dr. Ljubo Bavcon, predsednik sveta za varstvo človekovih pravic pri republiški konferenci SZDL, sicer pa docent kazenskega prava na Ljubljanski univerzi. Spremljala sta ga tajnik sveta Vojko Volk in članica predsedstva SZDL Slovenije Darja Lavtižar.

»Nisem politik, sem izvedenec za kazensko pravo,« je začel prof. Bavcon in s tem takoj opredelil ne samo osebno vlogo, pač pa tudi delovanje sveta za človekove pravice. Za razliko od Bavčarjevega Odbora za človekove pravice, ki nastopa kot izrazito politič-

na organizacija (»in prav je, da je tako, saj vnaša nov veter v slovensko politiko,« je ugotovil Bavcon), je 29-članski svet za človekove pravice po svoji zasnovi in delovanju bolj soroden organizacijam kot so Amnesty international in nešteto drugih po svetu, ki se ne spuščajo v politične spopade, pač pa opozarjajo na kršitve človekovih pravic, na norme, ki jih dopuščajo, na primere zlorabe oblasti in seveda postavljajo predloge za odpravo vseh tovrstnih krivic.

»Od načina spoštovanja človekovih pravic odvisi podoba novega socializma,« je dejal dr. Bavcon, »ki se mora otresti svoje osnovne napake: namreč te, da je doslej skušal onemogočiti možnosti preverjanja osnovnih tez in tako ubral pot totalitarizma. Odtod izhaja vrsta paradoksov, kot na primer ta, da je bila razprava o smrti kazni "protisocialistična", pa čeprav bi moralo biti vsakomur jasno, da je smrtna kazen nekaj, kar ne gre skupaj s socializmom.«

Dr. Bavcon je povedal, da se je šele pred poldrugim mesecem uradno ustanovljeni svet ukvarjal z že več kot sto individualnimi primeri, seveda pa obravnaval probleme v zvezi z ljubljanskim procesom in primerom Bogataja. Osnovni so podskupine za vprašanja mednarodnega, kazenskega, ustavnega prava, za svobodo vesti, za varstvo pravic ljudi v odnosih do organov državne uprave in tudi v delovnih organizacijah, za širjenje idej o varstvu človekovih pravic.

Precej zavzeto je prof. Bavcon še govoril o potrebi po odpravi zloglas-

nega člena 133 kazenskega zakonika, ki kaznuje izražanje mnenj zoper državo in njeno ureditev. Gre za izraz ideologije, ki bi hotela vse obvladovati in vse nadzorovati, kar seveda ne gre skupaj s pravno, demokratično državo. To je danes v Sloveniji jasno, drugod po Jugoslaviji še ne. Sicer pa je prav, da se pojavljajo konflikti, vsaka normalna demokratična družba je konfliktna. Vprašanje je le, če se bodo v Jugoslaviji konflikti reševali z noži ali na kulturen, demokratičen način.

Bogatemu prikazu je sledila vrsta vprašanj in posegov, predvsem okrog ljubljanskega procesa, tajnega dokumenta v središču razprave, izvajanja kazni in drugih aktualnih vprašanj. Čeprav živimo na robu slovenskega naroda, je današnje dogajanje v Sloveniji in neustavljivi proces demokratizacije, ki so ga sprožili predvsem mladi - kot je uvodoma poudaril predsednik mladinskega odbora SKGZ Boris Peric - v središču pozornosti tudi pri nas. Tovrstna srečanja s protagonisti slovenskega dogajanja so zato dragocena priložnost za črpanje neposrednih informacij, za objektivnejšo presojo in oblikovanje mnenj. Zato je takih srečanj želeli čimveč.

prispevki

Ob 7. obletnici smrti Franca Devetaka z Vrha, daruje žena Milenka z družino 30 tisoč lir za Kulturni in športni center Danica, 30 tisoč lir za sekcijo VZPI-ANPI, 30 tisoč lir za balinarski klub Danica in 30 tisoč lir za sekcijo krvodajalcev v Sovodnjah.

Verena Buzzi je za Sklad M. Čuk darovala 100 tisoč lir, Dijaškemu domu v Gorici 100 tisoč lir.

Za Zeleni križ so v razne namene darovali: osebje drugega medicinskega oddelka gorške splošne bolnišnice 30 tisoč, družine Marino Clansig, Maria Braidotti, Armando Rametti, Giorgio Urdini, Silvestri, Cesare Brumat 100 tisoč, družine Zei, Furlan, Blasco, Spano 50 tisoč, Amalia Kovacevich 600 tisoč, Carlotta Kovacevich 600 tisoč, svetovalska skupina in tajnik občinskega odbora KD iz Gorice 180 tisoč.

Za združenje Pionieri Volontari del Soccorso so v razne namene darovali: Antonio Cauzer 15 tisoč, Adelina Leban 80 tisoč, Adelma Marcuzzi 5 tisoč, Luigia Spessot 40 tisoč, Aurora Zilli 60 tisoč, Igino Toso 5 tisoč, Riccardo Padovan 10 tisoč, Giovanni Zorzenon 50 tisoč, Liliana Azzarello 50 tisoč, Anna Ricciardi 50 tisoč, Elsa Battello 5 tisoč, Papez, Sfiligoi, Bellandini, Gerin, Rogantini, Venturini, Corchia, Zeani, Pesarino, Magnarin, Cosatto, Costelli, Gismano, Brandolin, Feliciano, Cera-gioli, Slemitz, Iacumin in Mughelli 142 tisoč, Maria Michielutti 50 tisoč.

Združenju alkoholikov na zdravljenje so v razne namene darovali: Enza Gandolf 1 milijon, podjetje Bertazzo 465 tisoč.

Gojenci in osebje Dijaškega doma v Gorici se javno zahvaljujejo kmečkemu društvu iz Štandreja, ki je ob praznovanju Martina tudi letos darovalo večjo količino zelenjave.

BANČNE
NOVOSTI
ZA UPOKOJENCE
S TEKOCIMI
RAČUNI

VARNA
POKOJNINA

Sanica Agricola
kmečka banka
Gorica

KULTURNI
DOM
GORICA

7. obletnica Kulturnega doma

Celovečerni koncert ansambla narodnozabavne glasbe

Lojze Slak

iz Ljubljane

v petek, 25. novembra, ob 20.30 v KULTURNEM DOMU V GORICI

Predprodaja vstopnic v uradu Kulturnega doma (tel. 33288).

KULTURNI
DOM
GORICA

V goriškem Kulturnem domu v ponedeljek, 21. novembra, ob 20.30

VTISI V DIAPOZITIVIH

Brazilija, andske dežele, Filipini, Afrika

Posredujejo: M. Klanjšček, S. Lutman, R. Butkovič, R. Petejan, M. Jarc, I. Sirk, I. Juren in E. Gergolet.

Prireditelj večera SMReKK

Tudi v Benetkah pozornost do slovenskega arhitekta Jože Plečnik na laguni

Benetke, ki so že leta 1983 počastile Jožeta Plečnika s simpozijem na fakulteti za arhitekturo — priredil ga je arhitekt Semerani — so v soboto sprejele veliko potujočo razstavo slovenskega umetnika, katero so si v zadnjih dveh letih ogledali že v Parizu, Barceloni, Madridu, Karlsruheju, Milanu in drugih evropskih mestih. Benetke so namreč zadnja točka Plečnikove uspešne turneje po Evropi (v Milanu je razstavo obiskalo več tisoč ljudi), prihodnje leto pa jo bodo ponesli v New York in v druga mesta Združenih držav Amerike.

Po pariškem futurističnem Centru Georges Pompidou, kjer se je razstava rodila pod nadzorstvom ravnatelja tamkajšnjega centra za industrijsko ustvarjalnost François Burkhardta, dunajskega arhitekta Borisa Podrecca, Damjana Prelovška in Lojzeta Gostiše, in po arhitektonski čistosti milanske palače Permanente, so Plečnika predstavili v razkošni beneški palači Scuola Grande San Giovanni Evangelista. Razstava, ki so jo tokrat priredili v sodelovanju z Deželno Veneto, Centrom za industrijsko ustvarjalnost Georges Pompidou, Socialistično republiko Slovenijo, Kulturnim centrom za mednarodno sodobno umetnost Rocca Borromeo in s fakulteto za arhitekturo Univerze v Benetkah, je tudi tokrat spremenila svoj videz. Arhitekt Boris Podrecca jo je namreč prilagodil beneški laguni, beneškemu vodnemu obzorju, predvsem pa jo je uspešno uokviril v bogato okrašene in poslikane prostore beneške šole.

Ce je milanska razstava bolj poudarjala asketsko vizijo slovenskega arhitekta, pa beneška razstava bolj poudarja njegovo razkožnost. Tintorettove freske terjajo od obiskovalca sicer večjo pozornost kot gole stene milanske palače Permanente, vendar se Plečnikovi nabožni predmeti, a tudi

uporabni predmeti (zlasti stoli), dobro usklajujejo z razkošno nabožnostjo beneške slikarije in arhitekture. Pritlično sobo z nizkim stropom in na morski površini je Podrecca uredil kot ladijski prostor in na ta način ustvaril harmonijo z naravnimi značilnostmi okolja, v katerem so razstavili Plečnikove stvaritve. Prav tako pa je ustvaril tudi sozvočje med vitkimi in golimi stebri in visokimi Plečnikovimi svečniki, medtem ko je majhna stranska kapela postala prava izložba za njegove kelihe.

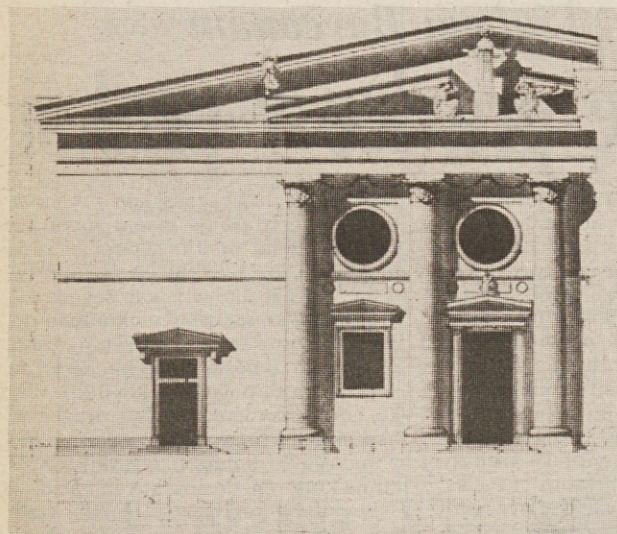
Vodni element, ki postane pravzaprav vezni element vse razstave, pa je močno prisoten tudi v zgornjem delu razstave, kjer so na ogled lesene strukture Tromostovja, pokopališča na Žalah in maketa slovenskega parlamenta ter panoji s fotografijami in načrti (razstavljeni so tudi v spodnjih prostorih).

Plečnikova razstava v Benetkah je sicer v duhu srednjeevropskega prostora. Razen tega, da je Plečnik izredno ljubil Benetke in njene neoklasicistične palače iz začetka 18. stoletja ter da je v Benetkah večkrat iskal navdih za svojo arhitekturo, pa je ohranilo mesto na lagunah tudi velike duhovne in kulturne sorodnosti z Dunajem, z mestom, kjer se je Plečnik šolal. Plečnikova razstava v Benetkah predstavlja torej, kot je ob otvoritvi dejal Boris Podrecca, tretje žarišče v tem kulturnem trikotniku, ki povezuje Benetke, Dunaj in sedaj še Slovenijo. »V Benetkah in na Dunaju je več stoletij vladalo podobno "lascivno" kulturno ozračje,« je dejal Podrecca, »ki se je na Dunaju v prvem povojnem obdobju korenito spremenilo, saj je Dunaj bil več let popolnoma "rdeč", tako politično kot kulturno (ljudske gradnje v Karl Marxhofu npr., op. ur.). Plečnik se je izšolal v tem mestu, ki še vedno velja za "experimentum mundi", in je nato uveljavil neko regionalistično kulturo, ki ni periferična, a je širša od današnjih dogem. Plečnik je bil namreč sposoben interpretirati vse stile s svojo močno osebnostjo, ne da bi pri tem ustvaril neki brezokusen esperanto. Na ta način nam je dal instrumente, s katerimi lahko polemiziramo z našim obdobjem, ki nas sili k temu, da hočemo poskusiti vse in vse zavreči.«

Ce je Plečnikova razstava vezni člen pri predstavljanju srednjeevropske kulture, ki ni samo nemška, ampak večnacionalna, pa ima v Benetkah tudi politični pomen, ker pomeni izziv za bodoče skupno delovanje na nekdanjem srednjeevropskem ozemlju, ki mu z modernim izrazom pravimo Alpe-Jadran. »Z nestrpnostjo smo čakali na to razstavo,« je ob otvoritvi dejal predsednik Dežele Veneto Carlo Bernini, »ker predstavlja lepo vabilo k mednarodnemu sodelovanju, kakršnega zmorejo samo umetniki. Delovna skupnost Alpe-Jadran je namreč zelo pomembna in resna zadeva, ni samo klub, v katerem se zbirajo prijatelji, ker ima svoje korenine v skupni preteklosti, v kateri smo si bili med seboj različni, vendar sorodni. Naša izkušnja predstavlja pomemben doprinos k širši evropski perspektivi. Plečnik je eden od motorjev te bodoče in izredno civilne perspektive.«

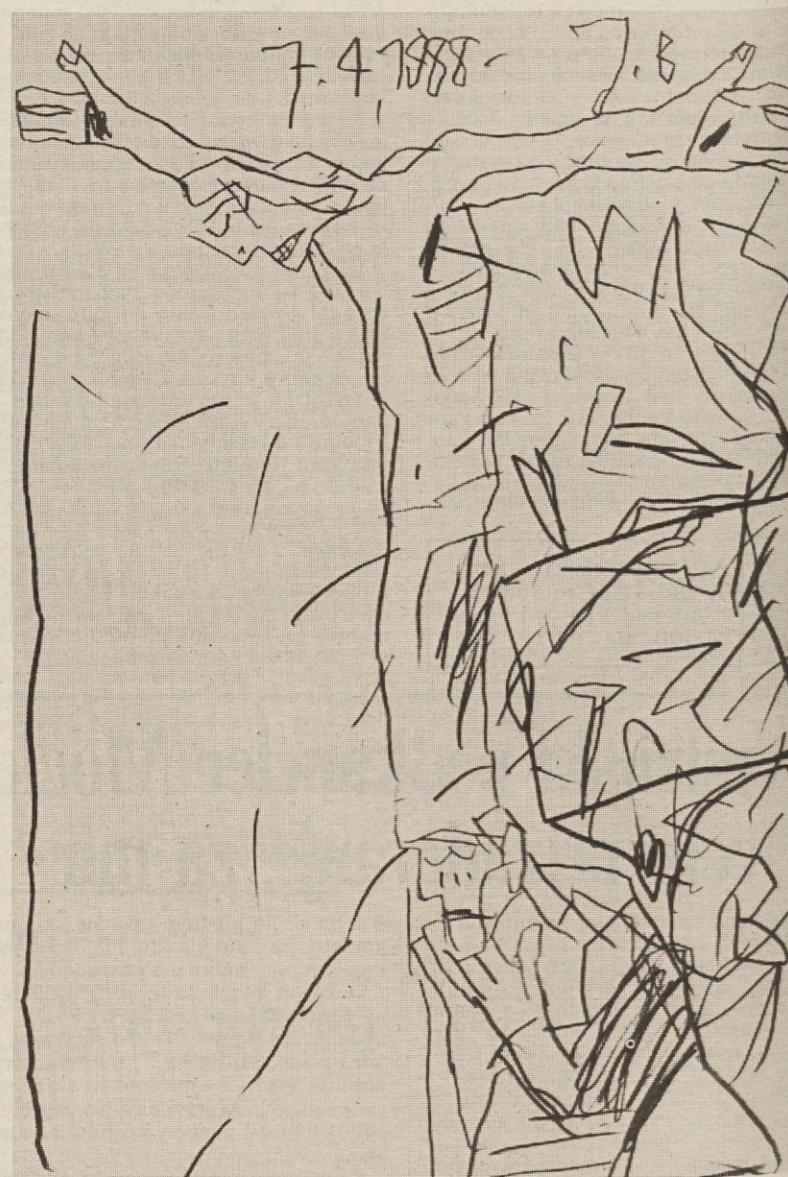
Razstava bo odprta do 17. decembra vsak dan od 10. do 12.30 ter od 15.30 do 19. ure.

BARBARA GRUDEN

Cerkev sv. Frančiška v Šiški

V četrtek v TK Galeriji Razstava Janeza Bernika

V TK Galeriji bodo v četrtek odprli razstavo Janeza Bernika, enega najuglednejših slovenskih, jugoslovanskih in evropskih slikarjev. To bo tudi eden izmed viškov v sezoni naše galerije, ki skuša dati mestu čim bolj kakovostno »likovno podobo«

Ob zaključku Tedna domačega filma v Celju

Nespodbudna podoba slovenske kinematografije

Slovenski film je na Tednu domačega filma v Celju od 8. do 15. novembra doživel svojo celovito predstavitev in razgalil pred občinstvom vse svoje letošnje dosežke in tudi napake. Celjani so odločili, da so "najboljši" izmed vseh mladinski filmi ter dodelili svojega Celjskega viteza Poletju v školjki 2 Tuga Štiglic, tik za njega pa so postavili Majo in vesoljčka Janeta Kavčiča ter Čisto pravega gusarja Antona Tomašiča. Ob tem, da so filmi "za odrasle" vključno z Remingtonom Damjana Kozoleta, bili deležni manj navdušenega sprejetja, se uspešnost TDF in odzivnost slovenskih filmov "za odrasle" na njem meri prvenstveno po zvestobi mestnih in okrajnih gledalcev, ki so kljub osipu presegli številko 30 tisoč. Seveda gre v to številko všteti prisotnosti na projekcijah ostalih jugoslovanskih filmov. Namen organizatorjev je namreč bil vedno ta, da se letna proizvodnja slovenskih filmov netekmovalno in kvantitativno enakovredno sooči z izborom ostalih iz Jugoslavije. Rezultat letošnjega tekmovalnega stika na

Inšpektor Rozman (Jožef Ropoša) v filmu Remington

Puljskem festivalu pa je pomenil itak že velik neuspeh slovenskega filma. Vendar, daleč od tega, da bi pripisovali nagradam kako odločilno funkcijo, ne moremo preko ugotovitve, da

so v Celju zlate nagrade "Metod Badjura" prejeli filmi, od katerih je Odpadnik Boža Šprajca (nagrada za režijo celovečerca) v proizvodnji VIBE filma, Remington (nagrada kolektivnemu avtorskemu delu) "alternativna" ŠKUC-ova proizvodnja, Novo-meška pomlad Filipa Robarja-Dorina (nagrada za kratki film) pa v produkciji Filmskih in gledaliških alternativ iz Novega mesta ("figa") in RTV Ljubljana. Salomonska odločitev žirije je s tem zadovoljila sveže ambicije, ne da bi pri tem oškodovala "uradnega" producenta.

V resnici je v slovenskih filmskih krogih čutili nelagodje, ki prihaja na dan tudi v izjavi predsednika Društva slovenskih filmskih delavcev Mirka Lipužiča. V zvezi z nujnostjo, da se dotrajana tehnična baza slovenskega filma obnovi, med drugim pravi: »Čakanja je bilo dovolj in očitno je, da bomo morali odreagirati sami. Četudi z ustanovitvijo novega podjetja.« (Teleks, 17. 11. 88)

Nova filmska podjetja torej kot gobe po dežju? Samostojen filmski delavec Filip Robar-Dorin pravi, da konkurenca izostruje, sam pa se v načrtih tudi ne ozira na filmske plane in dolžine. Hodi svojo pot, ki je sicer polna težav. Je nekakšen zavetnik "alternativcev", e-motion filma torej,

čigar film pa je resnici na ljubo več obljubljal kot je na koncu prepričal. Režiserjeva taktirka je bila predvsem šibka v vodenju igralcev, nesporno pa je, da obvladuje film neka pritajena lirčna atmosfera, ki jo lahko skupaj z dobrim scenarijem štejemo za najizrazitejši avtorski dosežek mladega režiserja Damjana Kozoleta.

VIBA film seveda hodi svojo pot in se naslanja predvsem na preizkušene avtorje. Najboljši celovečerec je bil v razmerju na svoje skromne ambicije verjetno Maja in vesoljček Janeta Kavčiča, zgodba za najmlajše, ki pa ni brez zanimivosti tudi za starejše. Na žalost ni še bil dostopen Kavarna Astoria Jožeta Pogačnika, najnovejši proizvod VIBE filma. Šprajčev Odpadnik (posameznik proti pokvarjeni tovarniški kliki propade, a njegova ideja vzkljuje) pa je primer tipičnega "slovenskega filma", če pod to sintagmo razumemo film poudarjene vsebine, film družbene, moralne in nacionalne relevantnosti.

Celjsko občinstvo pozitivno reagira na vsebinske izzive in doživlja film kot delo, ki ima v sebi poleg razumljive pripovedi tudi družbeno pomembne poante (npr. P.S.). Ne tako v Ljubljani, kjer ima sedaj Odpadnik rahel obisk, kljub precejšnjemu reklamnemu naporu. Takim zahtevam je ustregla tudi bogata paleta kulturnih srečanj na različne teme. Zanimiva je bila med drugim tista o tabujih v jugoslovanskih filmih, za katere je hrvaški režiser Krtso Papić, puljski nagradjenec, dejal, da so "predvsem ideološki, izvirajo pa iz socrealističnega koncepta umetnosti, ki zahteva, da umetnik služi politiki. Največji tabu pri nas je povedati zgodbo, tako kot jo sam čutiš." Hrvaški režiser Rajko Grlić pa se je znesel nad sistemom, v katerem ni nobenih pravil igre, "zato si je tabuje mogoče vedno znova izmišljati ali stare prikrojevati". Sicer pa je bilo slišati na nekem srečanju z avtorji glas, da pač ne moremo govoriti o sociologiji, politiki, ideologiji filma, medtem ko ni mogoče gledati filmov na dinozavrskih aparatih. Sem pa seveda spada vprašanje celotne slovenske filmske distribucije in dotrajane kinematografske mreže.

ALEŠ DOKTORIČ

Štirideset let Moderne galerije

Slovinci smo pred štiridesetimi leti dobili svoj osrednji muzej likovne umetnosti dvajsetega stoletja, ko je začela v novem poslopju pred vhodom v ljubljanski Tivoli delovati Moderna galerija. Stavbo je projektiral arhitekt Edvard Ravnikar in njena sodobna, svetla arhitektura že štiri desetletja pomeni stičišče najpomembnejšega dogajanja v novejši slovenski likovni umetnosti. Moderna galerija kot nacionalna ustanova zbira, preučuje in razstavlja umetniška dela. Hrbenico njenega dela pomeni stalna zbirka, pregled del najpomembnejših slovenskih likovnikov našega stoletja. Ob njej pa so še samostojne in skupinske razstave do monografskih predstavitev tistih umetnikov, ki so vplivali na razvoj in uveljavitev novih slogov in likovnih smeri. Vsekakor ne gre prezreti izjemno pomembne vloge, ki jo ta institucija izpolnjuje s pripravo mednarodnih grafičnih bienalov, ki so pripomogli k mednarodnemu slovesu galerije in naše sodobne umetnosti.

Ob štiridesetletnici so v Kulturnoinformacijskem centru Križanke v Ljubljani pripravili manjšo dokumentarno razstavo, ki s fotografijami in drugim gradivom prča o dejavnosti Moderne galerije. Publikacije, plakati, katalogi, časopisni članki in drugo nam osveži spomin na vse pomembnejše razstave in kulturne dogodke, ki so se v tem času pojavili v galeriji. Ni jih bilo malo. V osnovni fond so uspeli zbrati več kot šest tisoč likovnih del različnih zvrsti.

Ob vsem tem pa se z razstavo pojavlja še neko drugo sporočilo, ki je manj prijetno. Galerija namreč opozarja, da je njena osnovna dejavnost zaradi prostorske utenjenosti že močno ogrožena. Ob večjih razstavah romajo v depoe, podobno kot v narodni galeriji, dela iz stalne zbirke in to je velika škoda. Moderna galerija vidi rešitev na nadzidavi svojega poslopja. Arhitekt Ravnikar je že pripravil načrte zanj, vendar denarja zaenkrat še ni. Tako ostaja odprto za slovensko prestolnico že kar dolgo časa aktualno vprašanje razstavišča, ki bi razbremenilo Moderno in narodno galerijo stalnega prese-ljevanja umetnin v depoe in nazaj. Pa še nekaj bi omogočili vse številnejšim obiskovalcem, ki prihajajo od daleč - če bi si želeli ogledat kakšno pomembno razstavo, bi si ob njej za primerjavo lahko ogledali tudi domačo umetnost v stalni zbirki.

IZTOK PREMROV

OKRAJNER
POHIŠTVO
TRST - Ul. Flavia 53
Tel.: 826644

ZARADI OBNOVITVE RAZSTAVE

nudimo od **20%** do **50%**
POPUSTA

PRI
KUHINJSKEM POHIŠTVU

3000 m² razstavnega prostora
LASTNO PARKIRIŠČE

obv. občini 28/7/88

V ljubljanski Kinoteki bo jutri stekel že štirinajsti pregled novega slovenskega filma. Njegov aktualni vrh bo vsekakor film Aleksandra Askoljkova Komisarka, ki je dvajset let preždel v »bunkerju« in dočkal navdušen sprejem na berlinskem mednarodnem festivalu. Predstave filmov bodo ob 21. uri.

V čakalnici

Jože Petelin

Rdečelaska v kotu je mirno pletla, plešec s karirasto srajco se je z rokama na hrbtu sprehajal sem ter tja, našminkana tovarišica z izrazom pariške dame je imela luknjo v nogavici natanko nad levim kolenom, dišalo je po salicilnem alkoholu (dvoprocen-tnem). Ura je bil deset dopoldne.

Ostala očem nepomembna množica je tiho sedela in brala domače in malo manj domače revije in stripe. V ambulantno čakalnico je prijazno pomladno sonce lilo svoje vsako leto enake žarke. Čakalnica je bila pravzaprav dolg umazan hodnik, zlizan od tisoč nog, tako da je čakajoči študent takoj pomislil na finančno stanje našega zdravstva, ki je bolešno, če že ne resno bolno.

Po hodniku je pridrobila prsata medicinska sestra s skodelicami na pladnju in se spretno zmuznila v eno od ordinacij.

»Prva malica,« je svečano oznanil plešec v karirasti srajci.

Čakalnica se je polnila in polnila, vrata ordinacij pa so bila za slabe pol ure neprebojna kot grajski zidovi.

Grem pa še jaz na kavo,« se je odločil plešec. »Saj smo vendar enakopravni, krucifiksnamollaudan!«

Medtem je prijurila še ena sestra, z veličastnim ozadjem je skoraj pometla s pacienti, ki se niso pravočasno stisnili dovolj k zidu. V rokah so se ji perverzno, hkrati z

mogočnim oprsjem, zibale s prosojnim papirjem pokrite kremne rezine.

»Zdaj bo pa malice kmalu konec, že nosijo desert,« je zbranim raportiral plešec, ki vseeno ni odšel na kavo.

»Madona, a spet štrajkajo,« je zarobantil dedec s kravato, ki je vstopil v čakalnico.

»Kdo,« je zanimalo rdečelasko, ki je za trenutek prenehala pletti.

»Kdo? Dohtarji menda,« je zakrulil dedec s takim glasom, da se je rdečelaska še bolj stisnila v kot.

Nobena stvar ne traja večno, zato so se vrata ordinacije, pred katero je bila največja gneča, nekako čudežno odprla.

»Podbevšek,« je pisnila sestra.

»Podbevšek, to ste vi,« je dregnila našminkana tovarišica z izrazom pariške

dame svojega sosedu, ki je neusmiljeno kin-kal.

»No, bo kaj, Podbevšek,« je v cis-molu zapela sestra.

»Ha,« je rignil Podbevšek, »če sem jaz čakal tri ure, boste pa še vi dve minutki!« In je šel na wc.

Potem se je začel direndaj. Sestre so jadreno galopirale sem ter tja. V rokah so nosile pladnje s kofetki, ena od njih celo injekcijol! Trije študentje v kotu so se nesmrtno zabavali z uganjanjem, katera sestra ima največje, katera najkrajši, katera najbolj živahno in katera skoraj z vsakim. Rdečelaska je ob glasnem komentiranju nakajkrat glasno zakašljala, a ni nič pomagalo.

Dan se je že začel umikati večeru, sonce je lilo čedalje šibkejšo žarke, čakalnica pa je bila še vedno polna.

Dedec s kravato, ki je prišel med zadnjimi, je vsem naglas povedal, da ima vsega dosti in da gre. »Bula na vratu, zaradi kate-re sem prišel, mi je popolnoma splahnela. Zgleda, da sem zdrav!«

Hip za njim je odšel bradat študent, očitno mlad pisec, saj je povedal:

»Ko mi zmanjka snovi za humoreske, grem za en dan v kakšno ambulantno čakalnico. Pa nabereš snovi za pol leta!«

Rdečelaska v kotu je mirno pletla, plešec s karirasto srajco se je z rokama na hrbtu sprehajal sem in tja, našminkana tovarišica z izrazom pariške dame je imela luknjo v nogavici natanko nad levim kolenom, dišalo je po znoju. Ura je bila devetnajst.

Horoskop

od nedelje, 20. novembra, do sobote, 26. novembra 1988

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.) — VI IN DELO: Čaka vas zanimiv in prijeten teden. Prijazne zvezde

vam bodo v pomoč pri vsakem delu. Z lahkoto boste kos nalogam, ki ste si jih zadali. Odprlo se vam bo nekaj novih možnosti za uresničitev vaših zamisli. Sreda in sobota vam bosta precej manj naklonjeni. Možno so manjše sitnosti. VI IN DRUGI: V soboto obvladajte svoje razpoloženje in izognili se boste prepiru. Ugodna dneva bosta četrtek in petek.

BIK (20.4.-20.5.) — VI IN DELO: Obeta se vam precej zanimiv in karseda prijeten teden. Iz-

koristite ugodno priložnost, ki vam jo bodo ponudile zvezde. Precejšnja je možnost veselih presenečenj. Brez pravega razloga si delate skrb. Dokaj naklonjene bodo zvezde rojenim od 20. do 28. 4. Precejšnja je možnost ugodnih novosti. VI IN DRUGI: Bodite nekoliko manj zaupljivi do nekaterih ljudi. Ugodna dneva bosta torek in sreda.

DVOJČKA (21.5.-20.6.) — VI IN DELO: Napoved je za vas kar precej ugodna. Zvezde

bodo zelo pozitivno vplivale na potek dogodkov in na vaše počutje. Srečne okoliščine bodo botrovale uresnitvi nekaterih načrtov. Posebno ugodno stojijo zvezde rojenim od 21. do 26. 5. Ponedeljek in torek vam bosta za spoznanje manj naklonjena. VI IN DRUGI: Naredite vse za to, da boste v pomoč prijatelju. Ugodna dneva bosta četrtek in petek.

RAK (21.6.-21.7.) — VI IN DELO: Obeta se vam prijeten teden. Pri delu se

obrnilo na bolje. Izkoristite Merkurja in Venero, ki sta vam naklonjena, za najpomembnejše načrte. Sreda vam prinese nekaj ugodnih novosti. To je primeren čas za nove pobude in načrte. Nedelja in ponedeljek vam bosta manj naklonjena. VI IN DRUGI: V ljubezni se vam bo kar lepo godilo. Ugodna dneva bosta torek in sreda.

LEV (22.7.-22.8.) — VI IN DELO: Teden bo sicer ugo-

den, vendar obstaja tudi nevarnost neprijetnih zapletov ali sitnosti v prvih dneh tedna. Bodite pozorni in ne zamudite lepe priložnosti, ki se vam bo ponudila v zadnjih dneh tedna. Precej uspešni bodo rojeni od 23. do 28. 7. Ponedeljek in torek prinašata možnost slabšega počutja. VI IN DRUGI: V petek vas bo nekdo prijetno iznenadil. Ugodna dneva bosta četrtek in petek.

DEVICA (23.8.-22.9.) — VI IN DELO: Smeji se

ugoden položaj Merkurja in Venero bo med tednom pozitivno vplival na uspešen razplet pričakovanih. Precejšnja je možnost pozitivnih sprememb. V četrtek in petek vam Luna ne bo naklonjena. Možnost spremenljivega razpoloženja in počutja. VI IN DRUGI: Naj vam ne bo nerodno povedati, kar mislite. Ugodna dneva bosta torek in sreda.

TEHTNICA (23.9.-22.10.) — VI IN DELO: Obeta se

vam precej prijeten teden. Zvezde vam bodo v spodbudo in pomoč pri uresnitvi želja in namenov. Izkoristite pozitiven vpliv Venero in zmagovali boste. Ob koncu tedna vas čaka prijetno presenečenje. Rojenim od 23. do 28. 9. so zvezde sovražne. Možno so kake nevšečnosti. VI IN DRUGI: Pogovorite se z ljubljeno osebo in se ji zaupajte. Ugodna bosta četrtek in petek.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.) — VI IN DELO: Teden

bo prav prijeten in tudi zanimiv. Merkur in Venera sta vam naklonjena, zato vam bo šlo pretežno vse tako, kot si želite. Bodite pozorni in ne zamudite ugodne priložnosti ob koncu tedna. Marsikaj se bo premaknilo na bolje. Nedelja in ponedeljek vam bosta manj naklonjena. VI IN DRUGI: Nekomu boste v pomoč, da se bo izvel iz težav. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

STRELEC (22.11.-21.12.) — VI IN DELO: Stopate v

delovno razgiban teden. Ugoden Mars bo poskrbel za dobro počutje in uspeh pri delu. Znašli se boste v ugodnih okoliščinah, ki bodo precej pripomogle k temu, da boste uspeli narediti več, kot ste pričakovali. Posebno naklonjene bodo zvezde rojenim od 24. do 30. 11. VI IN DRUGI: Pogovor z ljubljeno osebo bi vam nekaj razjasnil. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

KOZOROG (22.12.-19.1.) — VI IN DELO: Pred vami

je naporen, a uspešen teden. Ugoden položaj zvezd bo pozitivno vplival na uspešen razplet načrtov. Možnost ugodnih sprememb na delovnem področju. Rojenim od 22. do 27. 12. bosta Mars in Saturn precej sovražna, zato so možni neprijetni dogodki in slabše počutje. VI IN DRUGI: Imejte več razumevanja do svojih sodelavcev. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

VODNAR (20.1.-18.2.) — VI IN DELO: Precejšnja

je možnost kakšnih zapletov ali sitnosti v začetku tedna. Merkur in Venera vam nista naklonjena, zato bodite previdni pri delu, da ne boste naleteli na neljubno presenečenje. Izkoristite ugoden vpliv zvezd v drugi polovici tedna. Ponedeljek in torek ne bosta ugodna. VI IN DRUGI: Ne ozirajte se preveč na tuje mnenje. Delajte po svoji glavi! Ugodna dneva bosta četrtek in petek.

RIBI (19.2.-20.3.) — VI IN DELO: Zvez-

de so vam precej naklonjene, zato bo ta teden pretežno ugoden in kar precej zadovoljljiv. Prijazna Venera in naklonjeni Merkur bosta ustregla marsikateri še neuresničeni želji. Nasmehnila se vam bo lahko sreča v finančnih zadevah. Posebno naklonjena vam bo prva polovica tedna, četrtek in petek bosta manj ugodna. VI IN DRUGI: Ne obsojajte nikogar, ker tudi sami niste brez napak!

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

med vaše utrese. Prostejam, ker so tudi moji

Šifra: NESTABILNA PRIMORKA

Moram reči, da je tvoj strah pred mojimi željami po obširnosti odveč. Nič nimam proti obširnim pismom in »globokim« izpovedim, čeprav ni vedno najvažnejša količina. Rekli ti bom, kot se to običajno reče na izpitih: videla se bova še drugič! Zakaj? Zaradi tvoje izrazito levo poševne pisave moram vedeti, če si morda levičarka. Poševnost v levo ni nič slabega, vendar če piše tako levičar, je to povsem nekaj drugega kot pri desničarju. Glede fantov in ljubezni pa takole: trenutno si dala v ogenj toliko želez, da se bodo vsa prej stalila, preden boš utegnila katero izvleči. Res se bojim, da je prav tako! Počakaj, da pride sreča sama, nikoli ne teči za njo, ker večkrat ona teče za nami. Bodi malce bolj potrpežljiva!

Zelo lepo izbrano pismo mi ogledati

Šifra: MARY ANN

Za nobeno stvar se ne odločiš brez premisleka. Skoda, da nisi napisala tudi, kaj delaš oz. študiraš. Zdi se mi, da na miselnem področju nimaš veliko problemov. Začetna vnema ti res običajno kmalu splahni, toda zopet se lahko vneme in vse se srečno konča. Morda se zdiš komu preveč nedostopna, čeprav v resnici nisi. Precej razmišljaš o preteklosti in si nekako vezana na dogodke izpred nekaj let. Vse ostalo pa je kar v redu.

„Savetniki dnevi so počasi

Šifra: KOKICA

Ni bilo pretirano pametno, da si se prav v šoli toliko trudila s pismom, vsaj tako mislim. Počakala bi rajši do sobote... V puberteti si in tvoj odnos do okolja se spreminja, zato se spreminja tudi pisava. To ni prav nič strašnega. Vsak dan podobno opazuješ tudi pri sošolcih. Ko bo to obdobje mimo, se bo »čudežno« ustalila tudi pisava. Tekst, ki si ga izbrala, verjetno ni tako slučajen, kot bi se lahko zdelo. Radovednost je lahko tudi spolne narave. Če imaš kdaj težave z okoljem, jih imaš zato, ker kažeš večkrat manj čustvene topline, kot jo imaš. Za bolj poglobljeno analizo bova počakala še leto ali dve, ko boš bližje odraslosti.

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla:

Primorski dnevnik, 20. novembra 1988

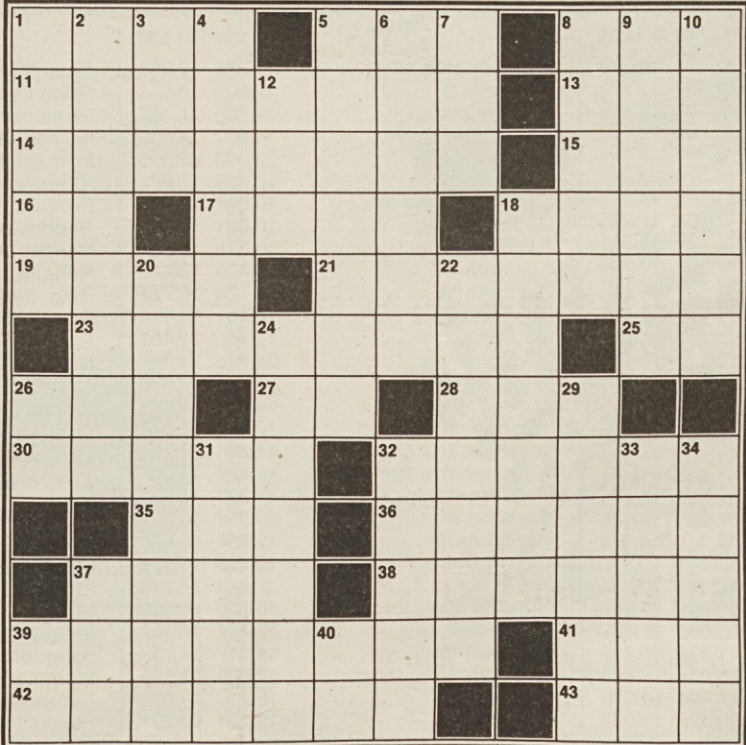
KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO: 1. mesto v Piemontu, 5. čebelja paša, 8. izraelska luka, 11. priprava za stiskanje, 13. reka Kozakov, 14. naša vas, 15. del dneva, 16. španski spolnik, 17. reka v Vzhodni Nemčiji, 18. angleški samokres, 19. sovjetska tiskovna agencija, 21. Apeninski polotok, 23. vrtenje, kroženje okoli osi, 25. Avstrija, Švedska, 26. četrti rimski kralj, 27. avt. oznaka Ravenne, 28. sodo število, 30. utežna enota za drago kamenje, 32. ena največjih roparskih ptic, 35. ameriška kukavica, 36.

cestne vijuge, 37. kopno, obdano z morjem, 38. orodja za gozdne delavce, 39. požeruh, 41. am. pevec King Cole, 42. kit je največji morski ..., 43. visoke igralne karte.

NAVPIČNO: 1. spokornik; menih, puščavnik, 2. proizvajalna stolov, 3. vmesna stena; mostovž, 4. enakost, 5. barvni lok na obzorju, 6. privrženci idealistične smeri v strgr. filozofiji, 7. vas v doberdobski občini, 8. pri kartah najmočnejše barve, ki jemljejo vse druge, 9. azijska država, 10. južnoameriško drevo in njegov sad, 12. ključ za dešifriranje, 18. gora v Sloveniji, 20. grški filozof, 22. ajdov kruh, 24. spolnik; člen, 26. Anatolij Karpov, 29. nasprotno od množine, 31. ...in od katode, 32. vrsta žuželke, 33. okit, 34. mesto v Laciju, 37. eden v Londonu, 39. Sara Simeoni, 40. naša nikalnica.

REŠITEV

42. sesalec, 43. asi. snedeneč, 41. Nat. otok, 38. sekire, 39. ant, 26. ovinki, 37. rat, 32. kondor, 35. RA, 28. dve, 30. ka, 25. AS, 26. Ank, 27. Italija, 23. rotacija, Sten, 19. TASS, 21. 16. el, 17. Odra, 18. kontrovel, 15. ura, kato, 13. Don, 14. med, 8. Aka, 11. stis- RAVNO: 1. Asti, 5. SAMO VODO-

Te dni v Portorožu

Posvet o sodelovanju v tekstilni industriji

V zadnjem času se v Jugoslaviji mnogo razpravlja o problemu skupnih vlaganj, zlasti se v pričakovanju novih pravil, ko bodo urejala to specifično vprašanje. Kar zadeva joint-ventures, pri katerih bi lahko bili soudeleženi Italijani, je prišlo te dni do pomembnega posveta med domačimi in italijanskimi gospodarstveniki s področja tekstila in tekstilne industrije. Na posvetu so pregledali nekatere predvidene inovacije davčne narave in normativ, ki naj bi po novem urejala proizvodno sodelovanje na srednji in dolgi rok, prenos tuje tehnologije, uporabo tehničnih naprav in nameščanje delovne sile.

Nova pravila, ki bodo sprejeta v tej zvezi pred koncem letošnjega leta, bodo omogočala poslovnim partnerjem iz tujine odpiranje lastnih podjetij v okviru načrtovanih prostih con; v njihovem okviru bo sevedamožno postavljati tudi mešana podjetja z jugoslovanskimi partnerji. Po najnovejših predlogih naj bi bila dopustna možnost, da bi se nove gospodarske in proizvodne pobude organizirale v obliki delniških družb. To je ena izmed najpomembnejših novosti kar zadeva industrijsko-tehnično sodelovanje med jugoslovanskimi OZDi in tujimi partnerji.

Kakor znano, se v zadnjem času in v zvezi z novim normativom za to področje mnogo razpravlja o interesu tujih partnerjev za skupno nastopanje v Jugoslaviji na področju turizma. Portoroški posvet je zdaj pokazal, da obstaja veliko zanimanje italijanskih partnerjev tudi za drug resor, in sicer za področje tekstilne industrije. V tem pogledu je prišla do izraza tudi zamisel o konkretni pobudi: predstavnik verige italijanskih veleblagovnic s tekstilom in oblačili Bernardi - ki smo ga pred časom že predstavili v Gospodarstvu - je povedal, da je študijski urad družbe pripravil načrt za odprtje nekaj takih prodajaln v Jugoslaviji in to predvsem v Istri. Grupa Bernardi je delniška družba, ki šteje okrog 40 veleblagovnic v Italiji. Skupna prodajna površina teh veleblagovnic znaša 45.000 kv. metrov, letni promet pa presega 250 milijard lir. Pred kratkim je družba odprla tri nove prodajalne v Ravenni ter v Bellinzoni in Laganu v Švici ter so prav načrti za najnovejšo veleblagovnico zamišljeni tako da bi lahko predstavljali ogrodje za jutrišnje pobude grupe - ki ima svoj glavni se-

dež v Basilianu v Furlaniji - na jugoslovanskem ozemlju. Delegirani upravitelj grupe Riccardo Di Tommaso takole razlaga interes Bernardijeve grupe za Jugoslavijo: naše veleblagovnice obišče vsako leto nekaj čez 3 milijone klientov: no, med temi je najmanj 600.000 klientov iz Jugoslavije. Prepričani smo, da zaradi krize, ki je zajela gospodarstvo SFRJ, so v tej državi še številni potencialni klienti naših trgovin, ki si ne morejo privoščiti takega obiska. Zaradi tega nameravamo priti mi k njim. Prav v ta namen živo sledimo dogajanju okrog sprememb jugoslovanske ustave in zlasti njenega 12. člena, ki se ukvarja s temi problemi. Naše cene so konkurenčne: mi odkupujemo blago v velikih količinah pri grosistih in smo zreducirali upravne stroške in stroške za osebe na minimum, in sicer tako da smo povsod uvedli prodajni sistem »postreži si sam«. Prepričani smo torej, da bomo znali in mogli zadovoljiti tudi jugoslovansko klientelo na njenih domačih tleh.

E. O.

Proračun EGS 1989 izkazuje prebitek!

Evropska komisija je pri zadnjem pregledu bilančnih postavk za leto 1989 ugotovila, da bo aktivna nepričakovano večja od pasive, in to za kakih 3,8 milijarde ecujev, kar ustreza 6.000 milijardam italijanskih lir. Zanimivo je, kako je prišlo do prebitka, kar predstavlja pravo presenečenje bodisi za upravitelje evropskih resursov, bodisi za članice dvanajsterice, ki prispevajo po določenih ključih v skupne finančne sklade: povečal se je priliv od raznih carinskih dajatev, hkrati s tem pa se je zmanjšal izdelek za podporo kmetijskim pridelkom: suša, ki je zajela znaten del kmetijskih površin, je namreč pripomogla k temu da so cene pridelkom narastle, to pa je zmanjšalo finančne posege podpornе nara-ve s strani EGS, tako da je slaba letina navidezno absurdno izboljšala finančno stanje dvanajsterice. Ministrski svet skupnosti, ki se bo sestal prihodnji tork, bi moral med drugim odobriti bilanco: če ta ne bo spremenjena, se bodo redni prispevki držav članic v skupne blagajne seveda ustrezno zmanjšali: v tem primeru bo Italija prihodnje leto prihranila okrog 600 milijard lir.

gospodarski dopis iz slovenije

Čarovnija ne more uspeti

Vlada je v gospodarskih napovedih za prihodnje leto zelo previdna. Napoveduje, da se bo družbeni proizvod povečal le za 1,5 odstotka. Industrijska proizvodnja naj bi dosegla le 1-odstotno rast, kmetijstvo pa naj bi svoje letošnje dosežke prihodnje leto popravilo za 6 odstotkov. Močno naj bi poskočil izvoz (za dobrih 5 odstotkov), pa tudi uvoz (za 8 odstotkov). Ob tem vlada napoveduje, da se bo oklepala treh liberalizacij: da cen ne bodo prepuščali nadzorovanju zveznega zavoda za cene, da bodo devize tržno blago, s katerim se bo še naprej trgovalo na deviznem trgu, in da bo uvoz sproščen. Prisega tudi, da bo obdržala realne obresti (obresti bodo večje od inflacije) in da se bo tečaj dinarja gibal glede na inflacijo in ponudbo deviz na deviznem trgu.

Videti je, da vlada ostaja pri tisti zasnovi ekonomske politike, ki jo je naredila že letos spomladi (majski ukrepi). Iz tega dejstva se dela velik sklep, da vlada ostaja pri tržni usmeritvi gospodarske politike. To poudarja tudi sama vlada, ki pravi, da vidi v takem modelu gospodarske politike zanesljiv način za zadrževanje in zmanjševanje inflacije. Pristavlja pa, da bo morala temeljito zmanjševati stroške za javne izdatke, omejevati obseg denarja in posojil, hkrati pa najti denar za pokritje najrazličnejših finančnih lukenj, ki zija-jo v finančnih obveznostih federacije in narodne banke, v proračunu, v presežku pri trgovanju s klirinškimi trgi, v sorazmerno velikih deviznih rezervah, ki jih je treba financirati...

Takšna zasnova gospodarske politike za prihodnje leto ne pomeni prav nobenega presenečenja. O presenečenju bi lahko govorili le, če bi ZIS ponudil drugačno zasnovo, kajti to bi pomenilo, da se je vlada izognila zahtevam tujih upnikov. Tako pa mora vsaj v grobem delati po kopitu, ki ga je izoblikoval za naše gospodarstvo mednarodni denarni sklad (IMF). Kljub temu pa je vlada v izjemno neugodnem položaju, saj jo prav zaradi podobne gospodarske politike letos kritizirajo z vseh strani. Predvsem pa ji očitajo izjemno visoko inflacijo, ki je minuli mesec že dosegla 236-odstotno letno rast.

Ali lahko torej taka gospodarska politika drugo leto zaustavi inflacijo

in z njo tudi gospodarsko krizo? Zdi se, da bo vse odvisno od tega, kako močno se bo vlada držala treh omejitvev! Ali ji bo uspelo znižati stroške za javne izdatke, ki so glavni vir inflacije. Letos ji to ni uspelo. Iz gospodarstva je tekla prevelika reka denarja. Proti državnemu parazitizmu si je gospodarstvo lahko pomagalo samo z zidanjem cen. Omejevati bo morala tudi plače ali pa jih vsaj zadržati v normalnem razmerju z dohodkom v podjetjih, kar pomeni, da tam, kjer nimajo dobička, tudi plače ne bi smeli dvigovati. To je hotela vlada že letos, pa ji je zaradi socialnih in političnih pritiskov zdrsnilo. Pokazalo pa se je, da socialni nemiri zaradi tega niso nič manjši, saj se plače najmanj povečujejo tistim, ki jih imajo najnižje. Zadrževati bo morala tudi denarne virov, zlasti tistega iz primarne emisije. Letos tudi tu ni imela srečne roke. Večina denarnih tokov je namreč določenih z najrazličnejšimi zakoni, vsi zakoni pa zahtevajo vedno več denarja.

Skratka: če bi hotela biti vlada pri inflaciji uspešna, bo morala biti dosledna prav tam, kjer letos ni bila in kjer je letos popustila: bodisi po svoji krivdi bodisi zaradi zahtev drugih.

Ali pa je kaj možnosti za uspeh? Zdi se, da malo. Zlasti zaradi tega, ker precejšen del države zahteva od vlade gospodarsko rast. Zmanjšati inflacijo in hkrati zagotoviti gospodarsko rast, ob tem pa ne imeti kapitala za pospešitev gospodarskega utripa, je gospodarska čarovnija, s katero se tudi v svetu ne morejo pohvaliti. Hkrati pa je prihodnje leto negotovo tudi zaradi tega, ker naj bi vendarle začeli z gospodarsko reformo. Kaže, da bo vsaj nekaj temeljnih gospodarskih zakonov že začelo veljati 1. januarja. Prilagoditev tem zakonom ne bo lahka in bo zopet zahtevala precej energije, ki je v podjetjih ne bodo mogli uporabiti v produkcijske namene. To bo zaviralo gospodarsko rast. Zaradi gospodarske stagnacije se bodo kritike zaradi gospodarske politike še okrepile in če se jim bo vlada uklonila (podobno kot je storila letos), bo iz take mešanice kaj malo res uporabnega za zmanjševanje inflacije.

Jože Petrovič

patronat inac svetuje

boris simoneta

Kako je z revizijo rente INAIL

Vpr.: »Pred petimi leti sem si pri kmečkem delu hudo poškodoval roko in INAIL mi je tudi priznal rento, ki mi jo redno izplačuje. Vendar pa iz dneva v dan opažam, da postajajo posledice vse bolj hude in določenih del sploh ne morem več opravljati. Lahko vložim prošnjo za poslabšanje?«

T. M.

Odg: Vsak kmečki zavarovanec obvezno plačuje tudi prispevke za zavarovanje pri INAIL proti nezgodam pri opravljanju kmečkih opravil. V primeru poškodbe, kot je bil vaš slučaj pred petimi leti, pritiče ponesrečencu precej visoka dnevna odškodnina (trenutno preko 31 ti-soč lir na dan) od tretjega dne, vse dokler traja trenutna nesposobnost za delo. Ko ste klinično ozdraveli, vam je INAIL ugotovil v kolikšni meri ste utrpeli trajne posledice in

je kvantificiral stopnjo invalidnosti. Če ta znaša vsaj 11 odstotkov, avtomatično dozorj pravica do rente in v obdobju desetih let lahko ponesrečenec trikrat zahteva revizijo zaradi poslabšanja. Treba je vsekakor zahtevo podkrepiti s specialističnim zdravniškim spričevalom in o utemeljenosti zahtevka se nato izreče zdravniški kolegij ob prisotnosti tudi zavarovalčevega zdravnika.

Formalno imate vso pravico, da zahtevate revizijo, in v kolikor vam bodo odstotek invalidnosti povečali, bo manj možnosti, da bi vam INAIL ukinil rento po desetih letih. Če je invalidnost nižja od 15 odst., INAIL namreč kapitalizira rento z enkratnim izplačilom odškodnine, v nasprotnem primeru pa mesečna renta postane dokončna.

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute		Devize	
	10.11.88	18.11.88	10.11.88	18.11.88
Nemška marka	742,85	743,84	742,85	743,84
Nizozemski gulden	680,58	659,79	680,58	659,79
Belgijski frank	35,539	35,497	35,539	35,497
Danska krona	193,10	192,75	193,10	192,75
Norveška krona	199,02	196,16	199,02	196,16
Švedska krona	214,28	213,07	214,28	213,07
Ameriški dolar	1310,70	1295,10	1310,70	1295,10
Kanadski dolar	1068,50	1047,60	1068,50	1047,60
Španska pezeta	11,306	11,288	11,306	11,288
Portugalski eskudo	8,975	8,902	8,975	8,902
Grška dragma	9,023	8,961	8,50	8,50
Avstrijski šiling	105,976	105,005	105,976	105,005
Francoski frank	218,09	217,65	218,09	217,65
Švicarski frank	886,20	885,68	886,20	885,68
Japonski jen	10,562	10,498	10,562	10,498
Funt sterling	2354,—	2346,50	2354,—	2346,50

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	10.11.88	18.11.88		10.11.88	18.11.88
F. šterling zlat	137.000	135.000	Zlato (gram)	17.700	17.650
Napoleon	108.000	104.000	Srebro (gram)	285,50	268,50

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽ NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum			Družbe	Datum		
	11.11.	18.11.	+ — %		11.11.	18.11.	+ — %
Alleanza	41.250	40.270	-2,4	Italmobiliare	141.500	145.400	+2,7
Assitalia	16.370	15.900	-2,9	Mediobanca	20.206	19.800	-2,0
Bca Comm. It.	3.085	3.050	-1,1	Montedison or.	2.055	1.957	-4,8
Bco Roma	7.680	7.400	-3,6	Montedison ris.	960	930	-3,1
Bastogi	318	303	-4,7	Olivetti ord.	9.905	9.550	-3,6
Benetton	11.450	10.680	-6,7	Olivetti priv.	5.910	5.700	-3,5
Nuovo Bco A.	3.390	3.185	-3,2	Pirelli S.p.A.	3.145	2.979	-5,3
Cigahotels	4.899	4.705	-4,0	RAS	43.990	42.500	-3,4
Cred. It.	1.623	1.618	-0,3	Rinascente	5.010	4.900	-2,2
CIR	6.120	5.850	-4,4	SAI	21.055	20.980	-0,3
Eridania	6.100	5.900	-3,3	SIP	3.080	2.988	-2,9
Fiat ord.	10.190	9.888	-3,0	SME	4.721	4.661	-1,3
Fiat risp.	6.125	5.965	-2,6	SNIA Viscosa	2.825	2.701	-4,4
Generali	43.700	44.280	+1,3	Standa	18.790	18.500	-1,5
IFI risp.	20.250	19.745	-2,5	STET	4.035	3.990	-1,1
Iniz. Meta	—	—	—	Toro ord.	22.290	21.010	-5,7
Italcable	14.150	13.340	-5,7	Toro priv.	14.200	13.601	-4,2
Italia Assic.	11.670	11.290	-3,2	Unipol	16.030	15.990	-0,2

Pogojenost italijanskega finančnega tržišča se je jasno izkazalo v preteklem tednu. Po ameriških volitvah je vrednost dolarja znatno padla, kar je negativno vplivala na sa svetovna tržišča, z izjamo Tokia. V Italiji se je pridružila še tehnična zapadlost borze. Prevladale so zato prodaje, ki so povzročile znatno nazadovanje indeksa. Izvedenci pričakujejo sedaj povišanje obrestnih mer v Ameriki v podporo drsečemu dolarju. V taki negotovosti si investitorji ne upajo prevzeti novih pobud in raje razbremenijo pozicije. Vlada proučuje možnost obdavčenja finančnih dohodkov. Ukrep bo sprejet v skladu z normami, ki jih bodo sprejele države članice Evropske skupnosti in ki bodo stopile v veljavo leta 1990. Jutri se začne klasiranje delnic MEDIOBANCA pri zasebnikih. Zanimanje za operacijo je veliko in pričakovati je, da se bo pozitivno zaključila.

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotinke dolarja za funt)

Baker wirebars	144.625-14950
Baker elektrolitičen	146.80-147.30
Bakrovi odpadki št. 2	100
Cink high grade	59,50 - 72
Cink elektrolitičen	69 - 72,50
Paladij 99,9	126
Platina (v dolarjih za unčo troy)	557,50-558,50
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	113 - 114
Srebro 999 (stotinke dolarja za unčo troy)	605

London

Svinec bel dry fob UK	756
Aluminij 99,5%	—
Nikelj high purity	—
Jeklo v palicah	—
Cinkova pločevina	—
Živo srebro v jeklenkah po 76 funtov	295 - 305

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lešniki november, december	550
Soja iz Nizozemske november	81,50
Palmovo olje Sumatra november	400
Sončnica november, januar	445
Kokosovo olje Filipini (v dol. za long ton)	557,50
december januar	557,50
Laneno olje oktober, januar	645
Ricinovo olje (ex tank) november, december	1.130

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž december	157.—
Rž marec	161.—
Rž maj	163,80
Oves november	151
Oves december	147,80
Oves marec	150,50
Ječmen november	122,80
Ječmen december	123,50
Ječmen marec	130,70
Pšenica oktober	150,70
Pšenica november	156
Pšenica december	154.—

BOMBAŽ

New York (stotinke dolarja za funt)

December	52,39
Marec	53,32
Maj	53,60

Aleksandrija (stotinke dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	—
Giza 45 g	—

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	13.100
November	13.274
december	13.130
Januar	13.110

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)			10.11.8818.11.88			10.11.8818.11.88			10.11.8818.11.88		
Ala	12.071	12.079	Fondimpiego	11.605	12.303	Phenixfund	10.354	10.247			
America	11.962	11.872	Fondinvest 1	12.295	—	Primecapital	24.917	24.457			
Arca BB	19.928	19.629	Fondinvest 2	14.706	14.491	Primecash	12.612	12.064			
Arca RR	11.809	11.769	Fondo Centrale	14.872	14.633	Primeclub Azion	9.949	9.778			
Arca 27	9.996	9.799	Fondo Profess.	29.058	29.396	Primeclub Obbl.	10.989	10.978			
Aureo	16.370	16.073	Genercomit	17.256	17.481	Primerend	18.727	18.456			
Aureo Previdenza	11.529	11.359	Genercomit Rend	10.600	10.623	Promofondo 1	10.661	10.496			
BN-Multifondo	11.404	11.265	Geporeinvest	10.621	10.459	Redditosette	15.411	15.370			
BN-Rendifondo	11.235	11.241	Geporend	10.378	10.367	Rendicredit	11.187	11.183			
Capitalcredit	10.660	10.528	Gestielle B	10.479	10.217	Rendifit	11.694	11.705			
Capitalfit	12.859	12.720	Gestielle M	10.724	10.728	Risp. Italia Bil.	16.769	16.600			
Capitalgest	14.910	14.712	Gestiras	18.151	18.114	Risp. Italia Redd.	14.051	14.040			
Cashbond	10.590	10.601	Imi 2000	11.755	11.761	Rologest	11.066	11.052			
Cash Management F.	13.217	12.969	Imicapital	24.715	24.405	Rolomix	10.580	10.440			
Centrale Capital	11.245	11.009	Imindustria	9.808	9.655	Salvadanaio	10.668	10.607			
Centrale Global	10.299	10.102	Imirend	14.419	14.382	Sforzesco	11.496	11.492			
Centrale Reddito	11.283	11.234	Interbancaria Azion.	17.849	17.577	Venture-Time	11.569	11.493			
Commercio Turismo	10.007	9.839	Interbancaria Obbl.	14.581	14.555	Verde	11.534	11.528			
Corona Ferrea	11.401	11.224	Interbancaria Rend.	14.994	14.966	Visconteo	15.560	15.305			
Eptabond	11.694	11.669	Investire Azion.	11.221	11.064						
Eptacapital	10.859	10.671	Investire Bil.	10.992	10.791	TUJI (v dolarjih)					
Euro Andromeda	16.331	13.295	Lagest Azion.	11.654	11.510	Capital Italia	32,10	32,63			
Euro Antares	13.319	10.586	Lagest Obb.	10.786	10.809	Fonditalia	71,66	72,53			
Euromob. Cap. Fund.	10.751	10.870	Libra	17.365	17.144	Interfund	35,59	37,34			
Euromob. Redd.	10.909	10.934	Money-Time	10.536	10.530	Int. Securities	25,70	26,32			
Euro Vega	10.919	23.169	Multiras	17.411	17.162	Italfortune	22,57	40,79			
Fiorino	23.564	11.282	Nagracapital	14.917	14.759	Italunion	40,94	23,10			
Fondattivo	11.633	25.719	Nagrend	12.599	12.595	Mediolanum S. F.	36,65	36,39			
Fondersel	26.037	11.410	Nordcapital	10.210	10.065	Rominvest	33,05	33,43			
Fondicri 1	11.404	10.370	Nordfondo	12.221	12.221	Fondo Tre R. Lit.	38,038	37,711			
Fondicri 2	10.495	11.623									

Stotine primerkov je med vojnami zbral prof. Michele Gortani

Bogat etnografski muzej v Tolmeču

V osrčju Tolmeča, v palači Campeis, ki so jo zgradili v 17. stoletju, je zelo lepo urejen Karnijski muzej ljudske umetnosti in tradicije. V številnih sobanah ter manjših prostorih muzeja je zbrano ogromno etnografskega gradiva.

Sto in sto kosov pohištva, posod, obrtnih pripomočkov, kmečkega orodja, in še in še, je raziskovalec profesor Michele Gortani pričel zbirati takoj po prvi svetovni vojni. Takrat je imel že štirideset let. Uvidel je, da je bilo med vojno veliko uničenega, da bo napredek marsikatero stvar spravil v pozabo in v uničenje. Zaradi tega se je Gortani načrtno lotil zbirati vse, kar so ljudje zavržli, opremo delavnic takih ljudi, ki so odhajali v tujino. Še huje je seveda bilo po drugi vojni, še zlasti takrat ko je tudi v te kraje prišlo blagostanje, ko so ljudje kupovali vse plastične novotarje in zavržli staro pohištvo, posodo, orodje.

Gortaniju pa je že prej uspelo zbrati vse tisto, kar bi lahko pričalo o nekdanjem življenju preprostih ljudi te gorate dežele. Etnografsko blago je zbral ter uredil v muzeju sredi Tolmeča. On in njegovi sodelavci so orodje in drugo, kar je Karnijcem služilo od 14. do 20. stoletja, uredili tako, da dobimo ob obisku

muzeja dokaj podroben pregled nekdanjega življenja v teh krajih.

Nekatere sobane so urejene tako, da dobimo v njih polno sliko nekda-

nega življenja kmečke gospodinjice, obrtne dejavnosti, kmečkega življenja. Lepo urejene so spalnice s stilnim pohištvom kot tudi kuhinje —

tako vidimo na naši sliki — in drugi prostori nekdanjih stanovanjskih hiš kot tudi obrtnih delavnic. V glavnem so tu zbrani predmeti, ki so jih uporabljali kmetje. Imamo pa tudi prikaz življenja bogatejših slojev, predvsem trgovcev. V Karniji je bil doma industrijec Linussio, ki je imel v svojih delavnicah več tisoč žensk, tu izdelano blago je prodajal po vsej Evropi.

Muzej v Tolmeču je v zimskih mesecih odprt od 9. do 12. ter od 14. do 17. ure, zaprt je ob torkih. Po avtocesti je iz naših krajev, z Goriškega ter Tržaškega, mogoče priti v osrčje Karnije v zelo kratkem času.

Obisk v etnografskem muzeju pa ne bi bil popoln, če ne bi poskusili tipičnih karnijskih jedi. Z njimi nam bodo postregli v Tolmeču v hotelu Roma (tja sicer moramo telefonsko najaviti naš prihod, kuhajo namreč samo po naročilu) ali v hotelu Ciment. Karnijske jedi dobimo tudi v nekaj kilometrov oddaljeni Arta Terme v gostišču Salon, ter v bližini avtocestnega izstopa v hotelu Carnia v istoimenskem kraju. Še nekaj kilometrov je do Ville Santine, kjer prodajajo tipične vezenine.

MARKO WALTRITSCH

V vsem svetu uspehi letalskih prevoznikov

Med otokom Korzika in francoskim kopnom imajo vsak dan veliko letalskih in pomorskih zvez. Potrebe pa naraščajo še zlasti v poletnem času, saj je Korzika postala priljubljen letoviški kraj. Korziška letalska družba je kupila dve novi letali ATR-72. Leteti bosta pričeli na pomlad leta 1990.

Ameriška družba American Airlines bo uvedla v maju 1989 dve vsakodnevni progi med Chicagom in Brusljem ter New Yorkom in Brusljem. Iz belgijske prestolnice bosta progi podaljšani do Hamburga in Düsseldorfa. Ista družba bo prihodnje leto vzpostavila tudi proge med Chicagom in Stockholmom ter New Yorkom in Lyonom.

221.500 lir je cena enkratne enosmerne vožnje med Verono in Catano. Družba Alisarda, katere lastnik je Aga Khan, je vsakodnevni polet na tej relaciji uvedla pred nekaj tedni.

Francoski tour-operator Nouvelles Frontieres, znan zlasti med mladimi potniki, je vzpostavil dvotedensko letalsko povezavo med Trevisom in Parizom. Vzletijo so ob ponedeljkih in petkih. Povratna karta stane 230.000 lir.

Za povezavo med Amsterdamom in Trevisom se zanima nizozemska letalska družba KLM. Na tej progi naj bi letela letala focker 100.

Za nekaj več kot 30 odstotkov je v prvem letošnjem polletju narasel denarni iztržek hongkonške družbe Chatay Pacific. Čisti dobiček se je v tem času povečal za 23 odstotkov.

Investicije na italijanskem Jugu

Nad 500 milijard lir v 3 letih za turistične infrastrukture

Na italijanskem Jugu bodo v prihodnjih letih veliko denarja vložili v posodobitev obstoječih turističnih struktur, gradnjo novih, ter v izgradnjo vrste novih naprav. Italijani si namreč prizadevajo privabiti v južne predele države čimveč turistov, ki drugače te kraje preletijo in gredo počitnikovat v Grčijo, Tunizijo ali še kam dlje preko Sredozemlja.

Rimska vlada je izdelala triletni načrt tja do leta 1990. Investicije naj bi znašale 518 milijard lir. Pridobili bi nad 4.300 novih delovnih mest. V posredstven način se vključuje tudi pobuda, ki so jih predstavile tako javne ustanove kot zasebniki. Kar 37 odstotkov denarja naj bi šlo za valorizacijo kulturnih dobrin, 31 odstotkov bi porabili za gradnjo marin, 20 odstotkov za ureditev parkov.

Na italijanskem Jugu se turistični delavci pritožujejo, da so odrezani od sveta, da se jih turisti izogibajo, ker da nimajo zadostnih letalskih zvez. Tudi to pomanjkljivost naj bi kmalu odpravili.

Turizem 1988 v Italiji: 18.000 milijard

18.000 milijard lir naj bi znašal iztržek letošnjega italijanskega turizma. Ta podatek je v študijski raziskavi Bance Nazionale del Lavoro. Iztržek naj bi bil letos kar za 15 odstotkov večji od lanskega.

Upoštevajoč dejstvo, da bodo Italijani, ki potujejo na tuje, tam letos

porabili 7.000 milijard lir, bančniki ugotavljajo, da bo letošnji presežek dosegel 11.000 milijard lir.

Za dvajset odstotkov se je povečal kredit, ki so ga banke dale turističnemu sektorju. Ob koncu letošnjega marca so banke turističnim operaterjem dale posojila v skupni višini 6.000 milijard lir.

Koledarček celjskega turizma

Celjska turistična zveza je letos že petnajstič izdala Turistični koledarček — informator za leto 1989.

Brošura vsebuje vrsto pomembnih turističnih podatkov, kot npr. splošen opis celjskega turističnega območja, etnološke zanimivosti, predstavlja kulturne in sakralne spomenike, muzeje, pomnike NOB, možnosti športa in rekreacije, predstavlja zdravilišča z indikacijami na svojem območju, predstavlja planinske poti in planinske postojanke, podatke o kmečkem turizmu in podrobneje opisuje vse večje turistične kraje. V njem so tudi naslovi turističnih agencij, kampov in pomembnejših izletniških točk.

■ Japonski turisti, ki prihajajo na obisk v Italijo — letos se je njih število povečalo za 37 odstotkov — bodo odslej imeli na voljo lastne vodiče. Ti potrebujejo posebno italijansko dovoljenje. Doslej so takim dovoljenjem tujcem italijanski vodiči oporekali. Japonci so zagrozili, da bodo letovali drugje, zaradi tega je rimska vlada dala posebno dovoljenje.

Međugorje: raj za vernike posebno pa še za poslovneže

Včasih se človek zamisli nad minljivostjo sveta, relativizira pomen novonastalih, ponavadi vsiljenih, vrednot in spozna bridko stvarnost, ki je sestavljena iz klišejskega, narejenega in nizkotnega oportunizma. Rešitev iz začaranega sveta tako imenovane civilizirane družbe torej nujno vodi v smer iskanja pristnih vrednot človeštva, tistih temeljev, na katerih sloni prozorno čisti medsebojni odnosi in ki ne gredo skozi kvarljivo prizmo sedanjosti. Prostitucija, čeprav je najbolj stara obrt na svetu, mamila, privid za lahkim zaslužkom pa so le najbolj v nebo vpiljoči negativni aspekti te stvarnosti. Potreben je zato povratek k Bogu, k tistemu, ki nam priskoči na pomoč v težkih trenutkih in ki nas nikoli ne zapusti.

Te so, verjetno, misli, ki spremljajo oziroma vzpodbudijo vernike, ki v vse večjem številu obiščejo Medjugorje, novo Meko evropskega katolištva. Nedvomno pa se nad Marijinimi srečanji s tamkajšnjimi otroki najbolj veselijo domačini, saj se je odročni hercegovski zaselek v osmih letih spremenil in pojem romarskega turizma. Seveda ni bil v mojem primeru nihče od zgornjih vzgibov tisti, ki me je privedel v mali hercegovski kraj. V Medjugorje me seveda ni privedlo upanje, da bom srečal večno luč ali da bi prosil za pomoč, čeprav iskreno ne razumem, zakaj se mnogi zapodijo v cerkve posebno takrat, ko nekaj potrebujejo. V Medjugorje me je gnala radovednost nad pojavom in krajem, ki si je v zadnjih letih priboril mesto v vseh sredstvih javnega obveščanja.

Tistim, ki se bodo odločili za to božjo pot svetujem, da se z avtomobilom peljejo preko Karlovca, Bihača in

Mostarja, saj je na tej relaciji pokrajina izredna, cesta kolikor toliko dobra, promet sprejemljivo gost, predvsem pa na poti lahko obiščejo več ogleda vrednih krajev. Posebne omembe veljajo mesta Jajce, Travnik in Mostar. V lepem bosanskem mestu Jajce je bilo drugo zasedanje AVNOJ-a, na katerem so Tito in tovariši postavili temelje novi Jugoslaviji. V kraju imajo lepo muzejsko zbirko o tem dogodku, o zgodovini Jajca in splošno o NOB v Bosni in Hercegovini. Mestce Travnik je približno 150 kilometrov oddaljeno od Medjugorja in je stara predstolnica Bosne. Travnik je zgrajen sredi gora in ga posebno okarakterizirajo bogate džamije, ki pričajo o razkošni preteklosti kraja. Tudi v Mostarju je več kulturno-zgodovinsko-verskih znamenitosti, mesto pa je poznano predvsem po res visokem mostu nad Neretvo.

Moram povedati, da sem bil že pred odhodom precej skeptičen glede Medjugorja, saj mi ni bil verski turizem nikoli posebno po godu. Iz otroških let se spominjam, kako nas je župnik vodil na Barbano, otok pri Gradežu, kjer je zgrajeno veliko svetišče. Živo so mi ostale v spominu stojnice s sladnicami in vsemogočimi verskimi spominki, tako, da sem pot na Barbano v otroški naivnosti večkrat primerjal s potjo v Gorico — ko je bil v tam Andrejev sejem...

Na poti sem ustavil štoparju, ki mi je kaj kmalu predstavljal bistvo Medjugorja. Dejal je: »Če potrebujete prenočišče, vam ga jaz lahko preskrbim. Plačilo bo seveda v devizah, saj je to edino plačilno sredstvo, ki ga poznamo v Medjugorju.« Kratko, jedrnat in zgovorno, kajne?

Kronika dogodkov, ki so sledili, je za božje poti povsem nekaj običajnega. Prvi na vrsto je seveda prišel obisk (drugi bi temu lahko rekli romanje) prizorišča prvega snidenja z Marijo. Kraj je kake pol ure peš stran od centra vasic, ki se je v zadnjih osmih letih sicer spremenila v pravo mestec. Pot po skalah od vznožja hriba do kraja, kjer so kratkohlanci prvič videli in govorili z Jezusovo mamo, pa je povsem zlizana, kar tudi priča o številčnosti romarjev in radovednežev.

Osrednji dogodek vsakega dne pa se odvija točno ob 17.40. Zakaj? Takrat se namreč otroci, ki so medtem že postali odrasli, v stranski sobici novozgrajene velike cerkve sestanejo z Marijo. Seveda je vstop v sobico dovoljen samo izbrancem, jaz pa, kljub vloženemu trudu, nisem bil med temi. Srečanja z Marijo so dnevna, 365 dni na leto, kar kraju zagotavlja reden priliv romarjev in deviz. Marija je svojim sogovornikom baje tudi povedala, da je Medjugorje zadnji kraj, kjer se bo prikazovala. Z drugimi besedami: vsi čimprej v Medjugorje, dokler je še čas. Sočasno nekaj desetih duhovnikov napaja z božjim naukom večje vernike. Molitve se sicer nadaljujejo do pozne večera. Še to. Medjugorje je eden redkih krajev zunaj ozemlja SR Slovenije, čeravno ne edini, kjer slovenščina ni zapostavljena, saj tudi slovenski duhovniki v materinščini nemoteno opravljajo svoje poslanstvo.

Obisk Medjugorja sem sklenil s nakupom simpatičnih podob in kipcev (sicer malce kičastih) međugorske Marije. Eden izmed kipcev krasi tudi mojo pisalno mizo. Zaenkrat je to edina oblika, s katero sem se z njo setal...

FABIO GERGOLET

Mladinski hoteli po Evropi nudijo ceneno prenočišče

Štiri milijone članov ima v vsem svetu International Youth Hostel Federation (IYHF), federacija nacionalnih zvez tako imenovanih mladinskih hotelov. Član te mednarodne zveze v Italiji je AIG, ki upravlja 51 mladinskih hotelov. Med temi je tudi tržaški, ki se nahaja tik pri Miramarskem gradu. V hotelih mladi člani iz vsega sveta dobijo prenočišče po zmerni ceni. Italijanski člani plačajo 8.000 lir, tuji pa 24.000 lir.

V Italiji so najbolj obiskani mladinski hoteli v Firencah, Rimu in Benetkah. Samo v rimskem so letos imeli 197.000 nočitev, od teh je bilo sto tisoč tujih. Mladinska hotela v Neaplju in Turinu pa sta bila napol prazna. V vsej Italiji so v letošnjih prvih devetih mesecih imeli nad pol milijona nočitev.

V drugih evropskih državah pa imajo veliko več mladinskih hotelov kot v Italiji. Mreža teh mladinskih prenočišč je razvita še zlasti v Nemčiji, Veliki Britaniji ter Franciji. Cene nočitev so veliko nižje kot v običajnih hotelih pa čeprav najnižje kategorije. Mladi pa lahko v teh hotelih prespijo le nekaj dni. V teh državah v poletnem času usposobijo za prenočevanje mladih

Mladinski hotel v Trstu

tudi dijaške ter študentske domove ter tudi šolske stavbe, v katerih v ta namen pripravijo prostore, kjer so obi-

čajno učilnice. Ponekod, v toplejših krajih, v ta namen služijo tudi veliki šotori, postavljeni na športnih igriščih.

RAZSTAVA MOTORJEV

SEJMIŠČE V PORDENONU
19. - 27. NOVEMBER 1988

URNIK: delavniki 17.00 - 23.00, sobota in nedelja 9.00 - 23.00

Nogomet: včeraj v kvalifikacijski tekmi za SP 1990

Odličen konec tekme Jugoslavije

JUGOSLAVIJA - FRANCIJA 3:2 (1:1)
STRELCI: Perez v 3. min., Spasić v 11. min., Souzee v 68. min., Sušić v 76. min., Stojković v 82. min.

JUGOSLAVIJA: Ivković, Stanojković, Spasić (Jurić), Katanec, Jozić, Hadžibegić, Stojković, Sušić, Cvetković (Savićević), Baždarević, Vujović.

FRANCIJA: Bats, Amoros, Kastendeuch, Boli, Roche, Souzee, Dib, Tigana, Paille, Ferreri (Papin), Perez (Bravo).

SODNIK: Fredriksson (Švedska). **GLEDALCEV:** 10.000.

BEGRAD — V kvalifikacijskem srečanju skupine 5 za svetovno prvenstvo 1990 v Italiji je včeraj v Beogradu Jugoslavija osvojila izredno pomembno zmago nad Francijo, ki jo je včeraj prvič vodil novi trener Michel Platini.

Tekma je bila zelo razburljiva in napeta. Prvi so namreč povedli Francozi, kaj kmalu pa je izenačil Spasić.

Cepprav so »plavi« tudi v drugem polčasu stalno napadali, so spet povedli Francozi. V končnih minutah pa so Jugoslovani še močneje napadali in tudi kronali svoj napor s dvema krásnima zadetkoma Sušića in Stojkovića.

Zmaga Osimovih varovancev je povsem zaslužena. »Plavi« so namreč igrali zelo požrtvovalno, borbeno in napadalno.

V prihodnjem srečanju se bodo Jugoslovani spoprijeli s Ciprom in imajo seveda možnost, da pospravijo nov par točk in utrdijo prvo mesto na lestvici.

SKUPINA 5

IZIDI DOSEDANJIH SREČANJ					
Norveška - Škotska	1:2				
Francija - Norveška	1:0				
Škotska - Jugoslavija	1:1				
Ciper - Francija	1:1				
Ciper - Norveška	0:3				
Jugoslavija - Francija	3:2				

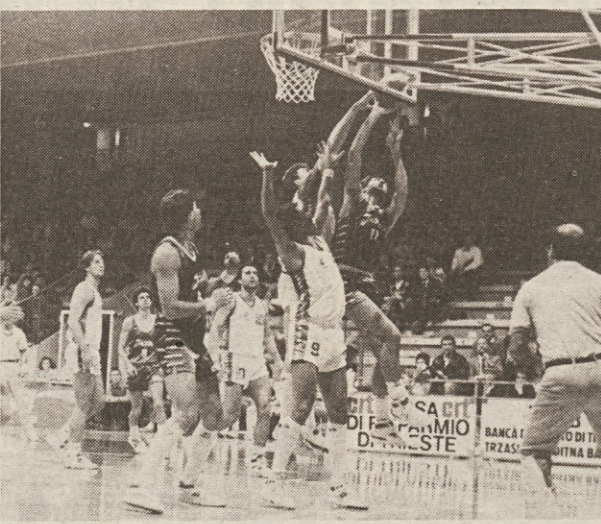
	LESTVICA					
Jugoslavija	2	1	1	0	4:3	3
Škotska	2	1	1	0	3:2	3
Francija	3	1	1	1	4:4	3
Norveška	3	1	0	2	4:3	2
Ciper	2	0	1	1	1:4	1

PREOSTALI SPORED

11.12. Jugoslavija - Ciper; 8.2.1989 Ciper - Škotska; 8.3. Škotska - Francija; 22.4. Škotska - Ciper; 29.4. Francija - Jugoslavija; 16.5. Norveška - Ciper; 14.6. Norveška - Jugoslavija; 5.9. Norveška - Francija; 6.9. Jugoslavija - Škotska; 11.10. Francija - Škotska; 11.10. Jugoslavija - Norveška; 28.10. Ciper - Jugoslavija; 15.11. Škotska - Norveška; 18.11. Francija - Ciper.

Košarka: danes ob 17.30 v B-2 ligi

Jadranovci v Raveni

V 8. kolu košarkarske B-2 lige bo danes gostoval v Raveni, kjer se bo ob 17.30 spoprijel z domačim moštvom Basket Ravenna. Na sliki: trenutek z nedeljske domače tekme Jadran - Montebelluna

Šahovska olimpiada v Solunu

Jugoslavija na vrhu

SOLUN — Jugoslavija je v petem kolu šahovske olimpiade v Solunu premagala Francijo s 3:1, saj sta v nadaljevanju prekinjenih partij zmagala tako Ljubojević proti Spasskemu kot tudi Kovačević proti Miralesu. Na sinočnjem srečanju proti Danski pa Jugoslavija vodi proti Danski z 2:1 (1).

Na prvi deski je ob preutrujenosti Ljubojevića Nikolij remiziral s Hanseonom, na drugi je Velimirović prekinil v zmagani poziciji proti Hoju, na tretji je Sokolov remiziral z Mortensenom, Kovačević pa nadaljuje z odličnimi igrami, saj je premagal Kristensena. V šestem kolu ženskem olimpiadi je Jugoslavija gladko premagala Romunijo s 3:0.

Tenis: Steffi Graf »out«

NEW YORK — Američanka Pam Shriver je v polfinalu ženskega »mastera« premagala prvo favoritinjo Steffi Grafovo s 6:3, 7:6, ki je sicer igrala z influenco. Američanka bo igrala v finalu proti zmagovalki med Sukovo (ČSSR) in Argentinko Sabatinijevo.

Predsednik CONI

Arrigo Gattai včeraj v Vidmu

VIDEM — Včeraj se je v Vidmu mudil predsednik italijanskega olimpijskega odbora (CONI) Arrigo Gattai, ki se je srečal z delegati raznih pokrajinskih športnih zvez.

Gattai je prisotnim med drugim dejal, da italijansko športno gibanje trenutno preživlja težke trenutke, še posebno v atletiki in tenisu. Položaj pa ni nič slabši od prejšnjih let.

Košarka: »zmaga« Borisa Stankovića

MÜNCHEN — Generalni sekretar FIBA, Jugoslovan Boris Stanković je dosegel novo in zelo pomembno »politično« zmago. V pokalu prvakov ne bo več absurdnih srečanj na nevtgralnem igrišču med Sovjeti CSKA in Izraelci Makabiji. Moskovanči bodo torej igrali v Tel Avivu, Izraelci pa v Moskvi.

Včeraj so tudi izžrebali pare vseh evropskih klubskih tekmovanj. V 1. kolu pokala prvakov (8. 12.) pa bodo pari naslednji: Makabi - Barcelona; Jugoplastika - Limoges; Aris - Nashua; CSKA - Scavolini.

Danes v italijanski košarkarski A-2 ligi

San Benedetto v Firencih

Ob tem, da bo vodilni Irge gostoval v Vidmu proti Fantoniju, se goriškemu košarkarskemu prvotilgašu San Benedetto ponuja lepo priložnost, da se dokoplje do vrha lestvice. Gostovanje v Firencih pri ekipi Neutroroberts sodi med tista, ki so v dometu razpoloženih Goričanov. Njihov drevisnji nasprotnik ne sodi namreč ne med boljše ne med slabše ekipe v ligi. Res pa je tudi, da se želi toskanska ekipa oddolžiti svojim navijačem za povprečen start.

DANAŠNJI SPORED: Neutro - San Benedetto; Pescara - Sangiorgese; Fantoni - Irge; Viola - Glaxo; Annabella - Jolly; Sharp - Kleenex; Marr - Filodoro; Teorema - Braga.

Paini - Divarese 83:79

V antipirani tekmi A-1 lige pa je včeraj v Neaplju domači Paini premagal Divarese s 83:79 (43:46).

V tem kolu bo na sporedu tudi tradicionalni derbi med milanskim Philipsom in cantujsko Wiwo, zanimiv pa bo tudi derbi Veneta med Hitachijem in Benettonom.

DANAŠNJI SPORED: Philips - Wiwa; Phonola - Scavolini; Arimo - Knorr; Enichem - Snaidero; Ipifim - Alno; Riunite - Allibert; Hitachi - Benetton.

Stefanel doma proti Trapaniju

Racine iz Trapanija, ki bo v današnjem 8. kolu košarkarske B-1 lige gostoval v Trstu, je eden od najuglednejših predstavnikov »deveterice«, ki na vrstnem redu zasleduje vodilni Stefanel. Moštvo iz Trapanija se je namreč letos precej okrepilo z nekaterimi bivšimi prvotilgaši in računa na uvrstitev v končnico. To je prav gotovo najboljše nasprotnik od tistih, s katerimi se je Stefanel doslej pomeril doma. Vsekaror pa lahko le podcenjevanje prepriča Tržčanom, da se dokopljejo do svojega sedmega uspeha, s čimer bi menda še okrepili svoj položaj na vrhu lestvice.

DANAŠNJI SPORED: Campobasso - Rieti; Benati - Electrolux; Inalca - Roseto; Docksteps - Cuki; Ragusa - Faciba; Numera - Conad; Stefanel - Racine Trapani; Ranger - Coop.

Odbojka: v moški C-2 ligi

Zrela igra Bora Cunja

LIBERTAS TURRIACO - BOR CUNJA 1:3 (15:10, 13:15, 9:15, 12:15)

BOR: Batič, Marega, Romano in Pavel Pernarčič, Budin, Stančič, Štrajn. V včerajšnji tekmi so borovci pokazali, da so zelo zrela ekipa, ki zna izkoristiti vsako pomanjkljivost nasprotnika. Kot se je že večkrat zgodilo, je prvi set za naše bil problematičen. Predvsem sprejem je bil večkrat neprecizen, tako da je nasprotnik lahko igral učinkovit protinapad. V nadaljevanju so se »avtoprevozniki« razgledali in enostavno prebijali nasprotnikovo obrambo.

Zanesljiva sta bila predvsem servis in napad, tokrat pa je tudi blok bil zelo učinkovit. V končnici je bil nasprotnik v vodstvu tudi 12:8, a naši so obdržali mirne živne in domov odnesli dragoceni točki. Ta zmaga je zelo važna, tako da ohranja Bor prvo mesto na lestvici in se predstavlja kot zelo močna ekipa. Vsi igralci so zaigrali odlično tekmo. (M. Marega)

VOLLEY BALL UDINE - MEBLO IMSA

MEBLO IMSA: Lavrenčič, Petejan, Koršič, Vogrič, Aleš in Mitja Peri, Pucnelli, Superga, Prinčič, Lutman, Zavadlal.

Prva dva seta sta bila odigrana na zelo nizki tehnični ravni, saj sta obe ekipi preveč grešili. Naši fantje se niso znašli v veliki in hladni telovadnici, tako da so skoraj brez igre prepustili oba seta nasprotniku. Kakovost tekme je narasla v tretjem setu, kjer so štrandrski briški fantje povsem nadigrali domačine.

V istem slogu so potem nadaljevali tudi v četrtem setu, toda domačini so se žilavo borili in hoteli na vsak način osvojiti tekmo. Set je bil izenačen in so le v končnici naši popustili. V glavnem sled nastop obeh ekip, smo si saj od teh mladincev pričakovali lepo tekmo. Najhujše pa je bilo to, da sta bila najslabša moža na igrišču prav sodnika. (Zip)

Ženska C-2 liga: uspešno kolo za naše

AGOREST - JUNIORS 3:1 (14:16, 16:14, 15:11, 15:9)

AGOREST: Roner, Zavadlal, Černic, Cotič, Klemše, Petarin, Marassi, Černe, Lovisutti, Rupel, Primožič.

Končno je združena ekipa Agoresta premagala samo sebe in pokazala dopadljivo igro, borbeno, požrtvovalno, kar je do sedaj manjkalo. Dober sprejem in servisi, učinkovita igra na polju je pripomogla, da je združena ekipa končno pospravila prvi dve prvenstveni točki. Ekipa iz Casarse se je izkazala kot mlada in zelo borbena ekipa. Odpovedala je le v ključnih trenutkih. (R. I.)

LIBERTAS MARTIGNACCO - SLOGA KOIMPEX

SLOGA KOIMPEX: Drnovšček, Fabrizi, Grgič, Križmančič, Lara in Neva Lupinc, Marucelli, Milkovič, Mijot, Sosić, Škerk, Ukmar.

Dokaz, da položaj na lestvici lahko vara o realni moči ekipe, je sinočnji nasprotnik Sloge Koimpeks. Libertas iz Martignacca resda zaseda zadnje mesto na lestvici, vendar so se morale slogašice pošteno namučiti, preden so strle njegov odpor.

Ob tem pa gre poudariti, da so naša dekleta včeraj odigrale letošnjo najboljšo tekmo, kljub temu, da so igrale v športni palači, katere razsežnost je nekoliko motila slogašice. Tekma je bila za občinstvo sila privlačna, polna lepih akcij na obeh straneh mreže. Prvi štirje seti so bili sila izenačeni, v tajbreku v zadnjem nizu pa je bila absolutno boljša Sloga Koimpeks, ki praktično ni grešila in sije tako zaslužen priborila zmago, ki ji omogoča, da še vedno zaseda prvo mesto na lestvici. (Inka)

Moška D liga: sočani spet praznih rok

FRIULI POVOLETTO - SOČA SOBEMA 3:0 (15:5, 15:8, 15:10)

SOČA SOBEMA: Sirk, M. in I. Cotič, Pavel in Peter Černic, Ferfolja, Tomšič, Pahor, Bagon.

Na svojem drugem gostovanju so sočani spet izgubili, saj so igrali povsem neborbeno.

Naši so povsem odpovedali v prvih dveh setih, v tretjem pa so po začetnem vodstvu naleteli na nepremostljiv zid nasprotnika. Nakar pa so sočani popustili še pri sprejemu in poraz je bil neizbežen. Naj omenimo še, da se je poškodoval Pavel Černic. (Černic)

Ženska D liga: Nabrežinkam ni uspelo

SOKOL INDULES - CUS VIDEM 1:3 (10:15, 15:8, 8:15, 11:15)

SOKOL INDULES: Brumat, T. in L. Masten, Pertot, Radetič, Stopper, Škerk, Vizintin, Ušaj, Zbogar in Kralj.

V Nabrežini je bilo sinoči osrednje srečanje v ženski D ligi med domačim Sokolom Indulesom in vodilnim CUS iz Vidma. Zmagale so godstje, ki so v tem izredno važnem srečanju pokazale bolj zanesljivo odbojko in to predvsem v oddilčnih trenutkih zadnjih dveh nizov. Domačinke so morale na igrišče v nekoliko spremenjeni postavi, ker je podajačica Pertotova poškodovana, kar se je pri igri domačink še kako poznalo. Potem ko so Nabrežinke prvi niz izgubile, so v nadaljevanju uredile svoje vrste in zaigrale bolj preudarno ter spravile stanje v ravnotežje. V tretjem nizu pa so bili za domačinke brzokone usodni servisi, saj so jih napravile kar osem. V končnici niza je za nameček še sodnik napravil dve napaki, da je bil delni izid 2:1. V zadnjem nizu so domačinke sicer dobro pričele ter povedle s 4:0, a kmalu potem je bil izid 11:4 za Furlanke, ki so bile ob izenačenem koncu spet bolj zanesljive in učinkovite. (G. F.)

BREG AGRAR - LAVORATORI FIERA

BREG AGRAR: F. Žerjal, Debenjak, Kocjančič, Slavec, El. Žerjal, Tavčar, Komar, Canziani, T. Žerjal, Er. Žerjal, Malmenvall.

Za sinočno zmago je treba pohvaliti vse Bregove odbojkarice, ki so pokazale napredek v igri, predvsem glede sprejema servisa. V obeh setih, ki so ju naše izgubile, pa jih je sodnik nemalo oškodoval. Tako pa so gostje lahko stanje po štirih nizih izenačile in odločal je seveda »tie-break«. Kot običajno doslej pa so Brežanke v odločilnem setu ohranile mirne živce in tudi zaslužen zmagale. (J. T.)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - FINCANTIERI

TRAJANJE SETOV: 20, 22, 15

KONTOVEL: črnjava, Danieli, Janežič, Umek, Konestabo, Legiša, Maver. V prvem setu so Kontovelovke vodile 9:0, nekoliko pa so popustile, vendar jim zmaga ni ušla. V drugem in tretjem setu so se Kontovelovke zbrale in uspešno zaključile oba seta. V današnji tekmi je Kontovel pokazal odlično in hitro igro, v tej prvi zmagi prvenstva so Kontovelovke dokazale, da kljub okrnjenim postavi znajo igrati zagrizeno in tehnično dovršeno. (Janežič)

Odbojka: moška C-1 liga

Domači poraz Olympie

OLYMPIA - NOVA GENS 0:3 (13:15, 4:15, 12:15)

OLYMPIA: Sfiligoj, I. Špacapan, Petejan, Marassi, Dornik, M. Špacapan, Š. in I. Cotič, S. in A. Terpin, Komjanc, Bello.

SODNIKA: Franzolin (Videm) in Bravi (Gorica). **GLEDALCEV:** 150. **POTEK SETOV:** 1) 5:1, 5:4, 9:10, 12:11, 13:13, 13:15; 2) 0:4, 1:7, 3:12, 4:15; 3) 0:2, 5:5, 6:9, 6:11, 8:14, 12:14, 12:15. **ZGREŠENI SERVISI:** Olympia 15. **OPOMINI:** M. Špacapan.

Petnajst zgrešenih servisov, brez bloka negotovost v napadu in pri sprejemu ter vrsta napak v polju. To je žalostni obračun sinočnje tekme goriške Olympije proti ekipi Nova Gens iz Novente.

Škoda, da se je to pripetilo na krstnem nastopu pred domačim občinstvom in proti ekipi, ki ni pokazala nič posebnega in bi jo Olympia, ob vsaki drugi priložnosti, brez večjih težav premagala. Da stvari ne bodo stekle, kot po želji, je bilo jasno že v prvem setu, ko so domači zgrešili kar 9 servisov in v ključnih trenutkih (13:13) pokazali precejšnjo negotovost. Povsem porazen je bil drugi niz, v katerem so se olimpijci »izkazali« predvsem zaradi slabega zida. V tretjem nizu so domači začeli povsem slabo in vse je kazalo, da bodo v manj kot 1 uri igre poraženi zapustili igrišče. Ob stanju 8:14 pa so Jakopičevi varovanci dali iz sebe vse, kar so zmogli. Bilo pa je premalo. Ob koncu povejmo, da pri Olympiji si zaslužijo vsi igralci negativno oceno, isto velja za glavno sodnico Franzolinijevo, ki je včasih svojevrstno utemeljevala odbojarska pravila.

(RUDI PAVŠIČ)

Odbojka: sinoči v ženski C-1 ligi

Borovke praznih rok

LA PREVIDENTE FELTRE - BOR ELPRO 3:0

(15:2, 15:12, 15:11)

BOR ELPRO: Nacinovi, Maver, D'Ambrogio, Foraus, Grbec, Vidali, Superina, Brazzani, Fučka, Sancin, Vitez, Visentin.

FELTRE — Tudi po sinočnjem gostovanju v Feltreju pri Bellunu so borovke na skupnem vrstnem redu ženskega odbojarskega prvenstva C-1 lige še vedno brez točk. Za nameček so tokrat prvič v dosedanjih štirih kolih zapustile igrišče brez dobljenega niza, vendar lahko rečemo, da zavoljo tega poraz ni ne bolj pekoč, ne bolj zaskrbljujoč od prejšnjih. Feltre je namreč zelo solidna šesterka, ki se nikakor ni pustila presenetiti. Predvaja dopadljivo in dinamično odbojko, taktično je zelo zrela. Borovke so si po zelo slabem začetku opomogle in v zadnjih dveh nizih nudile nasprotnicam dober odpor, vendar je bilo napak in odmorov še vedno preveč, da bi lahko objektivno računale na zmago. Vsekakor bi lahko z več odločnosti (samozavest je, žal, zdaj že nekoliko načeta) iztržile več, še posebej v drugem nizu, v katerem so povedle celo s 7:0.

Zdaj čaka borovke vrsta štirih nastopov proti ekipam z dna prvenstvenega vrstnega reda in upati je, da bodo končno prišle tudi do prepotrebni točk, saj bi bil prav njihov položaj v boju za obstanek v ligi res zelo zaskrbljujoč.

Košarka: promocijska liga

Domovcem za las ni uspel podvig

ALBA - DOM GOMETAL SIMEK 81:79 (44:38)

DOM GOMETAL SIMEK: Košuta, 36, Kocjančič, 13, Breganti, Battello, 4, Semolić, 4, Ambrosi, Rinelli, 4, Dornik, 9, Floreančič, 9.

Domovcem za las ni uspel podvig proti eni najmočnejših ekip letošnjega prvenstva. Tekma se je odločila v poslednjih 30 sekundah, ko so naši pri rezultatu 80:79 v korist domačinov imeli na razpolago še zadnji napad, ki ga, žal, niso znali izkoristiti. Če ekipa uspe igrati na takih nivojih še brez centra Podberšiča in Nanuta, mislimo, da bo letos svojim navijačem postregla še z marsikaterim presenečenjem. Poleg izrednega Košute (36 točk) gre pohvala prav vsem igralcem. (af)

Derbija v Repnu ni bilo

Napovedenega derbija promocijskega košarkarskega prvenstva na Tržaškem med Kontovelom Electronic Shop in Cicibono sinoči v Repnu ni bilo zaradi pomanjkanja sodnikov.

nadaljevanje s 1. strani

● Kras Globtrade

Krasa in doprinos najmlajšega člana sestave sta vtila nov optimizem in navdušenje dokaj številnih gledalcev je bilo po tekmi razumljivo.

KRAS GLOBTRADE - SCTT AUER PLATTNER 4:2

Milič - Pernstich 2:0 (21:11, 21:10), Batinič - Stellmach 0:2 (16:21, 16:21), Obad - Mattivi 2:0 (21:14, 21:10), Milič-Batinič - Mattivi-Stellmach 2:0 (21:17, 21:12), Milič - Stellmach 0:2 (19:21, 14:21), Obad - Pernstich 2:1 (18:21, 21:12, 21:15).

BRUNO KRIŽMAN

Rolke: danes v Dolini

Nastopata tudi Grmada in Mladina

Danes se bodo atleti športnega društva Grmada Hobles in športnega društva Mladina udeležili prve trofeje Fabio Albrizio v Dolini pred tovarno Ve-

likih motorjev. Tekma bo razdeljena na 6 in 12 kilometrov. Start je predviden ob 10.30. (Ervin Iori)

Radio Opčine

Danes bo ob 15.30 na sporedu športna nedelja. Direktni prenosi amaterskih nogometnih lig: 1. AL, Portuale - Primorje, 2. AL, Vesna - Pieris in tekma Kras - Mortegliano. Ob 17.30 direktni prenos iz Ravene košarkarske tekme B-2 lige Ravenna - Jadran. V studiu bo na sporedu pogovor o domači tekmi ženske namiznoteniške ekipe Krasa Globtrade. Odbojka: ŠZ Sloga in Bor Elpro. Rokomet: C-1 liga - pogovor s predsednikom rokometnega odseka Krasa Ladijem Budinom. In še prispevek z domače tekme Bora Radenske.

Ponedeljkov tedenski športni komentar ob 18. uri: komentarji italijanskih nogometnih lig in Triestine. Komentarji o košarkarskih tekmah Jadrana in Bora Radenske ter pogovor v studiu o petem lovi na zaklad, ki ga priraja mladinska skupina Pinko Tomažič.

Nogomet: v anticipirani tekmi C-1 lige

Točka Triestine v Bergamu

VIRESKIT - TRIESTINA 1:1 (1:0)
STRELCA: v 30' Cornacchini (V), v 64' Simonetta (T).

Triestina je včeraj na gostovanju v Bergamu osvojila odlično točko, saj je znano, da v tem prvenstvu ne gre in ne gre. Pravzaprav je že dve leti in pol, da Tržačani ne zmagajo na tujem, to pa je hud problem, s katero se bo moral trener Lombardo čim prej soočiti.

Triestina je začela takoj poletavno, čeprav je bilo očitno, da si želi neodločen izid. Virescit je namreč napadal, Tržačani pa so se v glavnem branili, vendar pa dokaj urejeno. Domačini so dosegli svoj zadetek v 30' po delni napaki tržaške obrambe. Cornacchini je poslal žogo proti tržaškim vratom, ta pa se je od vratnice odbila le za kak centimeter preko gol črte.

Tržaški branilec Costantini

Do konca prvega dela igre je Virescit le branil izid.

V drugem polčasu je Triestina začela silovito napadati, vendar pa je izenačila le v 64. minuti, ko je Costantini poslal predložek v kazenski prostor, katerega so domači branici odbili do Simonette, ki je silovito streljal izven kazenskega prostora. Tekma se je nato zaključila z napadi domačinov, katere pa so Tržačani z lahkoto nadzorovali.

Včerašnji izidi: C-1 liga: Virescit - Triestina 1:1. C-2 liga: Pavia - Alessandria 0:0, Pro Sesto - Peregocrema 2:0, Orceana - Ravenna 2:1, Telgate - Mantova 1:0.

DANAŠNJI SPORED: Arezzo - Lucchese; Carraese - Trento; Centese - Spezia; Mantova - Spal; Modena - Montevarchi; Prato - Livorno; Reggina - Derthona; Vicenza - Venezia Mestre.

V italijanski nogometni A ligi
Juventus - Napoli

Juventus proti Napoliju oziroma Zavarov proti Maradoni. Tekma v Turinu je pravi in edini derbi 6. kola v italijanski nogometni A ligi, največ koristi od tega srečanja pa lahko ima (poleg blagajnika Juventus) vodilna milanska dvojica. Inter bo namreč gostoval v bližnjem Comu, Milan pa doma proti Atalanti. Razlike v točkah med ekipami na lestvici bi se lahko še zmanjšale, saj se bodo med sabo pomerile ekipe z zgornjega in spodnjega dela lestvice. Cesena in Ascoli sta pri tem oškodovana, ker sta bila Jugoslovana Cvetković in Jožić sinoči zaposlena z reprezentanco in je vprašljivo, ali bosta danes sploh lahko nastopila.

DANAŠNJI SPORED: Cesena - Roma; Como - Inter; Juventus - Napoli; Lazio - Verona; Lecce - Ascoli; Milan - Atalanta; Pescara - Torino; Pisa - Fiorentina; Sampdoria - Bologna.

Udinese v Anconi

Po 11. kolih je Udinese s 13. točkami na tretjem mestu, drešnji gostitelj Videmčanov Ancona pa je na lestvici šele 11., vendar pa ima le tri točke manj. Druga liga je pač takšna, da je prav vsako gostovanje nevarno, zato bo trener Sonetti tudi danes najprej okrepil obrambno vrsto, šele nato pa razmišljal o možnostih za popoln izkupicek. Zato mu še kako prav pride povratek na igrišče Orlanda, nared pa sta tudi že ostala poškodovana branilca Galparoli in Paganin.

Tekmo Galatasaray - Xamax bodo ponovili
O zadnjih ukrepih UEFA

V Italiji so po sklepih UEFA v zvezi s tekmo Partizan - Roma še posebej občutljivi na posege disciplinske komisije mednarodne nogometne veze.

Ta je v zvezi s tekmo 9. novembra med turškim Galatasarayem in švicarskim Xamaxom (5:0) sklenila, da je treba srečanje ponoviti na nevtralnem igrišču v tujini bodisi zaradi izgrediv, do katerih je prišlo med samo tekmo (lažje ranjena sta bila en igralec gostov in stranski sodnik, srečanje je bilo večkrat prekinjeno) bodisi zato, ker so navijači večer pred tekmo z razgrajanjem onemogočili gostujoči ekipi, da bi mirno prespala noč.

Po tem sklepu postaja vse bolj jasno, da je vik in krik, ki ga je pred tedni zagnala Roma v bistvu neupravičen. Rimsko društvo je pač hotelo izsiliti zmago brez borbe, ni pa pristalo na ponovitev tekme iz preprostega razloga, ker se je balo, da bi jo ekipa skupila še slabše.

Pravzaprav je komisija UEFA s tem da je potrdila izid tekme v Beogradu (4:2) prekršila svojo dosedanje prakso (to je namreč četrti od leta 1971, da se tekmo ponovi) in Romi naredila veliko uslugo.

Razburjajo pa se tudi pri Milanu zaradi diskvalifikacije (tri kola) Virdisa. Že so namreč vložili priziv.

Za eno kolo sta bila diskvalificirana tudi Manfredonia in Marocchi.

domači šport - domači šport - domači šport

DANES

NEDELJA, 20. NOVEMBRA 1988

KOŠARKA

MOŠKA B-2 LIGA

17.30 v Ravenni, Trg Stadio: De Angelis - Jadrán

MOŠKA D LIGA

17.00 v Trstu, šola Suvich: Bor Radenska - Mogliano Veneto

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trstu, šola Murgurgo: Stella Azzurra - Breg Adriatherm

DEŽELNI MLADINCI

11.00 v Trstu, na 1. maju: Cicibona - CGI Dino Conti; 13.00 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas B - Sokol

DEŽELNI KADETI

11.30 v Trstu, Istrska ulica 52: Don Bosco - Bor Indules

NARAŠČAJNIKI

9.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Indules A - Bor Indules B

DEČKI

10.30 v Repnu: Polet - Poggi A; 11.00 v Trstu, Ul. Caravaggio: Scoglietto - Bor Indules

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trstu, Dom pristaniških delavcev: Portuale - Primorje

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Repnu: Kras - Mortegliano; 14.30 v Trstu: S. Luigi - Juventus; 14.30 v Krizu: Vesna - Pieris

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Doberdobi: Mladost - S. Andrea; 14.30 na Padričah: Gaja - Junior Aurisina; 14.30 v Tržiču, Ul. Boito: Romana - Zarja; 14.30 v Dolini: Breg - Hermada; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Torre

NARAŠČAJNIKI

12.15 v Trstu, Ul. Flavia: Don Bosco - Breg

NAJMLAJŠI

9.00 v Trstu, igrišče Campanelle: Don Bosco - Breg; 9.00 na Proseku: Primorje - Giarizzole; 10.30 v Bazovici: Zarja Adriatherm - Zaule Rabuiese

ZAČETNIKI

10.30 v Foljanu: Fogliano - Mladost; 11.45 v Bazovici: Zarja Adriatherm - Altura; 12.15 na Proseku: Primorje - Costalunga

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras Globtarde - Edera Pordenon

ODBOJKA

10.30 na Opčinah: Sloga Koimpex - Virtus

Z zamejskega balinarskega prvenstva

Trenutek s 1. zamejskega balinarskega prvenstva za dvojice

Pred pričetkom smučarske sezone

Sejmi nove in rabljene smučarske opreme so tradicionalna točka pred pričetkom sezone na snegu. V prejšnjem tednu so sejem že pripravili ŠD Breg (od koder je naš posnetek) in SK Devin skupaj s ŠD Sokol, ta konec tedna pa je na vrsti še ŠD Mladina (Foto Mario Magajna)

Dušan Jelinčič
ZVEZDNE NOČI

Utrinki iz Karakoruma

Spet, že tisočič pogledam v zvezdno nebo, svetle pike pa se mi le smehljajo. Vse je res, kar govoriš, mi naposled reče Najsvetlejša, vendar pa mi nisi v svoji neučakanosti, mladi nestrpni človek, niti dovolil, da zaključim svoj stavek. Se spomniš, kaj sem ti nazadnje rekla?

Da, odgovorim, da nisem prišel v Himalajo čist.

Tako je, nadaljuje zvezda. In veš, kaj sem hotela s tem povedati? Da si se podal v to svojo Alisino deželo z vso dediščino prav tiste vsakdanjosti, pred katero si hotel zbežati.

Kako to misliš, vprašam.

Prišel si s tovorom raznih duševnih obremenjenosti, mi odgovori zvezda. Nisi se rešil svoje nestrpnosti, negotovosti vase, površnosti, pa niti lahkomiselnosti. In si zato tvegala tisto največ, kar smo ti poklonile. Si pomislil, Duško, kje so se začele tiste napake, ki bi te kmalu peljale v pogubo?

Jasno, sedaj mi je jasno. Zopet se v kratkem času že drugič tlesnem po čelu. Jasno! Najsvetlejša pa nadaljuje: kar sam si se torej dokopal še do tega kančka resnice. Napake, ki so ti bile skoraj usodne, so bile storjene dosti prej, kot si se ti podal v Karakorum. Ti jih nisi znal ali hotel razumeti, zato pa so te negotovost vase, lahkomiselnost, površnost, neosnovana ambicija in nestrpnost kmalu ugonobile. Dosti smo razmišljale, ali bi ti naklonile še eno možnost, pa smo na koncu upoštevale tvojo neverjetno željo po življenju...

Torej... torej, vprašam, če vam človek pokloni svoj obstoj za časa svojeje iskanja popolnosti, svojeje boja proti vsakdanjosti, svojega odhoda, so tega krive napake, ki si jih kot temno moro vleče za sabo prav iz vsakdanjosti same? Roteče pogledam v nebo in si želim odgovora. Najsvetlejša me materinsko pogleda in svečano izjavi: to je že naslednja Sibilina uganka, ki ti jo postavljam.

Spreleti me, da skoraj kriknem: Kaj sem torej obsojen na večno iskanje? Moj glas se izgubi v svetlobi, noči, mrazu in vetriču, ki začne lahno pihati s severa. Zvezde pa nenadoma obnemijo.

Prosim jih, glasno rotim, naj mi vendar odgovorijo, zvezde pa ostanejo neme. Naposled kriknem in... se znajdem, da sedim na ledeniku. Glavo še stiskam med rokama... zaspal sem na skalah tik za šotori. Zbudila me je sapica, ki je prav sedaj začela pihljati tam nekje iz smeri, kjer kraljuje mogočni, ledeni in mrzli K2.

Nasmehnem se. Torej sem sanjal. Pogledam proti dolini v svetlo noč. Zrak je prosojen in neverjetno čist, v njem pa kraljuje vsa polnost tega sveta. Sem sanjal... in vendar si želim, da bi bil ta pogovor resničen. Morda pa je, le če si to resnično želim. Realnost ni nekje zunaj nas, ampak je samo tisto, kar nosimo v sebi. Jaz pa tesno tiščim k sebi svoj pogovor z zvezdami. Ne bom ga pozabil. Preveč modrosti je v njem.

Zrak nalahno završi, svetloba pa se razlije tja preko skrivnostnih vršacev na jugu. Kako lepa je ta noč, si mislim. Nisem doživel še take. In spet me prijetno spreleti nekaj, kar mi dokončno razbline vsa človeška vprašanja, s

katerimi sem se ubadal, ko sem podvomil v svoje himalajsko početje, v svoj odhod. Če bi se ne odpravil sem, bi nikoli ne doživel te noči, bi nikoli ne videl tega neba. In že zato se je splačalo oditi. To je! Sedaj, ko sem na koncu te poti, ki je le ena od tolikih, mi je jasno, da sem izbral pravilno, ko sem se odločil za svojo zvezdno pot. Tudi to so mi razodele zvezde v sanjah, vse drugo pa je itak uganka, ki jo bom reševal celo življenje.

Olajšan sem in prijetno prazen. Dopolnjeno je. Krog se je spet zaprl. Toda... kako lepa noč je ta. In kako lepe zvezde. Toda... če bi ne bilo noči, bi niti zvezd ne bilo. Zato se bom sedaj vrnil v svojo dolino potešen in v zavesti, da bom lahko tudi tam, če bom le sposoben, nadaljeval svojo zvezdno pot. Ker doma, v naši realnosti so noči prav tako lepe in svetle, tako mehke in nežne, tako globoke in temne. Tam, kjer so noči, pa so vedno tudi zvezde...

KONEC

DODATEK

Splošni podatki
odprave »Karakorum 86«

Jugoslovanska odprava, ki se je podala v Karakorum leta 1986, je po splošnem mnenju ena najuspešnejših sploh, kar jih pomni zgodovina alpinizma. Njeni člani so namreč osvojili dva osemstisočaka, poleg tega pa je Tomo Česen preplezal prvenstveno, sedaj Jugoslovansko smer na 8611 m visokem K2. Med 28. julijem in 4. avgustom je kar dvanajst članov osvojilo 8047 metrov visoki Broad Peak, štirje (Biščak, Grošelj, Kozjek in Andrej Štremfelj) pa so v alpskem slogu v rekordnem času 32 ur preplezali osemstisočak Gasherbrum II (8035 m). Ti štirje so torej med eno samo odpravo stali na dveh osemstisočakah. Marija Štremfelj je prva Jugoslovanka, ki je osvojila osemstisočak, Biščak in Fabjan prva Primorca, Jelinčič pa prvi v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Vsekakor je torej bila ta odprava tudi s strani tehničnih uspehov neponovljiva.

Člani odprave

1. Viki Grošelj, AO Matica, letnik 1952, profesor telovadbe - vodja odprave
2. Tomaž Jamnik - Miško, AO Kranj, 1938, inženir v podjetju - namestnik vodje, skrb za finance, ogled K2
3. Tomo Česen, AO Kranj, 1959, višinski delavec - alpinist
4. Silvo Karo, AO Domžale, 1960, mehanik - alpinist
5. Pavle Kozjek, AO Matica, 1959, inženir računalništva - alpinist
6. Žare Guzej, AO Obalnega PD Koper, 1946 - zdravnik odprave
7. Andrej Štremfelj, AO Kranj, 1956, profesor telovadbe - alpinist
8. Marija Štremfelj, AO Kranj, 1957, profesorica biologije - alpinistka
9. Bogdan Biščak, AO Postojna, 1959, diplomirani pravnik - alpinist
10. Rado Fabjan, AO Postojna, 1958, ekonomski tehnik - alpinist
11. Ničo Kregar, AO Matica, 1940, inženir - alpinist
12. Mojmir Stangelj, AO Matica, 1949, biolog - alpinist, odgovoren za biološke raziskave med odpravo
13. Matevž Lenarčič, AO Trbovlje, 1959, biolog - alpinist
14. Dušan Jelinčič, AO SPDT, časnikar, 1953 - alpinist, časnikar odprave

obvestila

ŠD MLADINA

prireja v sodelovanju s trgovino Hill sport sejem nove in rabljene smučarske opreme danes, 20. novembra, od 10. do 22. ure ter jutri, 21. novembra, od 14. do 22. ure v Domu A. Sirk v Krizu.

ŠD GRMADA HOBLES

vabi osnovno- in srednješolsko mladino na tečaj rolikanja in smučarskega teka. Zainteresirani dobijo vse informacije po telefonu 299012.

SMUČARSKI KLUB BRDINA

obvešča, da je v teku vpisovanje za zimovanje, ki bo na Pohorju od 26. decembra 1988 do 2. januarja 1989 v Hotelu Habakuk (vključeno silvestrovanje). Informacije in vpisovanje dobite na sedežu kluba, Proseška 131, Opčine vsak torek in četrtek od 19. do 21. ure.

ŠK KRAS

organizira ob gostovanju namiznoteniške ekipe za tekmo evropskega pokala ETTU 3-dnevni izlet v Budimpešto od 9. do 11. decembra. Zainteresirani se lahko zglasijo v tajništvo Športno-kulturnega centra v Zgoniku vsak dan od 18. do 19. ure do torka, 22. t. m.

stenske tapete
moquette
plastika - preproge

GIUBILO MOQUETTE Ul. Coroneo 13/A - Tel. 764050 - TRST

1963

1988

Danes

Od 13 do 26 milijonov uporabnikov; od 40 milijard obračunanih kilovatnih ur v letu 1963 na preko 160 milijard danes; 120.000 milijard skupnih investicij; realno znižanje stroškov kilovatne ure za 31,2%. To so dosežki prvih 25 let delovanja, ko je ustanova ENEL postala tretje največje podjetje za električno energijo na svetu. Danes, ko smo spet dosegli ekonomsko ravnovesje in lahko napovedujemo povečanje proizvodnje električne energije, zagotavlja ENEL italijanskemu energetskega sistemu "Sistema Italia" vse potrebno za soočanje s potrebami leta 2000. Danes je ENEL pripravljen na soočanje z jutrišnjim dnem.

ENEL

Četrto stoletje energije